

การสำรวจและแนวทางการปรับปรุงระบบการสัญจารภายใน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน

นายพงษ์พันธ์ จันวุฒิชาว์

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
การบริหารงานก่อสร้างและสารเคมีป้องกัน
สาขาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาชีวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2555

การสำรวจและแนวทางการปรับปรุงระบบการสัญจรภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน ได้ดำเนินการสำรวจและประเมินผลระบบการสัญจรสิ่งที่ต้องการปรับปรุงเพื่อให้เกิดความสะดวกและปลอดภัยยิ่งขึ้น ตามหลักสูตรปรัชญาความทันสมัย

คณะกรรมการสอบโครงการ

(รศ. ดร.อวิรุทธิ์ ชินกุลกิจนิเวศน์)

ประธานกรรมการ

(ศ. ดร.สุขสันต์ หอพินิจสุข)

กรรมการ(อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ)

(รศ. ดร.วชรภูมิ เบญจไโอพาร)

กรรมการ

(รศ. ร.อ. ดร.กนต์ธาร ชำนิประสาท)

คณบดีสำนักวิชาชีวกรรมศาสตร์

**พงษ์พันธ์ จันวุฒิชาわร : การสำรวจและแนวทางการปรับปรุงระบบการสัญจรภายใน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน (A SURVEY AND SUGGESTED
IMPROVEMENT APPROACH OF THOROUGHFARE SYSTEM IN
RAJAMANAGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY ISAN) อาจารย์ที่ปรึกษา :
ศาสตราจารย์ ดร.สุขสันต์ หอพิมูลสุข**

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับระบบการสัญจร รวมทั้งระบบภูมิสถาปัตยกรรม
ภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง และนำเสนอข้อมูลจากการศึกษามา
วิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางการปรับปรุงระบบการสัญจร และระบบภูมิสถาปัตยกรรม เพื่อเพิ่ม¹
ความสะดวกสบายให้กับนักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัย และผู้เข้ามาใช้บริการภายใน
มหาวิทยาลัย เส้นทางการสัญจรภายในมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 4 โซน ดังนี้

**โซนที่ 1 บริเวณเส้นทางหลักในการเข้า-ออกของมหาวิทยาลัย มีพื้นที่โดยรวมทั้งสิ้น²
ประมาณ 88,387.93 ตารางเมตร**

โซนที่ 2 บริเวณพื้นที่การศึกษา มีพื้นที่โดยรวมทั้งสิ้นประมาณ 160,791.49 ตารางเมตร

**โซนที่ 3 บริเวณที่พักอาศัย (หอพักนักศึกษา-หอพักอาจารย์-เจ้าหน้าที่) มีพื้นที่โดยรวม
ทั้งสิ้นประมาณ 131,998.57 ตารางเมตร**

**โซนที่ 4 บริเวณพักอาศัย (เจ้าหน้าที่และบุคลากร) มีพื้นที่โดยรวมทั้งสิ้นประมาณ
191,312.30 ตารางเมตร**

จากการสำรวจเส้นทางสัญจรในมหาวิทยาลัยฯ พบร่วมพื้นที่ทั้ง 4 โซนมีโซนที่ควรปรับปรุง
อันดับแรกคือโซนที่ 1 เพราะเป็นพื้นที่เข้า-ออกของมหาวิทยาลัย และเป็นเส้นทางหลักซึ่งถือว่าเป็น³
หน้าตาของมหาวิทยาลัย โซนที่ควรปรับปรุงอันดับที่สอง คือโซนที่ 3 เพราะเป็นพื้นที่ต่อเนื่องจาก
โซนที่ 1 ซึ่งเป็นบริเวณที่พักอาศัย (หอพักนักศึกษา-หอพักอาจารย์-เจ้าหน้าที่) และโซนที่ควร
ปรับปรุงอันดับสุดท้ายคือโซนที่ 4 เพราะบริเวณนี้เป็นที่พักอาศัยของเจ้าหน้าที่ และบุคลากร
ส่วนโซนที่ 2 เป็นบริเวณพื้นที่การศึกษา มีอาคารอยู่ร่วมกันเป็นส่วนใหญ่ และแต่ละอาคารอยู่ใกล้
กันสามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ง่าย ดังนั้น พื้นที่ส่วนนี้จึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องปรับปรุง ซึ่งจะ⁴
เห็นได้ว่าควรจัดพื้นที่ทางเดินที่มีหลังคาให้ครอบคลุมพื้นที่ในโซนที่ 1 โซนที่ 3 และโซนที่ 4
เพื่อให้ครอบคลุมทุกฤดูในมหาวิทยาลัยฯ และเชื่อมต่อให้เป็นระบบครบวงจรมากที่สุด มีการแยก
ช่องทางสัญจรภายในมหาวิทยาลัยฯ ระหว่างทางรถยนต์ ทางจักรยาน และทางเดินเท้า ให้ชัดเจน
เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้งาน โดยรูปแบบการปรับปรุงพื้นที่ดังกล่าวเสนอให้มีการปรับปรุงใน
ลักษณะผสมผสานเพื่อตอบสนองการใช้งานที่หลากหลาย เช่นการกำหนดพื้นที่บริเวณที่พักอาศัย⁵
ส่วนใหญ่ให้เป็นพื้นที่สีเขียว

**PONGPHUN CHABWUTTICHAO : A SURVEY AND SUGGESTED
IMPROVEMENT APPROACH OF THOROUGHFARE SYSTEM IN
RAJAMANAGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY ISAN. ADVISOR :
PROF. SUKSUN HORPIBULSUK, Ph.D., P.E.**

This research aims to study on the project. Systems including landscape architecture Rajamangala University of Technology Isan. Campus Center. And data from the study were analyzed. And proposes an approach to improve roaming. And landscape architecture. For added convenience to students. Staff of the University. And those who come to campus. Routing traffic within the University is divided into four zones as follows.

Zone 1 has a total area of approximately 88,387.93 square meters, a main route in the area. - Out of the University.

Zone 2 is the area of the total area of approximately 160,791.49 square meters.

Zone 3 residential areas. (Dormitory - Dormitory staff - staff) has a total area of approximately 131,998.57 square meters.

Zone 4 area residents. (Officials and staff) has a total area of approximately 191,312.30 square meters, and a survey of the university route.

The survey route in the university. The fourth zone is the area that should be improved first zone is Zone 1 is the area - out of the university. And is the main route, which is considered the face of the university. The second zone should improve because the area is Zone 3 Zone 1, which is a continuation of the residential complex. (Dormitory - Dormitory staff - staff) and should improve final zone is the zone because this area is home to four of the officers and personnel of the Zone 2 is the area of study. Building together for the most part. Buildings are close together, and each can be linked together easily, so this part does not need to be updated. Which should be seen as a way to cover a roof area in Zone 1 Zone 3 and Zone 4 to cover all the points in the university. And connect to the systems most A separate channel thoroughfare within the university. Between cars, bikes and pedestrians. Make it clear to the safety of users. Model to improve the area proposed to be updated in the mix to meet diverse applications. Such as residential areas, most of the green space.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการนักศึกษานี้ สำเร็จดุล่วง ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.สุขสันต์ หอพินิจสุข อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ แนะนำแนวทางการทำงานเพิ่มเติม และให้ความเอาใจใส่ ความเมตตากรุณา ถ่ายทอดความรู้แก่ ศิษย์เป็นอย่างดี ทั้งยังปลูกฝังให้ผู้ศึกษามีความอดทน มีวินัย มั่นคั่นค้ำหาความรู้เพิ่มเติม ผู้ศึกษา จึงขอขอบพระคุณท่าน ศาสตราจารย์ ดร.สุขสันต์ หอพินิจสุข ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ท่านได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ในหลักสูตร วิศวกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหารงานก่อสร้างและสารสนเทศ สาขาวิศวกรรมโยธา ให้แก่ผู้ศึกษา ซึ่งเป็นความรู้และประสบการณ์ที่มีค่าและมีประโยชน์ในการทำงานของผู้ศึกษา ต่อไป ผู้ศึกษาขอระลึกถึงพระคุณบิคุและมารดา ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี รักการศึกษา และ มั่นหาความรู้เพิ่มเติม และไม่ย่อท้อต่อปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ท้ายสุดขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุก คนที่เคยช่วยเหลือ และให้กำลังใจ ตลอดการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดี

พงษ์พันธ์ จันวุฒิชาว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิตติกรรมประกาศ	๓
สารบัญ	๔
สารบัญรูปภาพ	๕
สารบัญแผนภูมิ	๖
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ที่มาของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตและแนวทางในการศึกษา	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 ปริพันธ์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ทฤษฎีการออกแบบตามหลักการของ[NEUFERTARCHITECS DATA]	6
2.1.1 MAN : The universal standard	6
2.1.2 MAN: Dimensions and space requirements	7
2.1.3 Roadside Path	8
2.1.4 Bicycle Parking	9
2.1.5 Bicycle Parking and Cycle Paths	10
2.1.6 Paths and Paving	11
2.1.7 Pergoles, Paths, steps, retaining walls	12
2.1.8 Daylight: insolation	13
2.1.9 Daylight	14
2.1.10 Solar Architecture	15
2.1.11 Further Education Colleges	16
2.1.12 Wind Education House Orientation	17

2.2	กฎกระทรวงและพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการออกแบบ.....	18
2.3	กรณีศึกษาการจัดบรรยายภาคและสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยแมรีแลนด์.....	22
2.4	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3	วิธีดำเนินการศึกษา.....	40
3.1	การศึกษาลักษณะการใช้งานพื้นที่ต่างๆ ภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.....	40
3.1.1	การศึกษาด้านการเชื่อมโยงพื้นที่และระบบการสัญจร.....	40
3.1.2	การศึกษาด้านภูมิสถาปัตยกรรม.....	40
3.2	การเก็บข้อมูลโครงการศึกษา.....	41
3.3	การวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา.....	41
3.4	จัดทำแบบปรับปรุง.....	41
4	ผลการศึกษาและวิเคราะห์ผล.....	44
4.1	ผลสำรวจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางนวัตกรรมสีมา.....	44
4.1.1	ด้านทางสัญจร.....	44
4.1.2	ด้านการเชื่อมโยงพื้นที่.....	46
4.2	แนวทางการปรับปรุงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางนวัตกรรมสีมา.....	53
4.2.1	ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงทางสัญจร.....	53
4.2.2	แนวทางการออกแบบทางเดินที่มีหลังคา.....	56
5	สรุปและข้อเสนอแนะ.....	62
	เอกสารอ้างอิง.....	64
ภาคผนวก ก.	ผลการศึกษาและวิเคราะห์ผล โซนแต่ละพื้นที่.....	66
ภาคผนวก ข.	แบบก่อสร้างทางเดินและทางจักรยานแบบมีหลังคากลุ่ม.....	71
ภาคผนวก ค.	ราคาประเมินแบบก่อสร้าง – ทางเดินเท้าแบบมีหลังคากลุ่ม.....	85
	ประวัติผู้เขียน.....	91

สารบัญรูปภาพ

รูปที่	หน้า
1.1 แผนผัง Master plan ตำแหน่งอาคารและเส้นทางภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	2
1.2 แผนผังจำลองและอาคารภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน (ทิศตะวันตก)	3
1.3 แผนผังจำลองและอาคารภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน (ทิศใต้)	3
1.4 แผนผังจำลองและอาคารภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน (ทิศเหนือ)	4
2.1 MAN: The universal standard (NEUFERT ARCHITECS DATA)	7
2.2 MAN: Dimensions and space requirements	7
2.3 Roadside Path	8
2.4 Bicycle Parkings	9
2.5 Bicycle Parking and Cycle Paths	10
2.6 Paths and Paving	11
2.7 Pergoles, Paths, steps, retaining walls	12
2.8 Daylight : insolation	13
2.9 Daylight	14
2.10 SOLAR ARCHITECTURE	15
2.11 FURTHER EDUCATION COLLEGES	16
2.12 WIND EDUCATIONHOUSE ORIENTATION	17
3.1 ภาพ Master plan พื้นที่แบ่งโซน และตำแหน่งอาคารภายในมหาวิทยาลัย	42
4.1 พื้นที่ประตูทางออกของมหาวิทยาลัย (พื้นที่ร่อการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 1)	44
4.2 พื้นที่ทางเดินด้านข้างประตูทางออกของมหาวิทยาลัย (พื้นที่ร่อการปรับปรุง พื้นที่โซนที่ 1)	45
4.3 พื้นที่อนนหน้าสนามกีฬาคาดการเชื่อมโยงพื้นที่ (พื้นที่ร่อการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 3)	45
4.4 พื้นที่ทางเดินข้างสนามกีฬา (พื้นที่ร่อการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 3)	46
4.5 พื้นที่ทางเดินหน้าสนามกีฬา (พื้นที่ร่อการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 3)	46
4.6 พื้นที่โซนที่ 4 ทางเดินเป็นพื้นที่เชื่อมโยงติดกับถนนสายหลัก (พื้นที่ร่อการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 4)	47

4.7 พื้นที่ทางเดินฝั่งตรงข้ามหน้าอาคารเรียนรวม (พื้นที่ร่อการปรับปรุง)	47
4.8 พื้นที่ทางเดินหน้าอาคารคณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ต่อจากอาคารเรียนรวม เป็นพื้นที่เชื่อมโยงติดกัน (พื้นที่ร่อการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 4)	48
4.9 พื้นที่ทางเข้าอาคารคณะบริหาร (พื้นที่ร่อการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 1)	49
4.10 พื้นที่โล่งหลังตึกคณะบริหาร(พื้นที่ร่อการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 1)	49
4.11 พื้นที่โล่งหลังตึกคณะบริหารที่เป็นลานอนกประสงค์	50
4.12 พื้นที่โล่งหลังตึกคณะบริหารที่ถูกดัดแปลงเป็นที่จอดรถในปัจจุบันเป็นลานอนกประสงค์	50
4.13 พื้นที่โล่งหลังตึกคณะบริหาร	51
4.14 พื้นที่ทางเดินหน้าอาคารครุสัมนาการ (พื้นที่ร่อการปรับปรุงโซนที่ 1)	51
4.15 พื้นที่ทางเดินหน้าสวนประดิษฐ์ (พื้นที่ร่อการปรับปรุง)	52
4.16 พื้นที่ทางเดินหน้าสวนประดิษฐ์ (พื้นที่ร่อการปรับปรุง)	52
4.17 พื้นที่ทางเดินเท้าไปหอพักนักศึกษาในการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อความร่มรื่นและสวยงามระหว่างเดินทาง อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นพื้นที่จัดกิจกรรมกลางแจ้งได้อีกด้วย	53
4.18 พื้นที่ทางเดินเท้าไปหอพักนักศึกษา	54
4.19 แนวทางการปรับปรุงทางเดินมีหลังคาและทางจักรยาน บริเวณอาคาร หอพักนักศึกษา (ออกแบบนำเสนอด้วยพื้นที่โซนที่ 3)	55
4.20 ตัวอย่างรูปภาพแสดงการใช้ช่องทางสัญจรระหว่างทางเดิน ทางจักรยาน ให้มีร่มเงา มีจุดนั่งพักผ่อนข้างทางและระบบแสงสว่างตอนกลางคืน	56
4.21 ตัวอย่างรูปแสดงการแยกช่องทางสัญจรระหว่างทางเดินที่ต้องมีทางจักรยาน พร้อมระบบแสงสว่าง (ออกแบบนำเสนอด้วยพื้นที่โซนที่ 4)	56
4.22 ตัวอย่างการออกแบบทางเดินเท้าแบบมีหลังคาคลุมบริเวณ ริมน้ำ ด้านหน้ามหาวิทยาลัย (พื้นที่ก่อสร้าง 1 ระยะทาง 150 เมตร)	58
4.23 ตัวอย่างรูปด้านและรูปตัดการออกแบบทางเดินเท้าแบบมีหลังคาคลุมบริเวณริมน้ำ	59
4.24 ตัวอย่างรูปตัดแสดงการแยกช่องทางสัญจรระหว่างทางเดินที่ต้องมีทางจักรยาน	59
4.25 แนวทางการปรับปรุงเชื่อมโยงพื้นที่ถนนบริเวณภายใน	60
4.26 แนวทางการปรับปรุงเพื่อแยกช่องทางสัญจรบริเวณด้านหน้าประตูทางเข้าออก	60
4.27 การจัดให้มีภูมิทัศน์และพื้นที่สีเขียวสะอาดในเขตพักอาศัย	61

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
2.1 การแลกเปลี่ยนพลังงานระหว่างดวงอาทิตย์พื้นผิวโลกชั้นบรรยากาศของโลก.....	31

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาของโครงการ (Project Background)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานเป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่และมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของประเทศไทย ที่ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการอุปกรณ์ใช้สังคมและประเทศชาติเป็นจำนวนมาก แผนกกลยุทธ์การพัฒนาในแผนพัฒนามหาวิทยาลัย (พ.ศ. 2554-2558) กำหนดให้มหาวิทยาลัยขยายกิจกรรม และพื้นที่ใช้สอยตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 เป็นต้นไป เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่ปีการศึกษา 2562 ให้พร้อม แผนกกลยุทธ์การพัฒนาการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาอันนำมามุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ การวิจัย การให้บริการแก่ชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ ดังนั้นมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นชุมชนแห่งการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการจัดการและการวางแผนผังบริเวณอย่างเป็นระบบเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีแก่นักศึกษาและผู้เข้าใช้บริการ

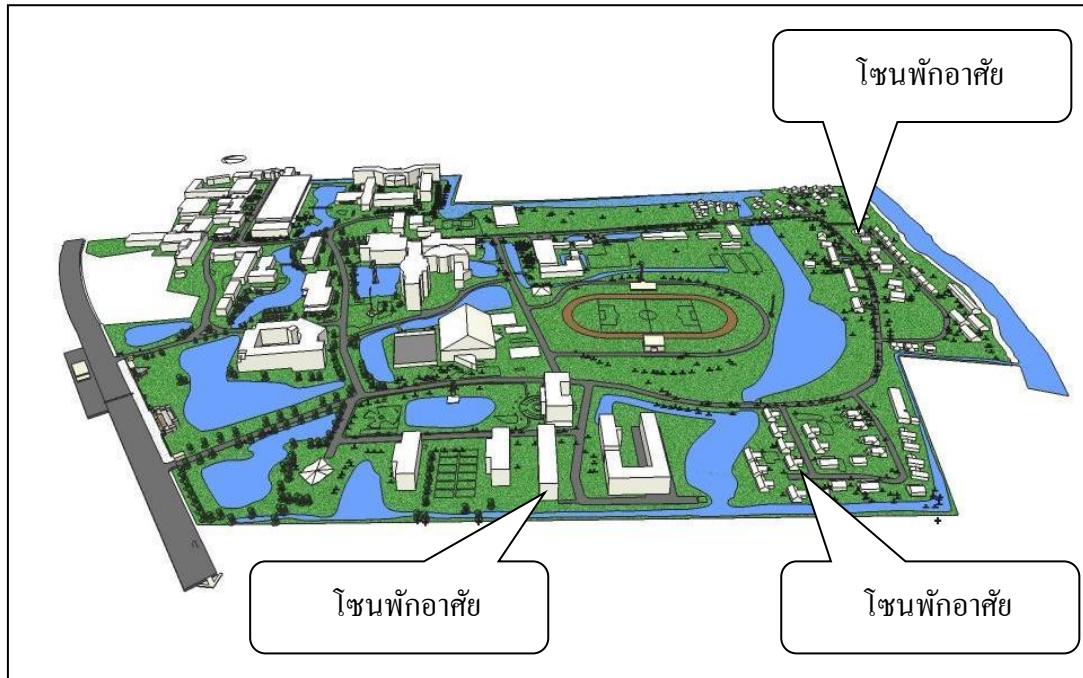
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางนวัตกรรมสีเขียว ตั้งอยู่ที่ 744 ถนนสุรนารายณ์ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เป็นวิทยาเขตหนึ่งใน 5 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ที่มีบริเวณพื้นที่ห้องสื้น 330 ไร่ อยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 3 กิโลเมตร ทิศเหนือติดถนนสุรนารายณ์ ทิศใต้ติดคลองลำตะกง ทิศตะวันตกติดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และทิศตะวันออกติดที่ดินของเอกชน โดยการจัดอันดับของเว็บไซต์ (Webometrics) ล่าสุดเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2555 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน อยู่ในอันดับที่ 2,000 ของโลก อันดับที่ 76 ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันดับที่ 25 ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เป็นสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วยกลุ่มอาคารต่างๆ จำนวนมาก เช่น กลุ่มอาคารหอพักนักศึกษา อาคารเรียนคณะต่างๆ อาคารศูนย์กีฬา อาคารเรียนรวม อาคารศูนย์ประชุมแห่งใหม่ ตลอดจนอาคารพักอาศัยของบุคลากร รูป 1.1-1.4 แสดงเส้นทางการสัญจร และกลุ่มอาคารต่างๆ ในแต่ละโซนพื้นที่ภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ซึ่งแบ่งออกเป็นโซนหลักๆ ได้ 3 โซน ดังนี้ 1) โซนพื้นที่การศึกษา 2) โซนพื้นที่พักอาศัย และ 3) โซนพื้นที่ของการปรับปรุง มหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้รับเลือกเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง ในปี พ.ศ. 2557 แต่ในปัจจุบันพบว่า การวางแผนผังบริเวณและการจัดการมหาวิทยาลัยบางส่วนกำลังประสบปัญหา เช่น ปัญหาด้านระบบเส้นทางสัญจร การขาดความเชื่อมโยงของพื้นที่ และพื้นที่ไม่ตอบสนองต่อพัฒนาระบบผู้ใช้งาน

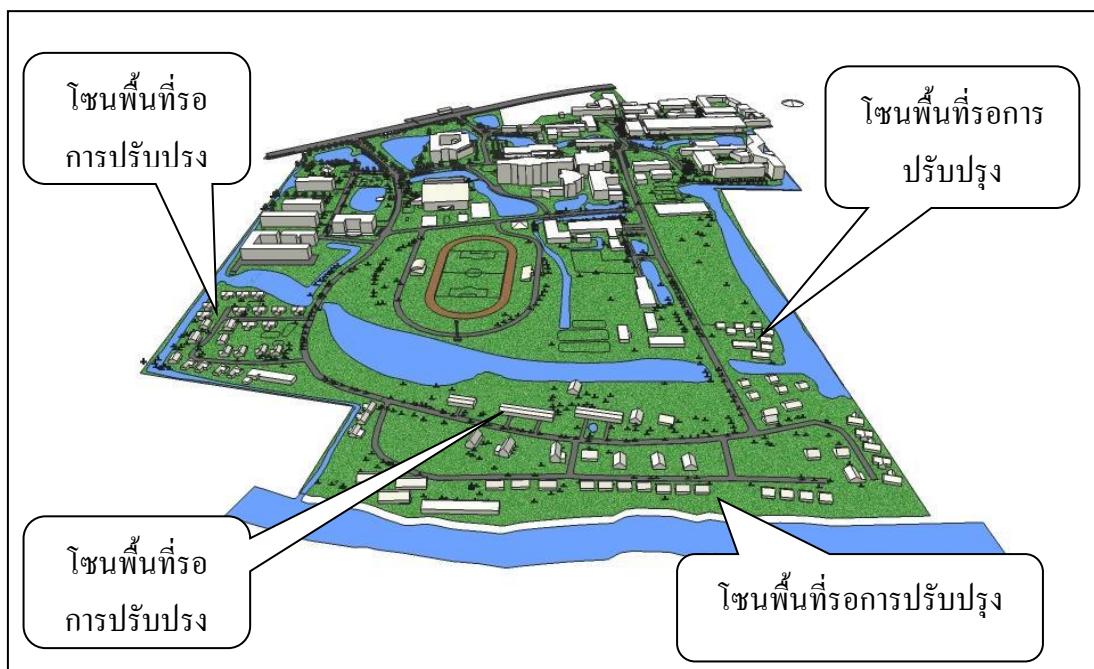

รูปที่ 1.1 แผนผัง Master Plan ตำแหน่งอาคารและเส้นทางภายใน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

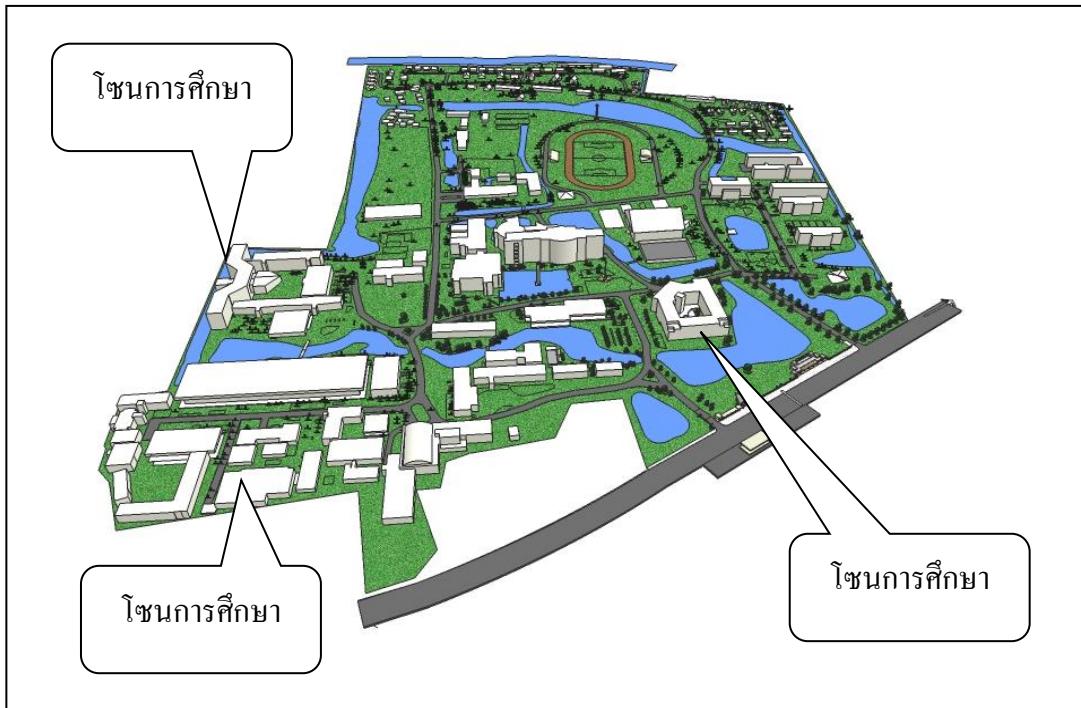
แบบแผนผังจำลอง 3 มิติแสดงการแบ่งพื้นที่และอาคารภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

รูปที่ 1.2 แผนผังจำลองและการภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (ทิศตะวันตก)

รูปที่ 1.3 แผนผังจำลองและการภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (ทิศใต้)

รูปที่ 1.4 แผนผังจำลองอาคารภายนอกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (ทิศเหนือ)

ด้วยเหตุนี้เอง งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการเชื่อมโยงพื้นที่ และระบบการสัญจร รวมทั้งระบบภูมิสถาปัตยกรรมภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง และท้ายสุด จะนำข้อมูลจากการตรวจวัดมาวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางการปรับปรุง การเชื่อมโยงพื้นที่ และระบบการสัญจร และระบบภูมิสถาปัตยกรรม เพื่อเพิ่มความสะดวกสบาย ให้กับนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัย รวมทั้งผู้เข้ามาใช้บริการภายนอกมหาวิทยาลัย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาการเชื่อมโยงพื้นที่ ทางสัญจร และระบบภูมิสถาปัตยกรรมภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
- 1.2.2 เพื่อนำเสนอแนวทางการปรับปรุงการเชื่อมโยงพื้นที่ ทางสัญจร และระบบภูมิสถาปัตยกรรม ภายนอกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

1.3 ขอบเขตและแนวทางในการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้ จะตรวจสอบความเหมาะสมของการเชื่อมโยงพื้น ระบบสัญจร และภูมิสถาปัตยกรรมภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง และนำเสนอแนวทางการปรับปรุงที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของมหาวิทยาลัย

ข้อกำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยมีดังนี้

1. ทำการศึกษาสภาพเส้นทางภายในเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง
2. การศึกครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะการปรับปรุงผังบริเวณการเชื่อมโยงพื้นที่ โดยไม่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวข้องไปถึงการออกแบบอาคาร โดยตรง และไม่รวมถึงการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงิน

แนวทางการศึกษามีวิธีการและขั้นตอนโดยลำดับดังนี้

1. ทำการศึกษาข้อมูลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกฎกระทรวง 2555 เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๔ ก ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖ กำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับสถานที่ หรือบริการในอาคารสถานที่ หรือบริการสาธารณูปโภค อื่นเพื่อให้คน พิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ พ.ศ. ๒๕๕๕ และพระราชบัญญัติต่างๆ เรียกว่า “พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒” และการวางแผนผังบริเวณและการจัดการพื้นที่สีเขียวสะอาด (Green and Clean Area) จากห้องสมุดและริมแม่น้ำที่ตั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
2. ทำการสำรวจเบื้องต้นจากการถ่ายภาพและการสังเกตพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยฯ ด้าน การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และการเชื่อมโยงพื้นที่ ระบบการสัญจร และภูมิสถาปัตยกรรมภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน และสรุปปัญหาความไม่เหมาะสมของพื้นที่
3. นำเสนอแนวทางการปรับปรุงการเชื่อมโยงพื้นที่ ระบบการสัญจร และภูมิทัศน์ สถาปัตยกรรม ระหว่างอาคารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ทราบถึงสภาพปัญหาการเชื่อมโยงพื้นที่ การสัญจร และระบบภูมิสถาปัตยกรรมภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
- 1.4.2 ได้แนวทางการปรับปรุงการเชื่อมโยงพื้นที่ การสัญจร และระบบภูมิสถาปัตยกรรมภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

บทที่ 2

ปริศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสภาพพื้นที่โดยรวมและสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง ตามแนวความคิดการปรับปรุงผังบริเวณและการจัดการเชื่อมโยงพื้นที่ในรูปแบบที่ต้องการให้เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยฯ ที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาและการทำงานของบุคลากรการศึกษาในมหาวิทยาลัยฯ ภายใต้แนวความคิด ดังต่อไปนี้

- ส่งเสริมสภาพบรรยายกาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี และมีความร่วมรื่นภายในมหาวิทยาลัย
- มีการดำเนินการเชื่อมโยงพื้นที่กับกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและเพิ่มประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน
- มีการวางแผนบริเวณและการจัดการสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบ สอดคล้องต่อการใช้งานและบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของความยั่งยืน
- เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ผู้ใช้งาน

การศึกษาวิจัยได้ศึกษาออกแบบและวิจัยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบการดำเนินการวิจัยโดยแบ่งตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

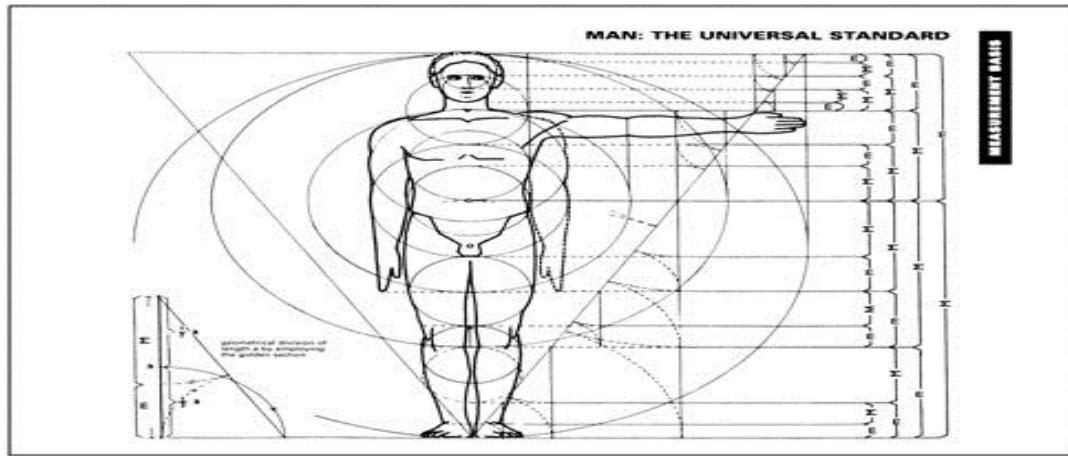
- 2.1 ทฤษฎีการออกแบบตามหลักการของ NEUFERT ARCHITECS DATA
- 2.2 กฎกระทรวงและพระราชบัญญัติ
- 2.3 กรณีศึกษาการจัดบรรยายกาศและสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยแมรีแลนด์
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีการออกแบบตามหลักการของ NEUFERT ARCHITECS DATA

NEUFERT ARCHITECS DATA คือข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานและมาตราส่วนทั่วไปของมนุษย์ เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ถูกนำมาใช้ในการออกแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานของคนทั่วไป ทั้งการออกแบบทั่วไป หรืออุปกรณ์เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ข้อมูลดังกล่าวแบ่งออกเป็น 12 หมวด โดยมีรายละเอียดในแต่ละหมวดดังต่อไปนี้

2.1.1 MAN : The universal standard

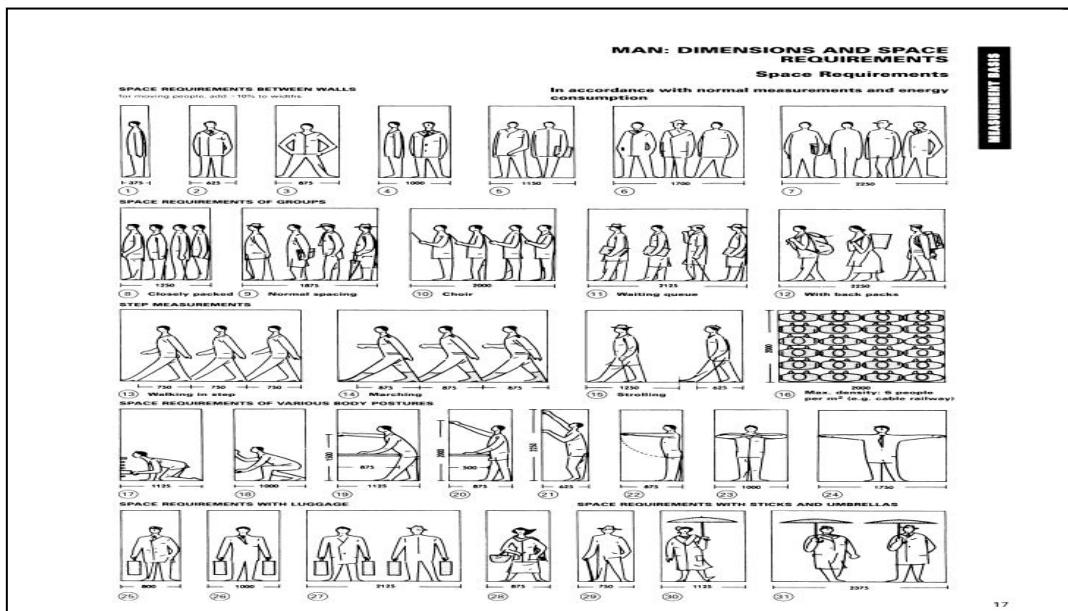
ข้อมูลเกี่ยวกับสัดส่วนมาตรฐานสากลทางกายภาพของมนุษย์ (รูปที่ 2.1)

รูปที่ 2.1 MAN: The universal standard (NEUFERT ARCHITECS DATA)

2.1.2 MAN: Dimensions and space requirements

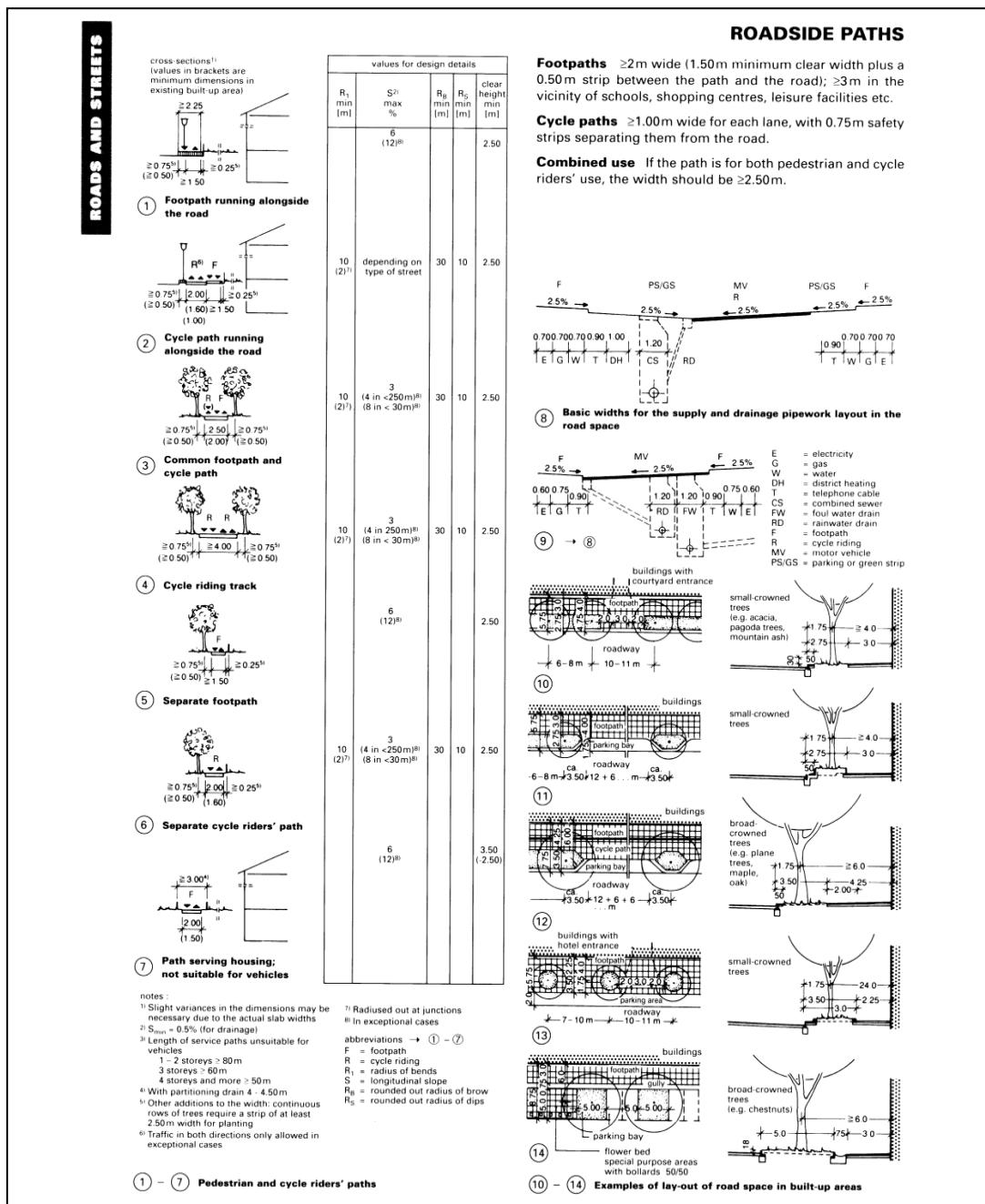
ข้อมูลแสดงความต้องการการใช้พื้นที่และระยะมาตรฐาน มิติทางการใช้สิ่งของมนุษย์ เช่น ระยะห่างระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคน การเดิน การเคลื่อนที่ของบุคคลเป็นต้น (รูปที่ 2.2)

รูปที่ 2.2 MAN: Dimensions and space requirements

2.1.3 Roadside Path

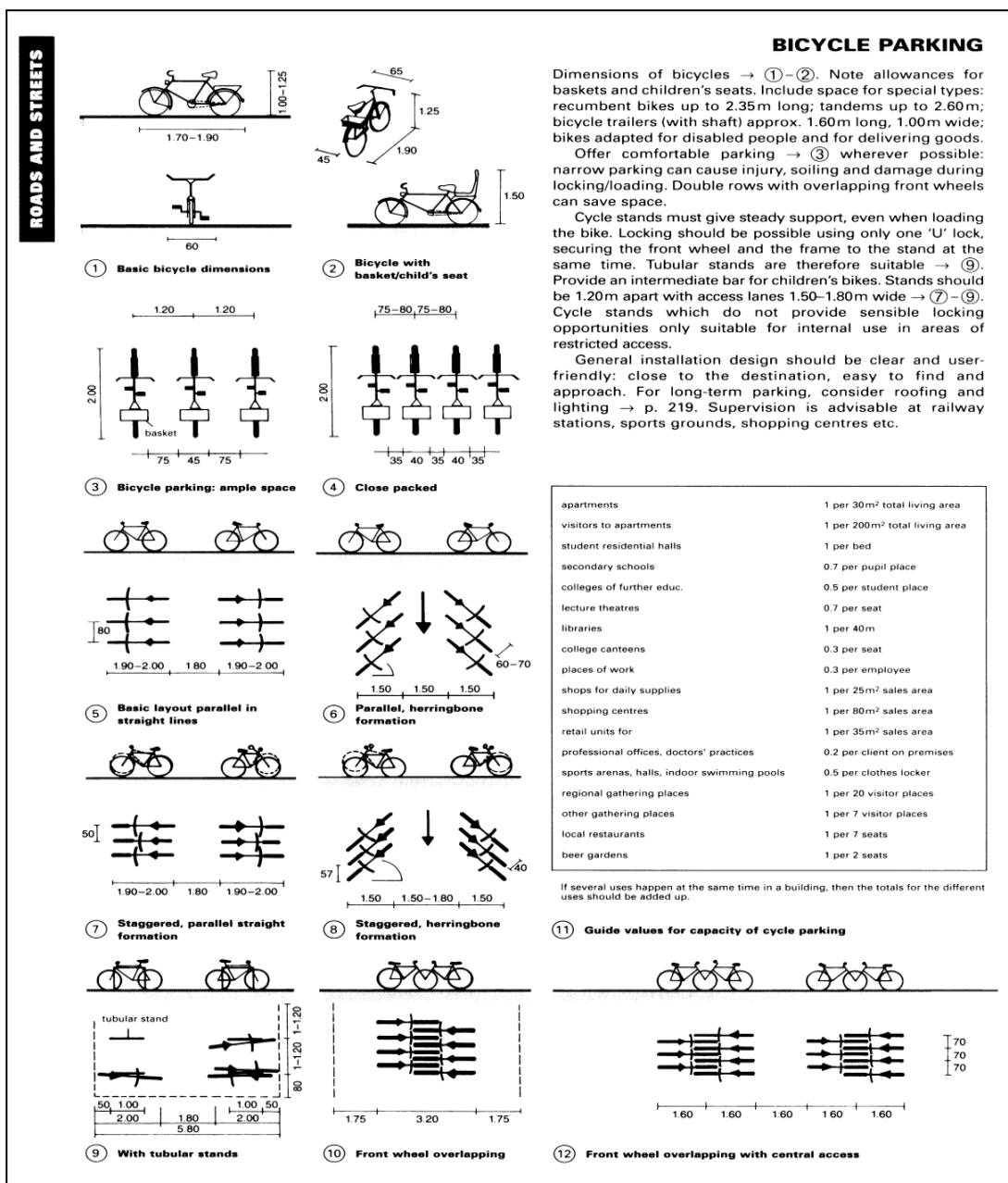
ขนาดระยะมาตรฐานโดยทั่วไปของบทวิธี การใช้พื้นที่โดยรวมเส้นทางโดยรอบเป็นระยะมาตรฐานระหว่างบทวิธีกับถนน (รูปที่ 2.3)

รูปที่ 2.3 Roadside Path

2.1.4 Bicycle Parking

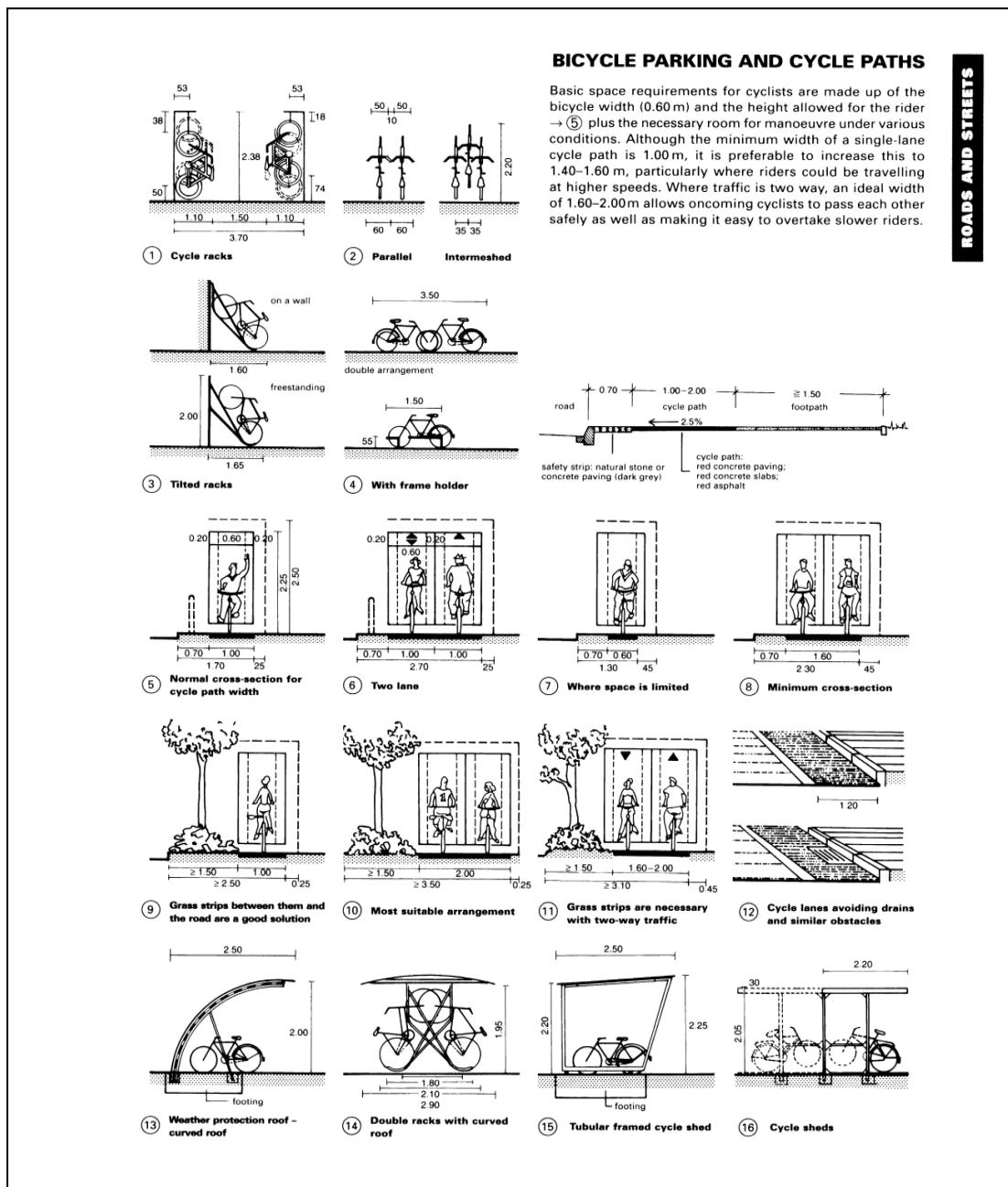
ข้อมูลมาตราฐานเกี่ยวกับขนาดและระยะต่างๆ ที่พิจารณา ความกว้างและยาว ของช่องจอดรถจักรยาน (รูปที่ 2.4)

รูปที่ 2.4 Bicycle Parkings

2.1.5 Bicycle Parking and Cycle Paths

ข้อมูลเกี่ยวกับที่จอดรถจักรยานเส้นทางจักรยานและระยะการสัญจรรวมถึงการจอดแบบ
ประยุกต์ (รูปที่ 2.5)

รูปที่ 2.5 Bicycle Parking and Cycle Paths

2.1.6 Paths and Paving

ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบทางเดินและวัสดุปูพื้นทางในรูปแบบต่างๆ ที่ให้พื้นผิวสัมผัสที่แตกต่างกัน (รูปที่ 2.6)

PATHS AND PAVING

ROADS AND STREETS

	a	b	c	d	e
high kerstones (1)	12	15	25	13	(100) 50
flat kerstones (2)	7	12	20	15	100 50
round kerstones (3)	9	15	22	15	100 50
lawn kerstones (4)	-	8	-	20 25	(100) 50
border kerstones (5)	-	6	-	30	100

	a	b	c	d	e
height (cm)	6	11.25	22.5	39	
width (cm)	11.25	22.5	22.5	39	
length (cm)	11.25	22.5	22.5	39	
blocks/m ²	39	39	39	39	

	a	b	c	d	e
height (cm)	6	14/9	23	38	
width (cm)	14/9	23	23	38	
length (cm)	14/9	23	23	38	
blocks/m ²	38	38	38	38	

	a	b	c	d	e
height (cm)	6	10	10:20	48:96	
width (cm)	10	10	10:20	48:96	
length (cm)	10	10	10:20	48:96	
blocks/m ²	48:96	48:96	48:96	48:96	

	a	b	c	d	e
height (cm)	8	7	21	68	
width (cm)	8	14	14:21	51:34	
length (cm)	14	14	14:21	51:34	
blocks/m ²	68	51:34	51:34	51:34	

	a	b	c	d	e
height (cm)	10	33	16.5	18	
width (cm)	33	33	33	12	
length (cm)	33	33	33	12	
blocks/m ²	12	12	12	12	

	a	b	c	d	e
height (cm)	10	33	33	12	
width (cm)	33	33	33	12	
length (cm)	33	33	33	12	
blocks/m ²	12	12	12	12	

	a	b	c	d	e
block	1/2 normal (1)	3/4 (2)	1/2 (3)	wedge -1 (5)	wedge -2 (6)
height	8	8	8	8	8
width	12	12	12	8/11	5/13
length	18	12	9	12	12
no./m ²	46	69	92	139	87

	a	b	c	d	e
height	40	9	12.5	8	
width	9	9	12.5	8	
length	12.5	12.5	12.5	8	
pieces/m ²	8	8	8	8	

	a	b	c	d	e
height (cm)	40	60	80	100	
width (cm)	120	150	180	200	
length (cm)	20+	20+	20+	20+	
install. depth	one-third total height	one-third total height	one-third total height	one-third total height	

In addition to pavements, interlocking block paving can be used for pedestrianised roads, parking areas, hall floors, paving between rail tracks and on the beds and side slopes of water courses.

The dimensions of paving blocks (length/width in cm) that match standard road building widths include: 22.5/11.25; 20/10; 10/10; 12/6 etc. Kerb heights of 6, 8 and 10cm are commonly used.

The depth and material of the substructure (e.g. gravel, crushed stone with grain sizes 0.1–35 mm), which acts as a filter or bearing layer, should be adapted to the ground conditions and the expected traffic load. If the ground is load bearing the bearing layer should be 15–25 cm deep, compacted until it is sufficiently stable. Pavement beds can be 4 cm of sand or 2–8 mm of chippings. After vibrating the overlay the pavement bed can be compressed by about 3 cm.

Wedge-shaped curved blocks can be used for circular paved areas or curved edges → (13). For farm track paving, parking areas, fire-service access roads, spur roads, reinforcing slopes against erosion damage or access routes in areas liable to flooding, multi-sided lawn blocks are available → (11). These are also useful in heavily landscaped areas, allowing a fast covering of stable greenery to be provided.

Composite and round palisades made of concrete → (14) – (16) are suitable for bordering planted areas to compensate for height differences and for slope revetment → (17). These are also available in pressure-impregnated wood.

Composite paving → (13)

Circle → (12)

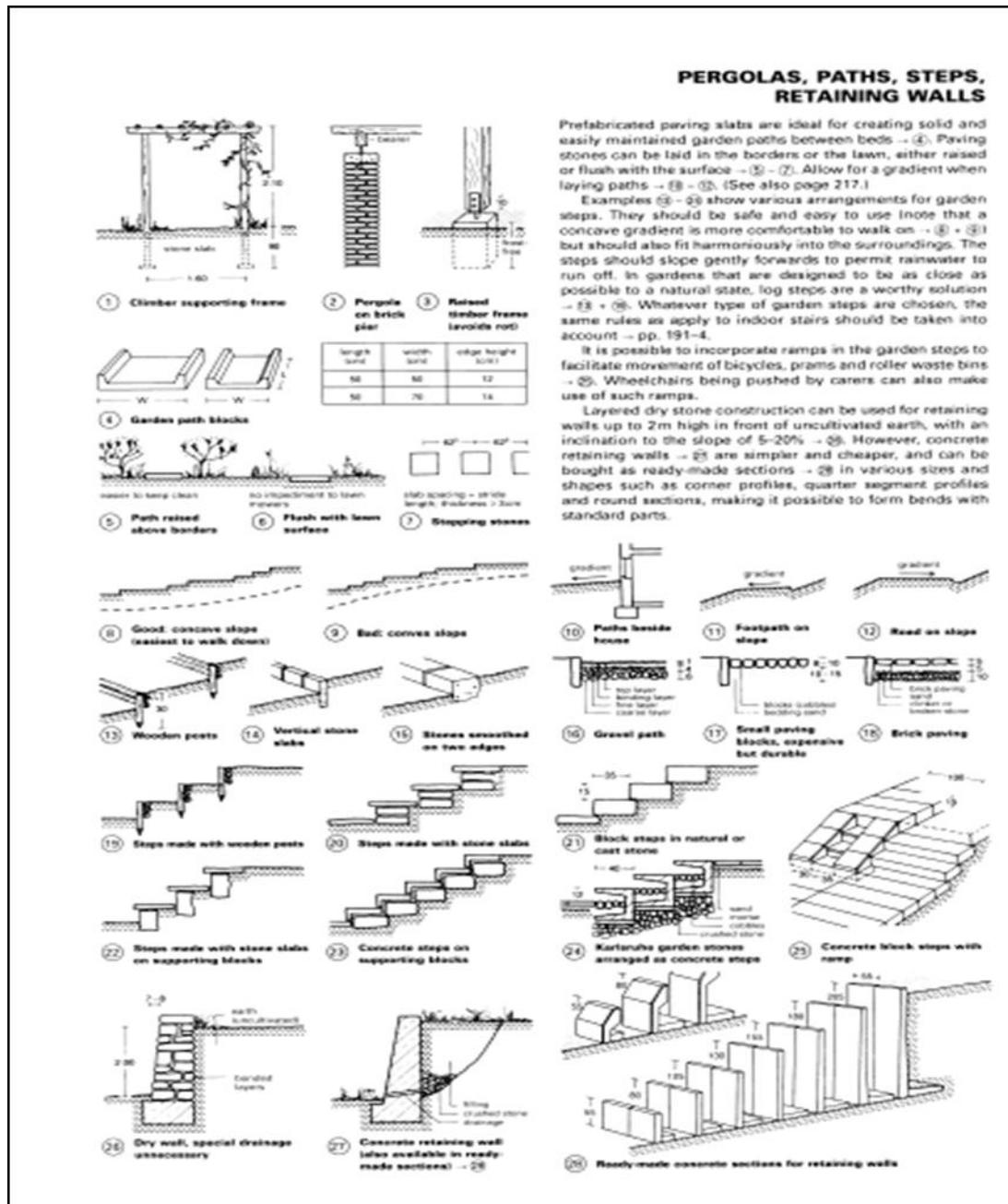
Concrete border blocks

Wooden palisades

รูปที่ 2.6 Paths and Paving

2.1.7 Pergolas, Paths, steps, retaining walls

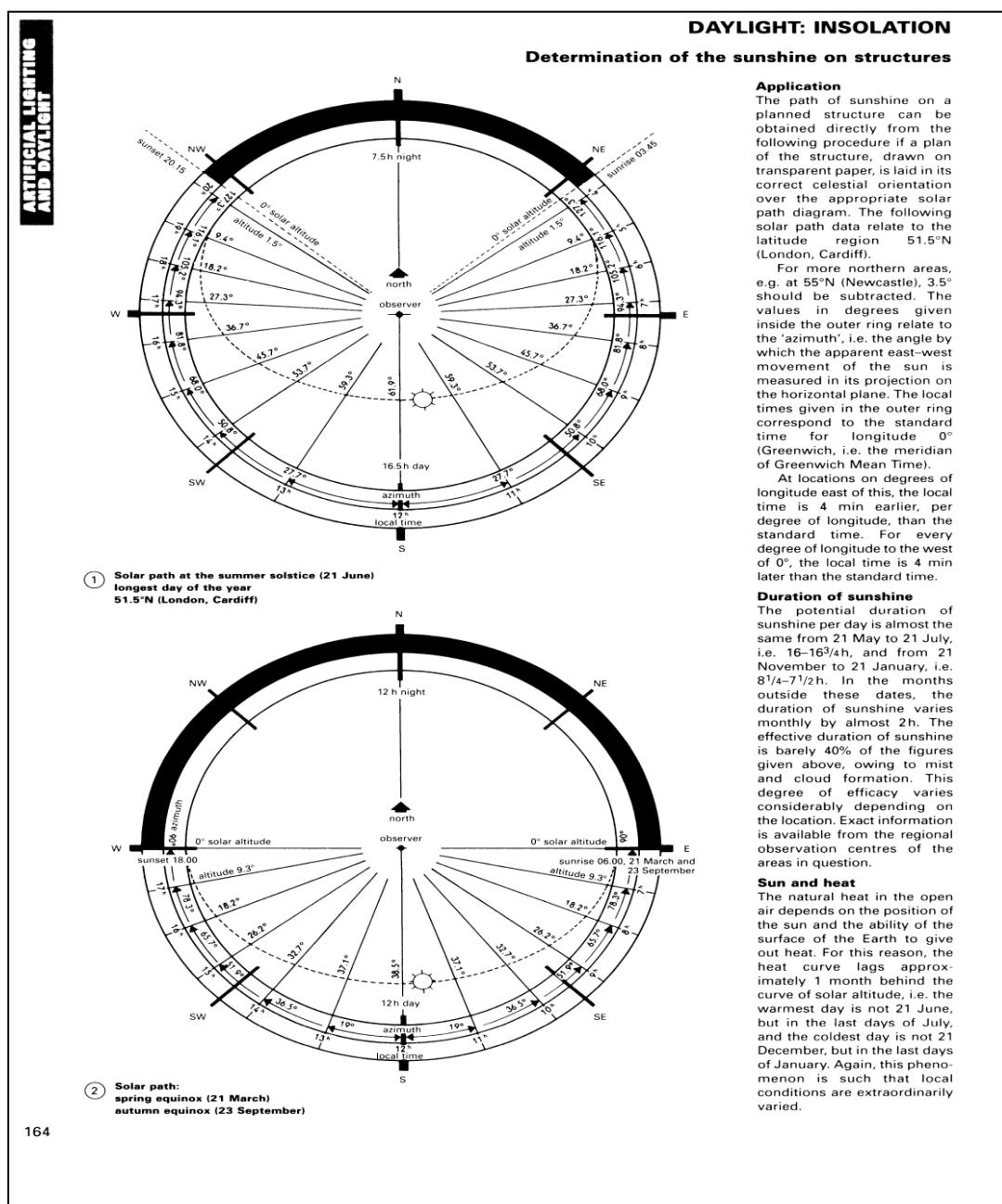
ข้อมูลเกี่ยวกับทางเดินที่เป็นทางต่างระดับหรือทางลาดที่ต่างระดับ ผนังกันดิน และการใช้รัสดูปปี้ในรูปแบบต่างๆ (รูปที่ 2.7)

รูปที่ 2.7 Pergolas, Paths, steps, retaining walls

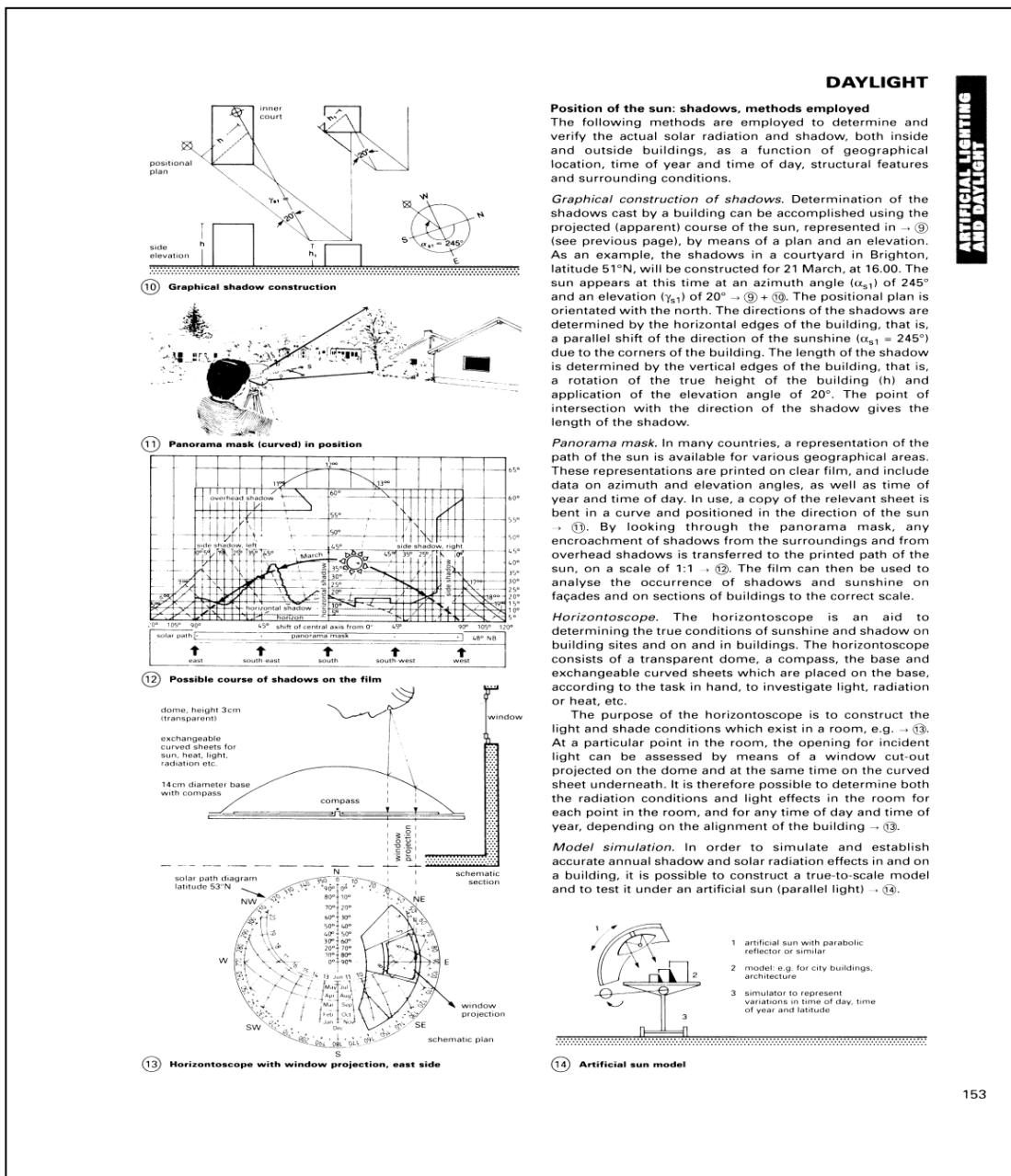
2.1.8 Daylight: insolation

ข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางของแสงแดดในแต่ละช่วงฤดูของปี ที่จะมีผลกระทำต่อการ
ออกแบบ (รูปที่ 2.10)

2.1.9 Daylight

ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาแสงเงาที่ตกลงบนวัตถุในพื้นที่ต่างๆ ที่นำมาใช้ประโยชน์ใน การออกแบบ(รูปที่ 2.9)

2.1.10 Solar Architecture

គីមាយាមុនក្នុងកំណែរោងនិងផលករាបទាំងអស់នៃការអកបែននៅការតាមករណ (រូបទី 2.10)

HEATING AND VENTILATION

SOLAR ARCHITECTURE

Organisation of the ground plan

In the passive utilisation of solar energy, the heat is utilised through direct incident radiation and heat storage in specific structural components such as walls and floors.

Because of the conditions under which solar energy is used passively, the arrangement of the ground plan necessarily follows a particular logical layout. The continuously used living and sleeping accommodation should be south-facing and provided with large window areas. It is useful to provide glazed structures in these living and sleeping areas. There are three important reasons for this:

- (1) Extension of the living area
- (2) Gain in solar energy
- (3) Provision of a thermal buffer zone

The little-used low-temperature unheated rooms, with low natural light requirements should be north-facing. They act as a buffer zone between the warm living area and the cold outside climate.

Use of solar energy

In the use of solar energy, a distinction is drawn between the active and passive use of solar energy.

The active use of solar energy necessitates the application of equipment such as solar collectors, pipework, collector vessels circulation pumps for the transfer of the solar energy. This system entails large investment and maintenance costs which must be recovered solely by saving in the cost of energy. As a result, such systems cannot be operated economically in single family houses.

The passive use of solar energy necessitates the use of specific structural components as heat stores, such as walls, ceilings and glazed units. The efficiency of this system depends on specific factors:

- (1) Climatic conditions – mean monthly temperature, solar geometry and incident solar radiation, hours of sunshine and level of incident energy radiation
- (2) Method of using the solar energy – indirect usage, direct usage
- (3) Choice of materials – absorption capability of the surface and heat storage capability of the materials

1. Solar energy usage as a function of the inclination

South-facing surfaces inclined at an angle of 55–65° provide optimum utilisation of solar energy during the cold winter months.

South-facing surfaces inclined at 30–60° are suited to good solar energy usage during the transition periods (these periods of the year are decisive for solar house optimisation).

South-facing surfaces inclined at 0–30° are typical for summer use (e.g. for swimming pools or water heating), this being the optimum range for the collection of diffuse radiation.

2. Combination of collector surfaces of various inclinations

A diagram showing a tree and a building with various collector surfaces (inclined, horizontal, vertical) and their respective solar gains.

3. Flat horizontal and inclined surfaces are well suited for the collection of diffuse radiation

A diagram showing a flat roof and an inclined roof collecting diffuse radiation.

4. Vertical windows receive only up to 50% of the diffuse radiation when the sky is clouded

A diagram showing a vertical window receiving less than 50% of diffuse radiation when the sky is cloudy.

5. Cross-section of a house planned only for the gain of direct radiation (cloudless sky)

A cross-section of a house showing its orientation for direct radiation gain.

6. Cross-section of a house planned only for the receipt of diffuse radiation (cloudy sky)

A cross-section of a house showing its orientation for diffuse radiation receipt.

7. Heat losses and temperature differences as a function of position on the terrain

A diagram comparing heat loss percentages for various shapes (hemisphere, cylinder, pyramid, cube, etc.) and arrangements (separated units, stacked units).

8. Surface optimisation – the heat loss reduces in proportion to the reduction in surface area

A diagram showing how surface area is reduced for different unit configurations.

9. Direct usage of solar energy through glazed surfaces

A diagram showing direct solar energy usage through glazed surfaces.

10. Indirect use of solar energy through a Trombe wall

A diagram showing indirect solar energy usage through a Trombe wall.

11. Winter day: incident solar radiation heats the air between the pane and the Trombe wall; room air is circulated through the lower and upper flaps

A diagram showing the Trombe wall system during the day.

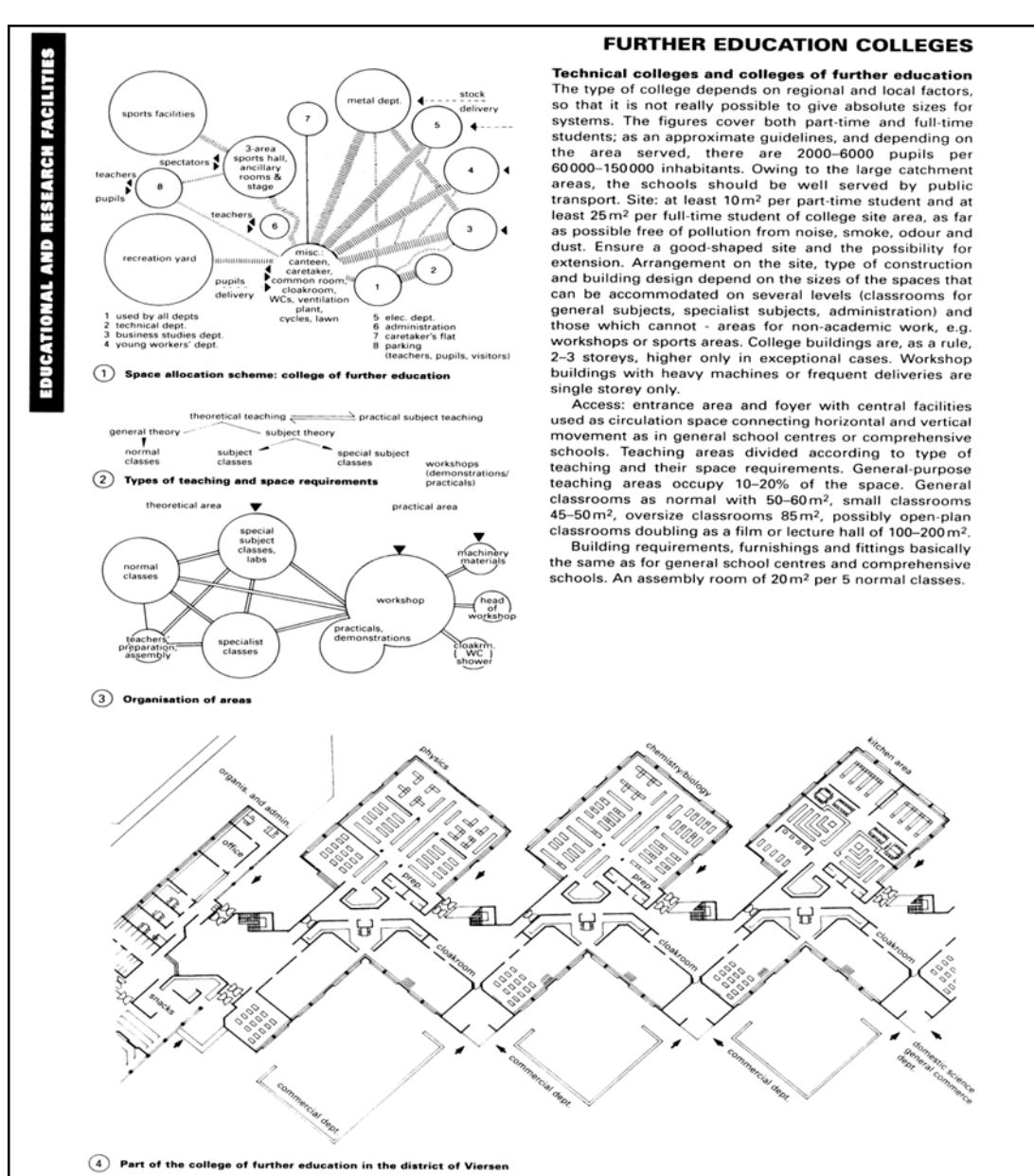
12. Winter night: thoroughly warmed wall acts as a radiant heat surface in the room; with the upper and lower flaps closed, the thin layer of air between the external glazing and the Trombe wall helps to reduce the heat loss

A diagram showing the Trombe wall system at night.

រូបទី 2.10 SOLAR ARCHITECTURE

2.1.11 Further Education Colleges

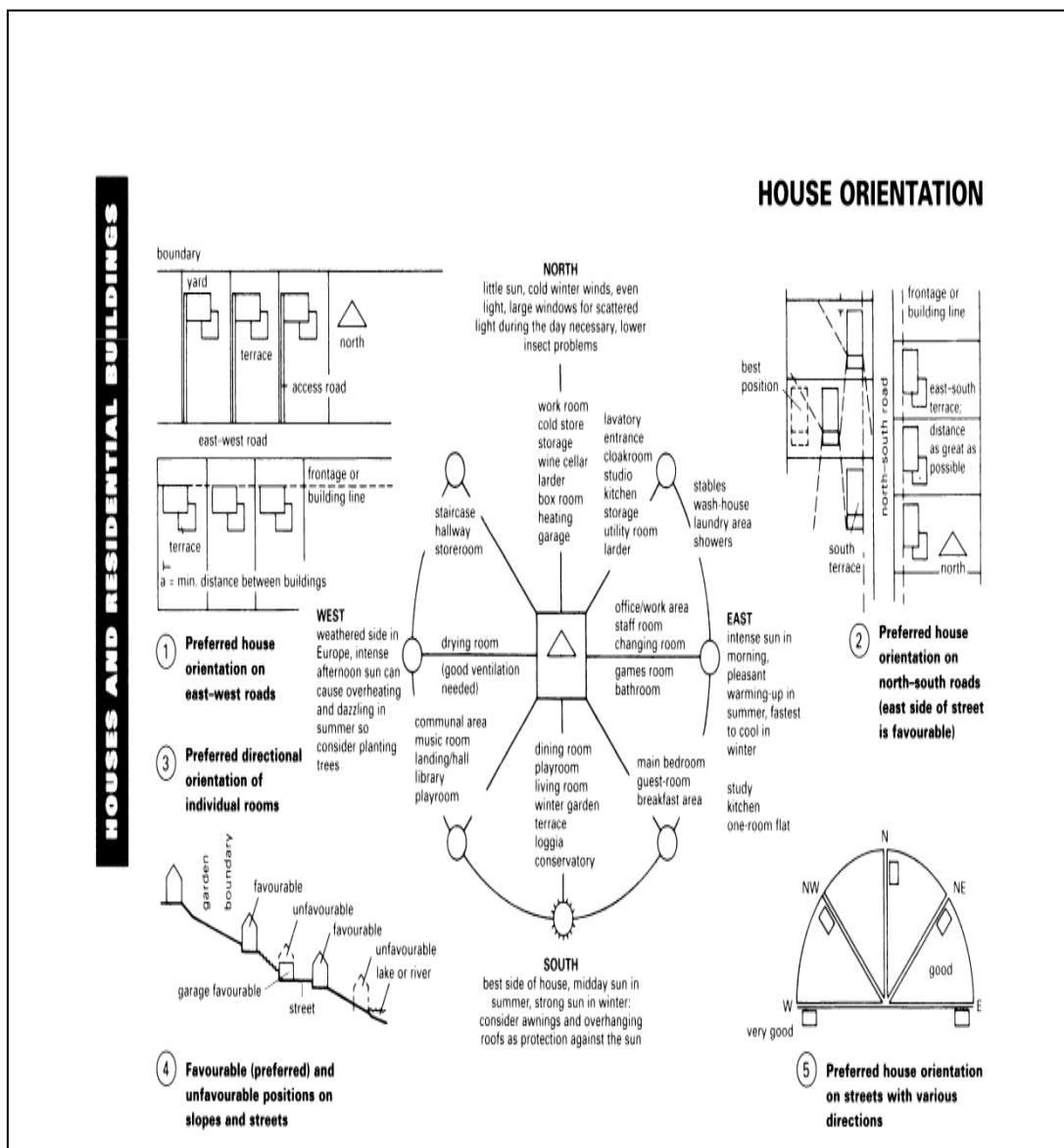
ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบการเชื่อมโยงพื้นที่ทางเดินระหว่างอาคารในสถานศึกษา (รูปที่ 2.11)

รูปที่ 2.11 FURTHER EDUCATION COLLEGES

2.1.12 Wind Education House Orientation

ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางลมในแต่ละช่วงที่มีผลต่อการออกแบบและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบได้ (รูปที่ 2.12)

รูปที่ 2.12 WIND EDUCATIONHOUSE ORIENTATION

2.2 กฎกระทรวงและพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการออกแบบ

กฎกระทรวง

กำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร สถานที่ หรือบริการสาธารณูปโภค อื่น เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ พ.ศ. ๒๕๕๕ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๔๑ ประกอบกับมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๓ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“อุปกรณ์” หมายความว่า เครื่องช่วยอำนวยความสะดวก ซึ่งเคลื่อนที่หรือเคลื่อนย้ายได้ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในอาคารหรือสถานที่ได้บนพื้นฐานของความต้องการพิเศษ ของคนพิการแต่ละประเภท

“สิ่งอำนวยความสะดวก” หมายความว่า เครื่องมือเพื่อการช่วยเหลือทั้งกายในและภายนอกอาคารหรือสถานที่ โดยการสร้าง ติดตั้ง หรือตัดแปลงให้เครื่องมือดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของอาคาร หรือสถานที่เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้บนพื้นฐานของความต้องการพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท

“บริการ” หมายความว่า การปฏิบัติ การดูแล การให้ความช่วยเหลือ หรือการให้ความสะดวก เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้บนพื้นฐานของความต้องการพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายในการให้บริการนั้น และให้หมายความรวมถึงการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการในการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน หรือการมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

“อาคาร” หมายความว่า พื้นที่ในส่วนของอาคารหรือสำนักงานที่ให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้เพื่อกิจกรรมทางราชการ การเมือง การศึกษา การศาสนา การสังคม การนันทนาการ หรือการพานิชยกรรมและให้หมายความรวมถึงบริเวณโดยรอบอาคารนั้นด้วย

“สถานที่” หมายความว่า สถานที่ที่ให้ประชาชนเข้าไปหรือใช้ประโยชน์ได้ทั้งกรณีที่มีการจัดเก็บค่าบริการและกรณีที่ไม่มีการจัดเก็บค่าบริการ และให้หมายความรวมถึงทางสัญจรสาธารณะด้วย

ข้อ ๒ อุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดให้มีในอาคารหรือสถานที่ตามกฎหมายทั่วไป ต้องมีสภาพมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยในการใช้งาน เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท

ข้อ ๓ การจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดให้มีในอาคารหรือสถานที่เพื่อให้คน พิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ให้นำบทัญญัติกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔ อาคารที่มีผู้ปฏิบัติงานเป็นคนพิการร่วมอยู่ด้วย ให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดให้มีในอาคารเพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท

ข้อ ๕ อาคารหรือสถานที่ของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นใดให้มี อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เช่น

- (๑) ที่นั่งสำหรับคนพิการหรือพื้นที่สำหรับจอดรถเข็นคนพิการ
- (๒) ทางลาด
- (๓) พื้นผิวต่างสัมผัสสำหรับคนพิการทางการเห็น

ลำดับที่	รายการอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกหรือบริการ	ลักษณะ
๖	ที่นั่งสำหรับคนพิการหรือพื้นที่สำหรับ จอดรถ เข็นคน พิการ	<ul style="list-style-type: none"> (๑) จัดให้มีที่นั่งสำหรับคนพิการ และมีพื้นที่กว้างเพียงพอ สำหรับการจอดรถเข็นคนพิการไว้ใกล้กับตาแหน่งที่นั่งสำหรับคนพิการ (๒) ติดป้ายสัญลักษณ์แสดงตาแหน่งที่นั่งสำหรับคนพิการมีขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสม โดยสัญลักษณ์และข้อความดังกล่าวให้ติดตั้งในบริเวณที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน (๓) มีรางจันทนศักดิ์ที่มีความมั่นคงและแข็งแรง (๔) จำนวนที่นั่งสำหรับคนพิการหรือพื้นที่สำหรับจอดรถเข็นคนพิการ ให้กำหนดดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> (๔.๑) จำนวนที่นั่งสี่ที่นั่งถึงยี่สิบห้าที่นั่ง ให้มีที่นั่งสำหรับคนพิการ หรือพื้นที่สำหรับจอดรถเข็นคนพิการหนึ่งที่ (๔.๒) จำนวนที่นั่งยี่สิบหกที่นั่งถึงห้าสิบห้าที่นั่ง ให้มีที่นั่งสา

		<p>หรับคนพิการ หรือพื้นที่สาหรับจอดรถเข็นคนพิการสองที่ (๔.๓) จำนวนที่นั่งห้าสิบเอ็ดที่นั่งถึงสามร้อยที่นั่ง ให้มีที่นั่งสาหรับคนพิการ หรือพื้นที่สาหรับจอดรถเข็นคนพิการสี่ที่ (๔.๔) จำนวนที่นั่งสามร้อยหนึ่งที่นั่งถึงห้าร้อยที่นั่ง ให้มีที่นั่งสาหรับคนพิการ หรือพื้นที่สาหรับจอดรถเข็นคนพิการหกที่ (๔.๕) ในกรณีที่มีที่นั่งเกินกว่าห้าร้อยที่นั่งขึ้นไป ให้เพิ่มที่นั่งสำหรับคนพิการ หรือพื้นที่สำหรับจอดรถเข็นคนพิการหกที่ (๔.๖) ในกรณีที่มีที่นั่งเกินกว่าห้าร้อยที่นั่งขึ้นไป ให้เพิ่มที่นั่งสำหรับคนพิการ หรือพื้นที่สำหรับจอดรถเข็นคนพิการหนึ่งที่ต่อทุกหนึ่งร้อยที่นั่งที่เพิ่มขึ้น (๕) จัดที่นั่งสำหรับผู้ทางหน้าที่ล่ามภาษาเมือง โดยให้มีแสงสว่างเพียงพอที่คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน</p>
๒	ทางลาด	<p>(๑) มีทางลาดในบริเวณพื้นที่ต่างระดับ โดยพื้นผิวเป็นวัสดุที่ป้องกันการลื่นไถล และติดตั้งราวกันตก</p> <p>(๒) ทางลาดค้านที่ไม่มีผนังกั้นให้ยกขอบสูงจากพื้นผิวของทางลาด</p> <p>(๓) มีราวจับทำด้วยวัสดุที่มีความมั่นคงและแข็งแรง</p>
๓	พื้นผิวต่างสัมผัส สำหรับคนพิการทางการเห็น	<p>(๑) ให้มีพื้นผิวที่มีผิวสัมผัสและสีซึ่งมีความแตกต่างไปจากพื้นผิวและสีในบริเวณข้างเคียงที่พื้น และบริเวณพื้นที่ต่างระดับดังต่อไปนี้</p> <p>(๑.๑) ทางขึ้นและทางลงของทางลาดหรือบันได</p> <p>(๑.๒) พื้นค้านหน้าและค้านหลังของประตูทางเข้าอาคาร</p> <p>(๑.๓) พื้นค้านหน้าของประตูห้องน้ำ</p> <p>(๑.๔) พื้นทางเข้าและทางออกของประตูลิฟต์</p> <p>(๑.๕) พื้นบริเวณทางอุโมงค์</p> <p>(๑.๖) บริเวณที่เป็นทางแยกหรือทางเลี้ยวในอาคาร</p>

พระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจราจրทางบก พ.ศ. ๒๕๖๗”

- (๑) “การจราจร” หมายความว่า การใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้าหรือ คนที่จุงขี่หรือได้ ต้อนสัตว์
- (๒) “ทาง” หมายความว่า ทางเดินรถ ช่องเดินรถ ช่องเดินรถประจำทาง ไหล่ทาง ทางเท้า ทางข้ามทางร่วมทางแยก ทางลาด ทางโค้ง สะพาน และลานที่ประชาชนใช้ ใน การจราจร และให้หมายความรวมถึงทางล่วนบุคคลที่เจ้าของยินยอมให้ประชาชนใช้ ในการจราจรหรือที่เจ้าพนักงานจราจร ได้ประกาศให้เป็นทางตามพระราชบัญญัตินี้ ด้วย แต่ไม่รวมไปถึงทางรถไฟ
- (๓) “ทางเดินรถ” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับการเดินรถไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้ หรือเหนือพื้นดิน
- (๔) “ช่องเดินรถ” หมายความว่า ทางเดินรถที่จัดแบ่งเป็นช่องสำหรับการเดินรถ โดยทำ เครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนวแบ่งเป็นช่องไว้
- (๕) “ช่องเดินรถประจำทาง” หมายความว่า ช่องเดินรถที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถ สำหรับรถโดยสารประจำทางหรือรถบรรทุกคนโดยสารประเภทที่อธิบดีกำหนด
- (๖) “ทางเดินรถทางเดียว” หมายความว่า ทางเดินรถใดที่กำหนดให้ผู้ขับรถขับไปใน ทิศทางเดียวกันตามเวลาที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด
- (๗) “ขอบทาง” หมายความว่า แนวริมของทางเดินรถ
- (๘) “ไหล่ทาง” หมายความว่า พื้นที่ที่ต่อจากขอบทางออกไปทางด้านซ้ายซึ่งยังมิได้ จัดทำเป็นทางเดินเท้า
- (๙) “ทางร่วมทางแยก” หมายความว่า พื้นที่ที่ทางเดินรถตั้งแต่สองสายตัดผ่านกัน รวม บรรจบกันหรือติดกัน
- (๑๐) “ทางเท้า” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับคนเดินซึ่งอยู่ข้างได ข้างหนึ่งของทาง หรือ ทั้งสองข้างของทาง หรือส่วนที่อยู่บริเวณขอบทางซึ่งใช้เป็นที่สำหรับคนเดิน
- (๑๑) “ทางข้าม” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับให้คนเดินเท้าข้ามทาง โดยทำ เครื่องหมาย เป็นเส้นหรือแนวหรือตอกหมุดไว้บนทาง และให้หมายความรวมถึง พื้นที่ที่ทำให้คนเดิน เท้าข้ามไม่ว่าในระดับใดหรือเหนือพื้นดินด้วย

- (๑๒) “เขตปลอดภัย”หมายความว่าพื้นที่ในทางเดินรถที่มีเครื่องหมายแสดงไว้ให้เห็นได้ชัดเจนทุกเวลา สำหรับให้คนเดินเท้าที่ข้ามทางหยุดรอหรือให้คนที่ขึ้นหรือลงรถหยุดรอก่อนจะข้ามทางต่อไป
- (๑๓) “ที่คับขัน” หมายความว่า ทางที่มีการจราจรพลูกพล่านหรือมีลิ้ง กีดขวาง หรือในที่ซึ่งมองเห็นหรือทราบได้ล่วงหน้าว่าอาจเกิดอันตรายหรือความเสียหายแก่รถหรือคนได้ง่าย
- (๑๔) “รถ”หมายความว่ายานพาหนะทางบกทุกชนิดเว้นแต่รถไฟและรถราง
- (๑๕) “รถชนต์” หมายความว่า รถที่มีล้อตึ้งแต่สามล้อและเดินด้วย กำลังเครื่องยนต์ กำลังไฟฟ้าหรือพลังงานอื่นยกเว้นรถที่เดินบนราง
- (๑๖) “รถจักรยานยนต์” หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์กำลังไฟฟ้า หรือ พลังงานอื่น และมีล้อไม่เกินสองล้อ ถ้ามีเพียงข้างมีล้อเพิ่มอีกไม่เกินหนึ่งล้อ
- (๑๗) “รถจักรยาน” หมายความว่ารถที่เดินด้วยกำลังของผู้ขับขี่ที่มิใช่เป็นการ ลากเข็นไฟสัญญาณแสงวันวาม หรือให้ใช้เสียงสัญญาณไซเรนหรือเสียงสัญญาโนย่างอื่น ตามที่จะกำหนดให้

2.3 กรณีศึกษาการจัดบริหารภาคและสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยแมรีแลนด์

แนวโน้มการคูแลสิ่งแวดล้อมมหาวิทยาลัยแมรีแลนด์ (วิทยาเขต College Park) ซึ่งจัดทำโดย คณะกรรมการคูแลสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยแมรีแลนด์ เป็นแนวโน้มอย่างที่น่าสนใจ และมีความเหมาะสมกับการดำเนินการเป็นแบบอย่างสำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวทางการจัดการดังต่อไปนี้

2.3.1 การกิจ

มหาวิทยาลัยแมรีแลนด์ ได้รับมอบหมายให้ดูแลปริมาณผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และโลก เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์มาตรฐาน เป้าหมายของการดำเนินการประกอบไปด้วยการจัดการพื้นที่สีเขียวอันเป็นมงคลของมหาวิทยาลัย การจัดการขยะ อากาศและน้ำที่สะอาด การจัดการพลังงาน การคมนาคม รวมถึงเรื่องอื่น ๆ หากเห็นว่าเหมาะสมและเกี่ยวข้อง

2.3.2 เป้าหมายและวัตถุประสงค์

ในส่วนนี้จะแสดงถึงเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยและวัตถุประสงค์ทางด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นแนวโน้มอย่างหรือการดำเนินการที่สำคัญที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายและ

วัตถุประสงค์เหล่านี้จะแสดงให้เห็นภาพในการนำพามหาวิทยาลัยไปสู่การดำเนินงานไปตามกฎเกณฑ์มาตรฐานที่ได้ตกลงไว้ซึ่งจะนำไปสู่ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม

2.3.3 การวางแผนโครงการและเลือกพื้นที่

มหาวิทยาลัยได้รับมอบหมายให้มีส่วนร่วมในการวางแผนและออกแบบกระบวนการเพื่อหาข้อสรุปสำหรับร่างโครงการ แผนงาน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอันประกอบไปด้วยการครอบครอง การเปลี่ยนมือและการเช่าซื้อสังหาริมทรัพย์ โดยมีวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังนี้

- 1) ชักนำหน่วยงานที่ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมด้วยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่ร่างโครงการ การพัฒนาและกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังแต่ในระยะแรกเริ่มเลือกพื้นที่และขั้นตอนสำหรับการพัฒนาพื้นที่
- 2) ต้องทำให้เกิดความมั่นใจว่าอาคารและโครงการสร้างพื้นฐานได้ถูกออกแบบก่อสร้างและดำเนินการด้วยวิธีการอันลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและปรับปรุงระบบการทำงานของสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น
- 3) จัดเตรียมแผนงานและกระบวนการที่ช่วยระบุและติดตามการเปลี่ยนแปลงของข้อกฎหมาย กฎเกณฑ์มาตรฐาน นโยบายและเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดความทันสมัยและสามารถนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม

2.3.4 การคมนาคม

มหาวิทยาลัยได้รับมอบหมายให้ดำเนินการด้านการคมนาคมด้วยความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความต้องการของคนเดินถนน คนจักรยานและบุคคลพากันเดินทางอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความสมดุลในการจัดการด้านการคมนาคม โดยมีวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังนี้

- 1) ทำข้อตกลงและร่วมมือกับหน่วยงานหรือกลุ่มต่าง ๆ เพื่อพัฒนาวิธีการลดผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินการด้านการคมนาคมขนส่ง
- 2) ตรวจสอบยานพาหนะของมหาวิทยาลัย พร้อมระบุและจัดหาทางเลือกอื่น ๆ มาใช้ทดแทนเพื่อลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม
- 3) สนับสนุนการใช้ทางเลือกอื่น ๆ ในการคมนาคม เช่น จักรยาน/มอเตอร์ไซด์ การเดิน การขึ้นรถไปด้วยกัน และการขนส่งมวลชน เป็นต้น

2.3.5 สิ่งแวดล้อมภายนอก

มหาวิทยาลัยเห็นคุณค่าของการแบ่งปันพื้นที่นอกอาคารและพื้นที่สีเขียวอันเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อความอุดมสมบูรณ์และมีชีวิตชีวาภายในมหาวิทยาลัยการวางแผนที่ดีก่อให้เกิดการจัดสรรพื้นที่อันนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีโดยการสนับสนุนความต้องการulatory ด้าน

ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านระบบนิเวศน์ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านสันทนาการและสุนทรียศาสตร์ มหาวิทยาลัยได้รับมอบหมายให้รักษาปกป้องพื้นที่และปรับปรุงลิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมด้านภูมิทัศน์ ที่นำໄไปสู่ความสมดุลที่ครอบคลุมระบบพื้นที่เปิดของมหาวิทยาลัย โดยมีวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้ ดังนี้

- 1) ทำการสำรวจที่ครอบคลุมเรื่องภูมิทัศน์ในมหาวิทยาลัยรวมถึงเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) ระบุบันทึก และประเมินค่าด้านประวัติศาสตร์ของภูมิทัศน์ เขตพื้นที่สวนและสถานที่ที่เป็นภาคสะท้อนแห่งความทรงจำและประวัติศาสตร์ รวมถึงสถานที่เดินเล่น ถนนหนทางสถานที่สันทนาการ และพื้นที่ปฏิบัติการด้านการเกษตร
- 3) ระบุบันทึกและประเมินค่าพื้นที่ป่าพื้นที่ชั่วคราว สำาระและเขตพื้นที่แนวป้องกัน
- 4) จัดเตรียมโครงการและวิธีการปกป้องและปรับปรุงพื้นที่เปิดที่มีอยู่
- 5) จัดเตรียมโครงการและวิธีการที่สนับสนุนการเชื่อมโยงและขยายพื้นที่สีเขียวภายในมหาวิทยาลัย

2.3.6 การรักษาวรรณคดีประวัติศาสตร์ของพื้นที่วิทยาเขตในมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเห็นคุณค่าของการปกป้องรักษาประวัติศาสตร์ในเขตของมหาวิทยาลัยและยอมรับการรับผิดชอบต่อการปกป้องรักษาแหล่งทรัพยากรที่มีความหมายทางประวัติศาสตร์โดยได้รับมอบหมายให้ทำความเข้าใจอย่างทั่วถึงในพื้นที่ทั้งด้านที่เกี่ยวกับโครงสร้างประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของภูมิภาค โดยมีวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้ ดังนี้

- 1) ระบุ หาเอกสารประกอบและประเมินค่าทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีประวัติศาสตร์ภายในมหาวิทยาลัย อันประกอบด้วย อาคาร ภูมิทัศน์และทรัพยากรอื่น ๆ
- 2) พัฒนาแนวทางและวิธีการจัดการเพื่อปกป้องรักษาวรรณคดีประวัติศาสตร์
- 3) ตั้งคณะกรรมการบริหารและรักษาภูมิทัศน์และระบบมหาวิทยาลัยของแมรีแลนด์โดยเน้นย้ำเรื่องการปรับปรุง สาธารณูปโภคที่ต้องให้ความสำคัญกับทรัพยากรที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์อย่างชัดเจนในแผนการบริหารปัจจุบันสาธารณะภูมิทัศน์
- 4) เพิ่มประสิทธิภาพด้านความร่วมมือและการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกเพื่อนำไปสู่การพัฒนาโครงการ การระดมเงินทุน และการรับบริจากลูกค้าตัวตัวเพื่อปกป้องและปรับปรุงมรดกให้อยู่ในสภาพดีเยี่ยม

2.3.7 คณะ บุคลากร และนักศึกษา

ความสำเร็จในการดูแลสิ่งแวดล้อมนั้นเกี่ยวนেื่องกับการมีส่วนร่วมในการฝึกอบรม การร่วมมือและการให้ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของคณะ นักศึกษาและบุคลากร

เป้าหมายที่ยังยืนจะสำเร็จได้เมื่อทุกคนลดการทำลายสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ทุกคนควรรู้ถูกต้องให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ ไม่ว่าจะในการทำกิจกรรม การเรียนการสอนและการวิจัย รวมถึงการใช้ผลิตภัณฑ์และทรัพยากรต่าง ๆ

บทบาทของคณะ ควรช่วยหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการคุณแล สิ่งแวดล้อม โดยการระบุบทบาทในการสอนและโอกาสที่สนับสนุนเป้าหมายด้านการคุณแล สิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีแนวทางดำเนินการดังนี้

- 1) กำหนดโครงการที่สะท้อนความเป็นจริงและปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในมหาวิทยาลัย
- 2) เมยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
- 3) มีส่วนร่วมในการก้าวข้ามกฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองการรักษาสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยให้ยั่งยืน
- 4) ใช้ความรู้ความชำนาญในการทำงานร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยในโครงการคุณแล สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

บทบาทของนักศึกษา ควรช่วยหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการคุณแล สิ่งแวดล้อม โดยการระบุและมีส่วนร่วมในการกิจกรรมและโอกาสในการเรียนรู้ที่สนับสนุนเป้าหมายด้านการคุณแล สิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีแนวทางดำเนินการดังนี้

- 1) ริเริ่มการพูดคุยกันกับสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยทั้งในโครงการต่อเนื่องและงานในโอกาสพิเศษต่าง ๆ
- 2) มีส่วนร่วมในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การนำของที่ใช้ในชีวิตประจำวันกลับมาใช้ใหม่ การลดการใช้น้ำ และพลังงาน
- 3) เรียกร้องให้มีการจัดทำถังขยะแบบแยกชนิดขยะ ในทุกจุดที่มีขยะของมหาวิทยาลัย
- 4) รับบทบาทผู้นำ ในการคิดถึงสิ่งแวดล้อมและปฏิบัติตนในแนวทางที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

บทบาทของบุคลากร ควรช่วยหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการคุณแล สิ่งแวดล้อม โดยการระบุและมีส่วนร่วมในการกิจกรรมและโอกาสในการเรียนรู้ที่สนับสนุนเป้าหมายด้านการคุณแล สิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีแนวทางดำเนินการดังนี้

- 1) สนับสนุนเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาให้ใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้นอาจโดยการพูดคุยเป็นหัวข้อสนทนาประจำวัน ริเริ่มโครงการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในหน่วยงานและเป็นตัวอย่างในการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมให้แก่คนอื่น ๆ
- 2) มีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยและท้องถิ่นทั้งในโครงการต่อเนื่องและงานในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

- 3) มีส่วนร่วมในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การนำของที่ใช้ในชีวิตประจำวันกลับมาใช้ใหม่ก咽ในหน่วยงานและมหาวิทยาลัย พร้อมลดการใช้น้ำและพลังงาน
- 4) เรียกร้องให้มีการจัดหาถังขยะแบบแยกชนิดขยะ ในทุกจุดที่ง่ายของมหาวิทยาลัย
- 5) รับบทบาทผู้นำในการคิดถึงสิ่งแวดล้อมและปฏิบัติตนในแนวทางที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศาสตราจารย์ ดรศุภชัย สมปปิโต อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคามสร้างความภาคภูมิใจในการได้รับการจัดอันดับการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว อันดับที่ 4 ของประเทศ และอันดับที่ 126 ของโลก จากการจัดอันดับของ **UI GreenMetric World University Ranking 2011** เป็นการจัดอันดับการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวของมหาวิทยาลัยทั่วโลกที่เข้าร่วมโดยใช้ตัวชี้วัดหลักที่แสดงให้เห็นความมุ่งมั่นของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาระบบการจัดการและการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานที่คำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดรศุภชัย สมปปิโต อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เปิดเผยถึงการได้รับการจัดอันดับในครั้งนี้ว่า สำหรับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้รับการจัดอันดับให้เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว อันดับที่ 4 ของประเทศ และอันดับที่ 126 ของโลกนั้น ถือเป็นเรื่องที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากมหาวิทยาลัยได้มีนโยบายวางแผนการดำเนินการของมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจนในการมุ่งสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) โดยเริ่มต้นในปี พ.ศ.2552 เป็นต้นมา ได้มีการจัดระบบบริหารจัดการด้านพลังงานสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ให้เป็นไปตามมาตรฐานอย่างมีคุณภาพและมุ่งเน้นการระบบท่ำน้ำให้เข้ากับการดำเนินการทุกด้านของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็น การปรับปรุงพัฒนาภูมิทัศน์มหาวิทยาลัย ด้านการอนุรักษ์พลังงาน การรักษาความปลอดภัย การดำเนินการเกี่ยวกับการจราจรมหาวิทยาลัย การจัดการของเสีย และการจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (Integrated Solid Waste Management : Mahasarakham University) นอกจากนี้ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว การเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยการปลูกหญ้า ปลูกต้นไม้ ระบบพานะเดินทางในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ก็ได้นำถ่องประทัยด้วยการบุคลากรและนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งได้รับการตอบรับและร่วมมือเป็นอย่างดี และจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืน อีกทั้งเป็นต้นแบบให้กับมหาวิทยาลัยและหน่วยงานอื่นทั่วภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้นำไปประยุกต์ให้เกิดผลดีต่อสภาพแวดล้อม ตลอดจนชุมชนและอุตสาหกรรมที่อยู่รอบข้างมหาวิทยาลัย และก่อให้เกิดผลดีต่อสภาพแวดล้อมของประเทศไทยรวม” การจัดอันดับมหาวิทยาลัยสีเขียวของ

มหาวิทยาลัยทั่วโลกโดย UI Green Metric Ranking of World Universities 2011 จัดโดย University of Indonesia หรือ UI เป็นกลไกเพื่อส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยทั่วโลกได้จัดทำนโยบายและจัดระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยให้เกิดความยั่งยืนและเอื้อต่อการลดผลกระทบที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์พลังงาน การจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีรวมถึงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและการส่งเสริมให้เกิดการใช้พลังงานทดแทน ซึ่งเกณฑ์การตัดสินได้คำนึงถึงการจัดทำนโยบาย การพัฒนาระบบการจัดการ กิจกรรมการส่งเสริมให้เกิดการรับรู้และการนำระบบไปสู่การปฏิบัติให้ครบถ้วนภายในมหาวิทยาลัย มีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ด้าน คือ 1) สถานที่ตั้งและระบบสาธารณูปโภค 2) การจัดการพลังงานและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ 3) การจัดการขยะ 4) การใช้น้ำ และ 5) การจัดการระบบขนส่ง มีมหาวิทยาลัยเข้าร่วมการจัดอันดับ 178 แห่ง จาก 47 ประเทศ มหาวิทยาลัยนอตติงแฮม (University of Nottingham) ประเทศอังกฤษ ได้รับการประกาศให้เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวอันดับ 1 ของโลก ขณะที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้รับการจัดอันดับเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว อันดับที่ 126 ของโลก และเป็นอันดับที่ 4 ของประเทศไทย มีมหาวิทยาลัยของไทย อีก 5 แห่ง ได้รับรางวัล ได้แก่ อันดับ 46 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อันดับ 47 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี อันดับ 70 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันดับ 141 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และ อันดับ 151 มหาวิทยาลัยบูรพา นับเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีความมุ่งมั่นที่จะมุ่งสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวและมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกชัย สมปิริโต กล่าวเพิ่มเติมว่า “สิ่งที่ทำให้มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับให้เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวนั้น เป็นผลจากหลายประเด็นประกอบกัน ทั้งข้อมูลที่ส่งไป เรื่องนโยบายด้านการอนุรักษ์พลังงาน การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว รวมทั้งนโยบายและมาตรการของมหาวิทยาลัยที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับในครั้งนี้ และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือความร่วมมือร่วมใจของชาวมหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกคน ที่มีส่วนร่วมผลักดันกิจกรรมด้านการอนุรักษ์พลังงานต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนอกจากจะทำให้มหาวิทยาลัยมีสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้ว ยังทำให้ได้รับรางวัลซึ่งสร้างความภาคภูมิใจให้กับชาวมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทุกคนอีกด้วย ในโอกาสนี้ขอขอบคุณผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรและนิสิตทุกคนที่ร่วมแรงร่วมใจในการพัฒนาสภาพพื้นที่ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จนเป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากลในครั้งนี้ และเราจะพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและยั่งยืนต่อไป”

ดร.นลินี ทวีสิน ผู้อำนวยการสถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา (ไอเออฟดี) นิตยสารการศึกษา อัพเกรด ฉบับ 127 มหาวิทยาลัยแยก

ภาวะโลกร้อนเป็นวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อมที่หลายประเทศ ต่างสนใจ ดื่นตัว โดยมีการ

กำหนด เป็นยุทธศาสตร์ นโยบายและมาตรการเพื่อแก้ไข และป้องกัน ไว้อย่างชัดเจน เนื่องด้วย ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของผู้คนและสิ่งมีชีวิตบนโลกอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็น สภาพลมฟ้า อากาศที่ผิดแปลงไปจากเดิม กับธรรมชาติที่รุนแรงขึ้น น้ำท่วม น้ำทะเลมีระดับสูงขึ้น แผ่นดินไหว การเกิดพายุรุนแรง อากาศร้อนผิดปกติจนหลายประเทศมีคนเสียชีวิตรวมไปถึงการเกิดโรคระบาด ชนิดใหม่ หรือโรคระบาดที่เคยหายไปจากโลกนี้แต่กลับมาเกิดระบาดขึ้นใหม่ การมีพาหะนำโรคที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งสิ่งมีชีวิตหลายสปีชีส์เสื่อมสูญพังทลาย โดยคาดว่าอนาคตผลกระทบจากการโลกร้อน จะทวีความรุนแรงขึ้นตามมหาวิทยาลัยเยล ได้เห็นความสำคัญในประเด็นโลกร้อน โดยได้มุ่ง พัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัยและการจัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมที่มีเชื่อเสียงมายาวนาน ปัจจุบันมี โครงการ ต่าง ๆ ที่ดำเนินการในการพัฒนาylel “มหาวิทยาลัยสีเขียว” โดยได้รับการสนับสนุน อย่างแข็งขันจากผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยหลายมหาวิทยาลัย จนกลายเป็นยุทธศาสตร์และ มีการกำหนดเป้าหมายชัดเจน โดยมหาวิทยาลัยเยลมีเป้าหมายลดการสร้างก๊าซเรือนกระจกในปี ค.ศ. 2020 ให้ได้ถึง 43% โดยเป้าหมายนี้เริ่มต้นจากปี ค.ศ. 2004 ซึ่งปัจจุบันมหาวิทยาลัยเยล มี ตัวอย่างมาตรการและ โครงการมหาวิทยาลัยสีเขียวที่ยั่งยืน หลายโครงการ อาทิการสร้างตึกและ สิ่งก่อสร้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หลายอาคารหลายแห่งในมหาวิทยาลัยเยล โดยเฉพาะอาคาร ใหม่ที่ถูกสร้างขึ้นในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มุ่งวางแผนแบบแปลนและดำเนินการก่อสร้างเพื่อมุ่ง ประหยัดพลังงานและไม่ก่อมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม โดยอาคารและสิ่งก่อสร้างหลายแห่งได้ถูกยกเป็น ตัวแบบอาคารสีเขียวสำหรับงานก่อสร้างทั่วโลก ได้แก่ อาคารโรงเรียนศิลปะสถาปัตยกรรม (School of Art Sculpture Building) ตึกวิจัยด้านวิศวกรรมศาสตร์แห่งศูนย์มาโลน (School of Engineering Research Building, The Malone Center) หอประชุมครุนของโรงเรียนป่าไม้และสิ่งแวดล้อมศึกษา (School of Forestry & Environmental Studies Kroon Hall) เป็นต้นตัวอย่างหอประชุมครุ มีการใช้ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ปักป้องสิ่งแวดล้อมหลายประการ เช่น งานด้านวิศวกรรมศาสตร์การ ออกแบบทางกายภาพที่ประหยัดการใช้พลังงาน การพัฒนาหลังคาหอประชุมที่สามารถนำความ ร้อนจากแสงแดด มาให้ความอบอุ่นและให้แสงสว่างสามารถส่งส่วนห้องลอดผ่านสู่ตัวอาคาร ได้ การ มีระบบรองรับน้ำฝนเพื่อใช้ทำความสะอาดภายในอาคาร และในฤดูหนาวมีการใช้พลังงานจาก แหล่งน้ำได้ดีกว่า 1,500 ลิตร โดยมีปั๊มความร้อนดึงขึ้นสู่หลังคาอาคาร เพื่อให้พลังงานความ ร้อนสู่ตัวอาคาร ฯลฯ การแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายการจัดการของเสียอย่างบูรณาการ (Integrated Waste and Discard Management Policy Committee Charter) เป็นคณะกรรมการที่มี ภารกิจโดยตรง ในการดูแลและให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล และ หน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มของเสียหรือของเสียสิ่งแวดล้อม โดย วัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการนี้คือ ลดจำนวนของเสียหรือของเสียจาก

การบริโภคหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ลดของเสียจากการคมนาคมลง ลดจำนวนของเสียที่มีพิษหรือเป็นอันตราย เพิ่มการนำของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่และการรีไซเคิลของต่าง ๆ รวมถึงเพิ่มความตระหนักของประชาชนในมหาวิทยาลัยต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของตน เป็นต้นการเป็นผู้นำระดับโลกในการวิจัยและจัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเยลมีความเชี่ยวชาญด้านการปักป้องและจัดการสิ่งแวดล้อมมาอย่างนาน โดยมีโรงเรียนเยลด้านป่าไม้และสิ่งแวดล้อมศึกษา (Yale School of Forestry & Environmental Studies) ที่ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรง อีกทั้งมีศูนย์วิศวกรรมศาสตร์และเคมีศาสตร์สีเขียวแห่งเยล (Center for Green Chemistry and Green Engineering at Yale) ที่ทำงานวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับงานเคมีศาสตร์กับการพัฒนาสิ่งแวดล้อม โดยเมื่อกลางปี ค.ศ.2009 พอล อเอนสทัส (Paul Anastas) ผู้อำนวยการของศูนย์นี้ ได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดี バラค โอบามา ให้เป็นหัวหน้าสำนักงานด้านการวิจัยและพัฒนา ของสำนักงานปักป้องสิ่งแวดล้อม (Environmental Protection Agency - EPA) ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับประเทศหรือระดับรัฐบาลกลางของสหรัฐอเมริกา โครงการอาหารยั่งยืน มหาวิทยาลัยเยลมีการปลูกผักไร้สารหรือผักออแกนิกเพื่อใช้บริโภคในมหาวิทยาลัย มีการให้ความรู้เพื่อการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักศึกษา บุคลากร รวมถึงบุคลาภายนอกที่สนใจ ให้บริโภคอาหารที่ลดการทำลายสิ่งแวดล้อม และลดการบริโภคน้ำอัตโนมัติ มหาวิทยาลัยเยลมีโครงการพัฒนาโดยสารในมหาวิทยาลัยเป็นอีโคแฟร์นด์บัส (Ecofriend Bus) ซึ่งเป็นรถที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยรถนี้ใช้พลังงานจากน้ำมันที่ใช้ปรงอาหารแล้ว ที่ได้มาจากการต่าง ๆ รวมถึงหอประชุมของมหาวิทยาลัยนักศึกษา เยลยังมีโครงการเพื่อปักป้องและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอีกหลายโครงการ เช่น โครงการจัดซื้อสีเขียว เป็นโครงการที่เยลรับซื้อและจัดหาสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การรับซื้อกระดาษใช้แล้วที่สามารถใช้ได้อีกมาใช้ใหม่ หรืออุปกรณ์สำนักงานมือสองที่ยังใช้ได้ เป็นต้น โครงการใช้พลังงานจากพืชทดแทนการใช้พลังงานจากน้ำมัน โครงการลดการใช้ไฟฟ้าของหน่วยงานในเยล โดยช่วงปี ค.ศ. 2006-2007 ลดใช้ไฟฟ้าได้ถึง 10% เป็นต้นสู่มหาวิทยาลัยไทย ประเด็นวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาระดับโลก ที่องค์กรทั่วโลกต่างตื่นตัวและให้ความสำคัญ ประเทศไทยก็เช่นกัน โดยเฉพาะในกลุ่มมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นองค์กรการศึกษาระดับสูงของประเทศไทย ควรตื่นตัวและพัฒนาสู่การเป็นตัวแบบและผู้นำสังคมในการดูแลและปักป้องสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย การพัฒนามหาวิทยาลัยไทย สู่มหาวิทยาลัยสีเขียว นับเป็นเรื่องที่ควรดำเนินการให้เกิดขึ้นในทุกมหาวิทยาลัยในประเทศไทย โดยนำอาชุดแข็งของมหาวิทยาลัยเป็นตัวตั้งในการขับเคลื่อนไม่ว่าจะเป็น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การมีองค์ความรู้และการวิจัยระดับสูง และการมีความพร้อมด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอย่างไรก็ตาม การดำเนินการสู่

การเป็น “มหาวิทยาลัยสีเขียวที่ยั่งยืน” ให้เกิดขึ้นได้ จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมาย กำหนดแผน ยุทธศาสตร์ และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน โดยจุดเริ่มต้นอาจเริ่มจากการให้คณะค้านสิ่งแวดล้อมหรือ หน่วยที่ทำงานเกี่ยวกับค้านสิ่งแวดล้อมเป็นเจ้าภาพในการ ขับเคลื่อน โดยประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานงานสิ่งแวดล้อมระดับประเทศ และเน้นความร่วมมือจากกลุ่มประชาคมมหาวิทยาลัย ให้มี ส่วนร่วมคิดร่วมและร่วมทำอย่างกว้างขวาง จะทำให้ขับเคลื่อนสู่การเป็น “มหาวิทยาลัยสีเขียวที่ ยั่งยืน” ให้เกิดขึ้นได้จริงอย่างรวดเร็วขึ้น

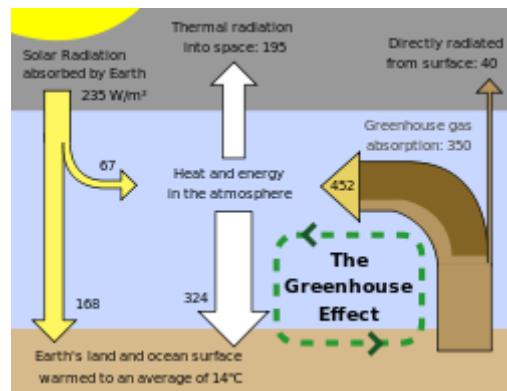
คำสำคัญ (KEY WORD)

ความหมายภาวะโลกร้อน คือ การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิบนผิวโลกที่ผิดธรรมชาติในช่วง ศตวรรษที่ผ่านมา โดยมีปัจจัยหลักคือ กําชเรือนกระจกที่ถูกปล่อยจากการเผาผลิตภัณฑ์งาน พลาสติก อุณหภูมิเฉลี่ยบนพื้นโลกสูงขึ้นจาก 0.6 เป็น 0.9 องศาเซลเซียส หรือ จาก 1.1 เป็น 1.6 องศา พาราณaise ต์ในช่วงเวลาระหว่างปี ค.ศ. 1906 ถึง 2005 และอัตราการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเพิ่มขึ้นร่วม 2 เท่า ในช่วง 50 ปีที่ผ่านมา ส่งผลให้อุณหภูมิของโลกกำลังสูงขึ้นเรื่อย ๆ

ปรากฏการณ์เรือนกระจกที่เกิดขึ้นของตามธรรมชาติ

อุณหภูมิของ โลกเริ่มก่อตัวขึ้นจากความอาทิตย์ที่ส่องมาสัมภ์โลก แล้วอุณหภูมิที่มากลับ แสงอาทิตย์ประมาณ 30% จะถูกสะท้อนกลับออกไปสู่อากาศด้วยพื้นผิวของโลกที่มันขาว เช่น น้ำแข็งและก้อนเมฆ 70% ที่เหลือจะถูกโดยสารไว้บนพื้นดินและมหาสมุทร ในขณะที่ส่วนที่เหลือจะ ถูกดูดซับโดยชั้นบรรยากาศ เพื่อสร้างความอบอุ่นให้กับโลก เช่นเดียวกับความร้อน หิน อากาศ และ ทะเล ที่จะปล่อยพลังงานความร้อนในรูปแบบของรังสีอินฟราเรด จากพื้นผิวพลังงานนี้จะเดินทางไป ยังชั้นบรรยากาศและดูดซับไว้ด้วยไอน้ำ และสารที่ก่อให้เกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก เช่น กําช คาร์บอนไดออกไซด์ และ กําชมีเทน เมื่อสิ่งเหล่านี้ดูดซับพลังงานที่แผ่ออกมากจากพื้นผิวโลก น้ำ หรือ ไม้เลกุลของกําชเรือนกระจก จะแปรสภาพเป็นความร้อน เมื่อกับก้อนอิฐในปล่องไฟ ที่ แพร่กระจายความร้อนอยู่ตลอดแม้ว่าภูมิอากาศจะห่าห่าไปหมดแล้ว อิฐเหล่านี้จะแผ่ความร้อนไป ทุกทิศทาง พลังงานที่ถูกแผ่ออกมากที่โลกจะให้ความร้อนต่อชั้นบรรยากาศค้านล่างและพื้นผิว ด้วย การแปรสภาพความร้อนจากแสงอาทิตย์โดยตรง

การดูดซับ และการแผ่ความร้อนแบบโดยชั้นบรรยากาศ คือปรากฏการณ์เรือนกระจกที่ เกิดขึ้นตามธรรมชาติ จะส่งผลต่อโลก หากไม่มีปรากฏการณ์เรือนกระจก อุณหภูมิของโลกจะต่ำ มาก ๆ อยู่ที่ ติดลบ 18 องศาเซลเซียส หรือ 0 องศาพาราณaise ต์ แทนที่จะเป็นอุณหภูมิพอดีที่ 15 องศาเซลเซียส หรือ 59 องศาพาราณaise ต์ ที่เป็นอยู่ในยุคปัจจุบัน

แผนภูมิที่ 2.1 การแผลเปลี่ยนพลังงานระหว่างดวงอาทิตย์พื้นผิวโลกชั้นบรรยากาศของโลก

แผนภูมิแสดงการแผลเปลี่ยนพลังงานระหว่างดวงอาทิตย์พื้นผิวโลกชั้นบรรยากาศของโลก และอว拉斯ความสามารถของชั้นบรรยากาศในการจับและนำพลังงานที่แผ่ออกมาจากพื้นผิวโลกกลับมาใช้ใหม่เป็นลักษณะนิยามของปรากฏการณ์เรือนกระจก

ปรากฏการณ์เรือนกระจก (อังกฤษ: greenhouse effect) คือ กระบวนการการแพร่รังสีความร้อนจากพื้นผิวโลกที่ถูกดูดซับโดยก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศและแพร่รังสีกลับในทุกทิศทางเนื่องจากการแพร่รังสีกลับนี้บางส่วนกลับไปยังพื้นผิวและชั้นบรรยากาศที่ต่ำกว่าทำให้ระดับอุณหภูมิพื้นผิวโลกเฉลี่ยสูงกว่าถ้าไม่มีก๊าซเหล่านี้^{[1][2]}

การแพร่รังสีดวงอาทิตย์ที่ความถี่แสงที่ตามองเห็นผ่านชั้นบรรยากาศเป็นส่วนใหญ่และทำให้อุณหภูมิพื้นผิวโลกสูงขึ้น แล้วจะมีการแพร่พลังงานนี้ออกมายังปริมาณความร้อนอินฟราเรดที่มีความถี่ต่ำกว่าการแพร่รังสีอินฟราเรดถูกก๊าซเรือนกระจกดูดซับไว้และจะมีการแพร่พลังงานปริมาณมากกลับไปยังพื้นผิวโลกและชั้นบรรยากาศที่ต่ำกว่ากลไกดังกล่าวต้องซื้อตามปรากฏการณ์ที่การแพร่รังสีดวงอาทิตย์ผ่านกระจกแล้วทำให้เรือนกระจกอุ่นขึ้นแต่วิธีการกักเก็บความร้อนนั้นแตกต่างไปโดยเรือนกระจกเป็นการลดการไหลของอากาศแยกอากาศที่อุ่นขึ้นในเพื่อที่ความร้อนจะไม่สูญเสียไปโดยการพาความร้อน^{[2][3][4]}

约瑟夫·傅立叶 (Joseph Fourier) เป็นผู้ค้นพบปรากฏการณ์เรือนกระจกเมื่อ พ.ศ. 2367 ส่วนเต อาร์เรนิส (Svante Arrhenius) เป็นผู้ทดสอบหาปริมาณความร้อนเมื่อ พ.ศ. 2439^{[5][6]} ถ้า วัตถุคำพาวความร้อนในอุณหภูมิจะมีระยะห่างจากดวงอาทิตย์เท่ากับโลกวัตถุคำนี้จะมีอุณหภูมิร้าว 5.3°C อย่างไรก็ได้ เนื่องจากโลกจะหันแสงอาทิตย์ที่เข้ามาร้าว 30% ^{[7][8]} อุณหภูมิยังคง (อุณหภูมิของวัตถุคำที่จะแพร่รังสีปริมาณเท่ากัน) จะอยู่ที่ราว -18°C ^{[9][10]} ซึ่งต่ำกว่าอุณหภูมิพื้นผิวที่แท้จริงที่ราว 14°C ^[11] อยู่ 33°C ก泠 ไกที่สร้างความแตกต่างนี้ระหว่างอุณหภูมิพื้นผิวที่แท้จริงกับอุณหภูมิยังคงเป็นเพียงชั้นบรรยากาศและสิ่งที่รักษาในชื่อปรากฏการณ์เรือนกระจก^[12] ปรากฏการณ์

เรื่องผลกระทบตามธรรมชาติของโลกทำให้สิ่งมีชีวิตสามารถอาศัยอยู่ได้ท่ามกลางกิจกรรมของมนุษย์ โดยเฉพาะการเผาไฟหม้อน้ำเพลิงชากดีบูรพาและการทำลายป่า ได้เพิ่มปรากฏการณ์เรื่องผลกระทบตามธรรมชาติ ทำให้เกิดปรากฏการณ์โลกร้อน[13]

- สภาวะน่าสบาย

อาจารย์ดร.กิจชัย จิตบรรวนิช อาจารย์ประจำภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (หน้าจั่ว ฉบับที่ 18 หน้า 175 ปีการศึกษา 2544) แนวคิดใหม่ เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยเรื่องสภาวะสบาย” [New Concept on Thermal Comfort Research]

ความหมายของสภาวะสบาย คำว่า “Thermal Comfort” “มีความหมายที่กำหนดโดย ASHRAE Standard 55-1981 “...that condition of mind which expresses satisfaction with the thermal environment” สภาวะสบาย ก็คือรู้สึกว่าสภาวะทางจิตใจที่คนส่วนใหญ่มีความรู้สึกพอดีกับสภาพอากาศนั้นๆ อย่างไรก็ตามความรู้สึกพอดีในสภาพอากาศใดๆ ต้องถือว่าเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ทั้งทางกายภาพ และทางจิตใจ

ปัจจัยที่มีผลต่อสภาวะสบาย ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึกสบายในการศึกษาทางกายภาพนั้น มีอยู่ 6 ประการดังนี้

- 1 อุณหภูมิในอากาศ Air Temperature
- 2 อุณหภูมิจากรังสีความร้อน Mean Radiant Temperature
- 3 ความชื้นสัมพัทธ์ Ralative Humidity
- 4 ความเร็วลม Air Velocity
- 5 กิจกรรมของบุคคล Activity or Metabolic Rate
- 6 เสื้อผ้าของบุคคล Clothing Thermal Resistance

ส่วนปัจจัยที่พิจารณาทางจิตใจนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถทางกายภาพนั้น ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ สังคม วัฒนธรรมทัศนคติ เศรษฐกิจ และอื่นๆ

สภาวะน่าสบาย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 อย่างคือ

1. อุณหภูมิอากาศ
2. ความชื้นสัมพันธ์
3. อุณหภูมิเฉลี่ยพื้นผิว
4. ความเร็วลม
5. เสื้อผ้าที่สวมใส่
6. อัตราการเผาผลาญพลังงาน

โดย 4 ปัจจัยแรกเรานักออกแบบแบบภายในสามารถควบคุมได้ แต่อย่างไรก็ตามสภาวะน่า

สนาຍขึ้นอยู่กับตัวบุคคลนั้นๆด้วยเช่น

1. ความร้อนสะสมในร่างกาย
2. อัตราการเผาผลาญพลังงาน
3. งานที่ร่างกายกระทำ
4. การแลกเปลี่ยนความร้อนโดยการแผ่การนำพาความร้อนในลักษณะต่างๆ
5. การสูญเสียความร้อนด้วยเหงื่อและลมหายใจ

ปัจจัยนี้ไม่สามารถสรุปลงได้ว่าสภาวะน้ำมน้ำของคนไทยจะต้องเป็นอย่างไร

(อ้างอิง : อรรถน์ เศรษฐบุตร. 2547. การจำลองสภาพการณ์ความร้อนและการ
ไหลเวียนของอากาศในโนบสต็อปไทยด้วยโปรแกรม DDE - 2 และ CFD. เอกสารประกอบการประชุม
วิชาการสารศาสตร์ 46. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

- แนวคิดการลดปรากฏการณ์ทางแห่งความร้อน

ปรากฏการณ์ทางความร้อน หรือ ภาวะความร้อนเมือง (urban heat island: UHI) คือ
ปรากฏการณ์ที่พื้นที่บริเวณกลางเมืองมีอุณหภูมิสูงกว่าบริเวณโดยรอบอย่างมีนัย ความแตกต่างของ
อุณหภูมิที่สูงกว่าดังกล่าวมีความชัดเจนในตอนกลางคืนมากกว่าตอนกลางวัน และในฤดูหนาว
มากกว่าฤดูร้อนและจะชัดเจนมากเมื่อไม่มีลม หรือมีลมพัดอ่อน สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะความ
ร้อนเมืองได้แก่การเปลี่ยนแปลงพื้นผิวดองแฝ้นดินจากการพัฒนาเมือง ความร้อนที่ปล่อยออกจากการ
ใช้พลังงานตามอาคารสถานที่ต่างๆ มีส่วนน้อยในการเกิดภาวะความร้อน เมื่อศูนย์กลางประชากรของ
เมืองเพิ่ม การเปลี่ยนแปลงพื้นผิวนะแต่ละดินก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้นตามไปเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นสาเหตุของการเพิ่ม
อุณหภูมิทั่วไปโดยเฉลี่ย ผลกระทบปรากฏการณ์ทางความร้อนเมืองทำให้ปริมาณน้ำฝนลดลงรายเดือน
ในบริเวณใต้ลมที่ห่างจากใจกลางเมืองออกไปประมาณ 60 กิโลเมตรเพิ่มขึ้นจากปกติประมาณร้อยละ
28 เมื่อเทียบกับบริเวณพื้นที่เหนือลม ^{๑๑}

สถาปัตยกรรมสีเขียว "Green Architecture"

1. สถาปัตยกรรมสีเขียว GREEN ARCHITECTURE
2. สถาปัตยกรรมสีเขียวเป็นผลผลิตจากการกระแสความคิดใหม่ในการออกแบบสถาปัตยกรรม
ที่มีรากฐานมาจากสถาปัตยกรรมยั่งยืน (Sustainable Architecture) ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา
ไม่เกิน 20 ปี ที่ผ่านมา หลังจากที่แนวทางการออกแบบอาคารประหยัดพลังงาน
3. ปัจจัยการบริโภคพลังงานจากแหล่งพลังงานดั้งเดิม เช่นถ่านหิน หรือน้ำมันดิบก่อให้
เกิดการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่บรรยากาศโลก และก๊าซนี้จะทำให้ความ

ร้อนจากพิวโลกไม่สามารถแผ่รังสีกลับสู่อวกาศได้ หากเกิดปรากฏการณ์โลกร้อน (Global Warming)ปัญหาโลกร้อนจะทำให้เกิดปัญหาตามมาอีกสารพัด

4. ความหมายและความสำคัญอาคาร สีเขียวนี้ ก็คือ “การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้อาคารสามารถใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ (แสงแดด, ลม, ดิน, น้ำ, พืชพันธุ์, สัตว์)
5. กระแสความคิดของสถาปัตยกรรมสีเขียวเกิดขึ้นได้มีใช้เพื่อการขาดแคลนพลังงานแต่ เป็นเพราะปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่นปรากฏการณ์เรือนกระจก (Greenhouse Effect) ปรากฏการณ์หลุมโอโซน (Ozone Hole) เกาะความร้อน (Urban Heat Island) ฝนกรด (AcidRain) การทำลายป่า(Deforestation)รวมทั้งการแพร่กระจายของโรคติดต่ออันเกิด จากสภาพอากาศของโลกที่เปลี่ยนไป (ClimateChange)
6. เป้าหมายของอาคารสีเขียวที่เพิ่มมาก็คือการผสมผสานองค์ความรู้จาก Passive design เข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ของศตวรรษที่ 20 ในกรณีที่จะใช้ประโยชน์จากพลังงานธรรมชาติที่สะอาด และ ไม่มีวันหมดโดยตรง ในอีกความหมายหนึ่งก็คืออาคารสีเขียวจะ ไม่พยายามเสนอแนะการลดการใช้ พลังงาน หากพลังงานนั้นมีความจำเป็นต่อการผลิต หรือการอยู่อาศัยของมนุษย์แต่จะเสนอแนะให้อาคารใช้ พลังงานจากแหล่งที่สะอาด และ ไม่มีวันหมดไป (renewable energy)
7. อาคารสีเขียวจึงจะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน 1) ความสอดคล้องกับสภาพอากาศ 2) ความน่าสบาย 3) การใช้ พลังงานธรรมชาติ
8. ความสอดคล้องกับสภาพอากาศการสอดคล้องกับสภาพอากาศหมายถึงการออกแบบจัด วางพื้นที่ใช้สอยอาคาร ตามทิศทางแดดทิศทางลมธรรมชาติและการเลือกใช้วัสดุก่อสร้าง ตกแต่งที่ทำให้ “อาคาร” น่าสบาย ไม่ร้อน ไม่หนาว ไม่ชื้น ไม่แห้งเกินไป ก่อนที่จะเริ่ม อาศัยเครื่องจักรกลที่บริโภคพลังงาน ซึ่งหมายถึงการออกแบบ Passive Design นั้นเอง
9. ความน่าสบายการรักษาสภาพน่าสบายของมนุษย์ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่เป็นที่ ยอมรับอย่างเป็นมาตรฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้ สภาวะน่าสบายเชิงอุณหภูมิ (Thermalcomfort) แสงสว่าง (Visual/lighting comfort) เสียง (Acoustical comfort) คุณภาพอากาศภายใน (Indoor air quality:IAQ)
10. การใช้พลังงานธรรมชาติแหล่งพลังงานที่อาคารสามารถนำมาใช้ได้มักจะเป็นพลังงานที่ ทางดูดแทน ได้ (Renewable Energy) ซึ่งจะได้แก่ พลังงานแสงอาทิตย์ (ด้วยการใช้รังสีจาก ดวงอาทิตย์เพื่อให้ความร้อนและผลิตกระแสไฟฟ้า) พลังงานจากน้ำ (จากการผลิต กระแสไฟฟ้าและการใช้เป็นแหล่งความร้อน/ความเย็น) พลังงานจากดิน (จากการสะสม

ความร้อนในคืน) พลังงานลม (จากการผลิตกระแสไฟฟ้าโดยตรงและการเพิ่มสภาพะน่าสบายนด้วย ventilation) พลังงานจากพืชพันธุ์(จากการกันแคดและการระเหยของน้ำเพื่อสร้างความเย็น) พลังงานจากสัตว์ มูลสัตว์ (จากการสร้างพลังงานชีวมวล–Biomass)

11. การให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ ไม่ใช่อื่นใด หากแต่เพื่อหลอมรวมมนุษย์เข้ากับธรรมชาติไม่ทำลายล้างธรรมชาติเพื่อแสดงศักยภาพแห่งการสร้างสรรค์ของตนอย่างไม่ลืมทุ่มตามและเหนืออื่นใด ก็เพื่อโลกใบนี้จะได้อบห้าน้อยลง กระทั่งเย็นลงเป็นโลกใบสดใสให้เราได้อยู่อาศัยอย่างมีความสุขชั่วลูกชั่ว หวาน และอยู่ยั่งยืนตราบช่วงกาลนาน ข้อมูลจาก :<http://www.slideshare.net/gamegar/ss-12557632>

Green Campus หรือ มหาวิทยาลัยสีเขียว หมายถึง มหาวิทยาลัยที่มีการบูรณาการอนุรักษ์ด้านพลังงาน และสิ่งแวดล้อมเข้าไปในการเรียนการสอน การวิจัย และในทุกกิจกรรม ของมหาวิทยาลัยทั้งนี้เพื่อให้เกิดการทำงานในบรรยากาศที่มีความปลอดภัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน อันก่อให้เกิดผลดีต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนของชาติ

การพัฒนาพื้นที่ที่จะมุ่งสู่ความเป็น Green Campus นั้น ควรมีแผนดำเนินการพัฒนาที่จะให้สอดคล้องกับสภาพของพื้นที่ และเป็นไปตามลักษณะสิ่งแวดล้อมโดยรอบพื้นที่ดังกล่าว การดำเนินงานเพื่omungสู่ Green Campus นั้น มีการวางแผน concept ของการพัฒนาโดยยึดหลัก 9 ประการดังนี้

1. Supporting Excellence	2. An Enhanced Research Focus
3. Strengthening Community Connection	4. An International Perspective
5. Green Campus	6. A Connected Campus
7. A Livable Campus	8. The Life – Long Campus
9. A Tradition of Design Excellence	

1. **Supporting Excellence** การจัดทำ Master Plan ต้องคำนึงถึงเป้าหมายของการพัฒนาพื้นที่ว่าจะดำเนินการในด้านใดซึ่งโดยหลักของการพัฒนาพื้นที่ในส่วนนี้จะให้ความสำคัญกับงานด้านการศึกษาการวิจัยและการเป็นศูนย์ฝึกอบรมเฉพาะทางเป็นหลัก ซึ่งการจัดทำ Master Plan จึงควรที่จะต้องให้ความยึดหยุ่นกับพื้นที่การใช้งานของงานทั้งสามด้านที่วางไว้ โดยการออกแบบ Master Plan ควรที่จะสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และนโยบายเป็นหลัก โดยสามารถที่จะมีการ revised master plan ได้มีเมื่อความต้องการของพื้นที่การใช้งานเพียงพอโดยยุทธศาสตร์หลักที่นำมาใช้ในการจัดทำ Master Plan ควรเป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของ

มหาวิทยาลัยนี้เป็นหลักโดยมีการแสดง Mission ที่ชัดเจนและการกำหนดระยะเวลาของกิจกรรมตามแผนและดำเนินการแบบ Enrolment Plan

2. **An Enhanced Research Focus** โดยเหตุที่มหาวิทยาลัยที่ได้วางเป้าหมายของการมุ่งสู่ความเป็น Green Campus นั้น ความมีการสนับสนุนให้เกิดการวิจัยที่มุ่งสู่การพัฒนาความเป็น Green Campus โดยสามารถจัดทำเป็น Research Excellent และสนับสนุนให้เกิดการจัดตั้ง Excellent Center ด้าน Green Campus ขึ้นภายในมหาวิทยาลัยหลายกลุ่ม ซึ่งขึ้นอยู่กับศักยภาพของกลุ่มวิชาต่างๆ ซึ่งในการพัฒนาพื้นที่ ซึ่งมีชุดเป้าหมายของการมุ่งสู่ความเป็น Green Campus จึงควรกระตุ้นและซักจูงให้กลุ่มวิจัยที่มีทิศทาง/เป้าหมายของการวิจัยที่ชัดเจนรวมถึง Excellent Center ที่มีการดำเนินการวิจัยพัฒนาที่สอดคล้องกับงานด้านการพัฒนาพื้นที่และงานด้านสิ่งแวดล้อม/พัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรอบมหาวิทยาลัยโดยหลักสำคัญในการวางแผนเป้าหมาย และทิศทางการวิจัยก็เพื่อสามารถที่จะได้เห็นภาพของการดำเนินงานที่ชัดเจนขึ้นทำให้การจัดทำ MasterPlan สามารถวางแผนไว้/ออกแบบได้ใกล้เคียงกับรูปแบบการดำเนินการจริงซึ่งต้องคำนึงถึงส่วนประกอบที่สำคัญส่วนอื่นที่ต้องเตรียมให้พร้อมกับการดำเนินงานในลักษณะของ Excellent Center เช่นต้องเตรียมการด้านการสนับสนุนงานวิจัย ทั้งอาคาร เครื่องมืออุปกรณ์ตลอดจนที่พัก/หอพัก/บ้านพัก ที่อยู่ภายในพื้นที่ และสร้างระบบที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างนักศึกษานักศึกษา และเกิดความร่วมมือข้ามหน่วยงานในการดำเนินงานบางอย่าง
3. **Strengthening Community Connection** มหาวิทยาลัยที่มุ่งสู่ความเป็น Green Campus ควรมีนโยบายอย่างชัดเจนในการที่จะสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยอย่างใกล้ชิด โดยใช้กลไกในการดำเนินงานด้านมหาวิทยาลัยกับชุมชนในเชิงรุก โดยมีกิจกรรมร่วมกับชุมชนที่อยู่รอบมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาพื้นที่ในส่วนนี้ และควรวางเป้าหมายหลักของกิจกรรมด้านมหาวิทยาลัยกับชุมชน และมหาวิทยาลัยกับโรงเรือนโดยรอบพื้นที่ ให้เป็นกิจกรรมพัฒนาเชิงรุกไว้ ตัวอย่างเช่นมหาวิทยาลัยที่มีพื้นที่อยู่ใกล้กับชุมชนที่อยู่รอบมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาพื้นที่ในส่วนนี้ ควรดำเนินกิจการดังนี้ คือเป็นศูนย์การเรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนระบบนิเวศวิทยาของพื้นที่ป่าชายเลนและ หรือเขตนากร้อย และศูนย์ศึกษาด้านทรัพยากรีวิวภาพ (Biodiversity) ป่าชายเลน, จัดทำศูนย์วัฒนธรรมพื้นที่และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการเรียนรู้และอนุรักษ์, พัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม และเทคโนโลยีเพื่อสมมูลภาพที่ต่อยอด

ภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนขึ้นภายในชุมชน, จัดทำศูนย์ฝึกอบรมและศูนย์การเรียนรู้สำหรับชุมชนและโรงเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชน โดยรอบมหาวิทยาลัย และจัดทำโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับชุมชน และโรงเรียนรอบพื้นที่

4. **An International Perspective** การพัฒนาพื้นที่ของมหาวิทยาลัยที่มุ่งสู่ความเป็น Green Campus ที่ได้วางเป้าหมายของการที่จะนำ Internation Program ที่เน้นด้านการศึกษาสภาพแวดล้อมภูมิสถาปัตย์ตลอดจนการวิจัยพัฒนาที่สอดคล้องกับระบบนิเวศวิทยาและการมุ่งสู่การเป็น Green Campus ของมหาวิทยาลัยเป็นหลัก รวมถึงการให้โอกาสจัดทำโครงการในลักษณะของ Project Based ที่ทำเกิดการพัฒนาพื้นที่ที่สอดคล้องกับระบบนิเวศวิทยาและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ซึ่งการวางแผนจัดทำ Master plan ที่สอดคล้องกับหลักการพัฒนาพื้นที่ในส่วนนี้ ต้องคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษาในหลักสูตร Internationa Program เหล่านี้ ซึ่งนอกจากหลักสูตรและความต้องการในการส่วนของ Academic area แล้ว ยังต้องคำนึงถึงความต้องการพื้นที่ในส่วนของ on-campus services และ housing ซึ่งต้องมีการออกแบบให้อยู่ในรูปแบบของ Eco friendly design และต้องขยายการจัดทำ International Student Centers หรือกิจกรรมนานาชาติ ที่ให้บริการด้านการสนับสนุน และการสร้างกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาและนักวิจัยต่างชาติได้เข้าร่วมและมีส่วนร่วมกิจกรรมด้านศิลปะวัฒนธรรม, สังคม และกิจกรรมด้านอื่นๆ ภายใต้มหาวิทยาลัย
5. **A Green Campus** จากเป้าหมายหลักของมหาวิทยาลัยที่จะมุ่งสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อม และพลังงานที่ดีขึ้นภายในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานอื่น ตลอดจนชุมชนที่อยู่รอบมหาวิทยาลัยนั้น การจัดทำ Master plan และการวางแผนกิจกรรม/ตลอดจนการออกแบบก่อสร้างต่างๆ ต้องคำนึงถึงการบูรณาการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานพนวกเข้ากับการดำเนินงานในทุกส่วนของฝ่ายสนับสนุน, การเรียนการสอน, การวิจัย และการพัฒนาทางกายภาพของพื้นที่ทั้งในงานด้านภูมิสถาปัตย์ และการออกแบบจัดทำ Master plan ด้านต่างๆ โดยมีหลักสำคัญที่ต้องคำนึงถึงดังนี้คือ
 - การออกแบบอาคาร และภูมิสถาปัตย์ตลอดจนระบบสาธารณูปโภคคำนึงถึงสภาพแวดล้อม และการประหยัดพลังงาน

- กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการด้านทางติดต่อภายใน Campus โดยการใช้ทางเดินเท้าต่อเชื่อมและการสร้างบ้านพัก หอพัก ภายในมหาวิทยาลัยที่สามารถใช้การเดินทางด้วยจักรยานหรือใช้รถบ่อบยที่สุด
- พัฒนา Green Architecture guideline
- ออกแบบสภาพภูมิสถาปัตย์และสิ่งแวดล้อมให้เป็น sustainable landscape design
- จัดระบบและพื้นที่รวมทั้งคู่มือด้านการบริหารจัดการ ให้เกิดการ reuse/recycle
- จัดระบบการเรียนรู้/สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากร/นักศึกษาในกระบวนการบริหารจัดการ Green Campus

6. Connected Campus เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่มุ่งสู่ความเป็น Green Campus และเป็นไปตามเป้าหมายของการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ การพัฒนาและออกแบบจัดทำ Master plan ต้องคำนึงถึงการแบ่งโซนของ area ต่างๆ และการเดินทางเชื่อมต่อในบริเวณโซนเหล่านั้นเพื่อให้เกิดการเดินทางที่ลดการใช้พลังงาน โดยมีหลักสำคัญ ควรคำนึงดังนี้ คือ

- สร้างการต่อเชื่อมในส่วน Academic area ให้สามารถเดินเข้าชั้นเรียนในแต่ละวิชา โดยใช้การเดินเท้าในเวลาประมาณ 10 นาที
- กระตุ้นให้เกิดการเชื่อมต่อสภาพทางภูมิสถาปัตย์ระหว่าง Campus เดิมกับ Campus ใหม่ ให้มีความร่วมรื่น และเกิดการเชื่อมต่อกันแม่น้ำหรือลำคลองในบริเวณใกล้เคียงเพื่อให้เกิดความร่วมรื่นและเพื่อเพิ่มทักษะนักวิชาชีพ
- กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการต่อเชื่อมในส่วนของ Core Campus area และส่วนของ Academies/Research area เข้ากับศูนย์กิจกรรมการเรียนรู้และแยกเปลี่ยนวัฒนธรรม/สภาพแวดล้อม
- สร้างศูนย์กีฬา/ sport center/fitness ทั้งใน Indoor และ Outdoor และเป็นโซน แต่มีการต่อเชื่อมและจัดทำกิจกรรมกระตุ้นให้เกิดการใช้พื้นที่/และการออกแบบกำลังกายสำหรับบุคลากรใน Campus และชุมชน /โรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียง
- ขยายส่วนของ courtyard-type open spaces และกระตุ้นให้เกิดการใช้พื้นที่นอกอาคารชั้นภายใน campus และออกแบบ/จัดรูปแบบเพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีของทางเดินเท้าที่วนรอบ campus โดยใช้กลยุทธ์ของการจัดตั้งอาคาร, ต้นไม้, สวนพฤษภชัติ และหอศิลป์หรืออื่นๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้ทางเดินเท้า

- กระตุ้นให้มีการจัดทำประตูทางเข้าหลักของมหาวิทยาลัยให้เป็นส่วนที่ให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุน หรือเกิดกิจกรรมในเชิงรุกระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนรอบข้าง
 - ออกแบบระบบจราจรที่ไม่ต้องการให้มีสถานที่จอดรถในบริเวณกว้างอยู่ด้านข้างของสภาพภูมิสถาปัตย์ โดยมีการจัดสถานที่จอดรถไว้ตามบริเวณที่อยู่ด้านข้างของส่วนที่เป็น Core Campus area เท่านั้น
7. **Livable Campus** เพื่อสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมตามเป้าหมายของการใช้พื้นที่ให้เป็น Green Campus ตามที่วางไว้ การออกแบบและการวางแผนการจัดการ/จัดระบบต่างๆ ภายใน Campus ต้องคำนึงถึงสถานที่ ซึ่งเป็นที่พักที่อาศัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี, ปริญญาโท, บุคลากรฝ่ายสนับสนุนที่มีครอบครัวเล็ก และนักวิจัยแลกเปลี่ยน และต้องคำนึงถึง On-Campus service ในส่วนของงานพยาบาลและสุนีย์การแพทย์, สุนีย์รับเลี้ยงเด็ก Child care, ห้องอาหาร/ convenient store , ธนาคาร ไปรษณีย์, entertainment, recreation และ transportation
8. **The Life – Long Campus** สนับสนุนให้เกิดการจัดตั้งสมาคมนักศึกษาเก่าและมีกิจกรรมนักศึกษาใหม่ที่สอดคล้องกับการเป็น Green Campus เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือและสนับสนุนด้านกองทุน/การช่วยเหลือสนับสนุนด้านการเงินและกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถดำเนินการโดยจัดทำศูนย์ Alumni Welcoming Center และให้ on-campus service ในส่วนที่เป็นสาธารณะ ซึ่งบุคลากรภายนอกสามารถเข้ามาใช้บริการได้ง่าย ซึ่งจะกระตุ้นความสนใจของ Alumni และอยู่เข้าเยี่ยมชม โดยจัดตั้งศูนย์การศึกษาต่อเนื่องซึ่งมีกิจกรรมน่าสนใจตลอดทุกเดือน, ร้านหนังสือร้านอาหาร cafes และร้านค้า/ร้านที่ให้บริการด้านอื่นๆ ซึ่งเข้าโดยใช้ตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
9. **A Tradition of Design** การมุ่งสู่การเป็น Green Campus นั้น ต้องมีการวางแผนการพัฒนาพื้นที่ใหม่ โดยวางเป้าหมายมุ่งสู่การเป็นต้นแบบอันดีในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน และสอดคล้องกับระบบนิเวศวิทยาของสภาพแวดล้อมที่มีอยู่เดิม การจัดทำ Master Plan ของ Campus ต้องมีการออกแบบสภาพภูมิสถาปัตย์ และตัวอาคารตลอดจนทางเดินและสภาพแวดล้อมต่างๆ และการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการใช้พลังงาน ซึ่งการออกแบบด้านการพัฒนาพื้นที่เพื่อให้ก่อประโยชน์ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยพยายามรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอันเดิมที่มีอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศวิทยาที่มีอยู่เดิมน้อยที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการเชื่อมโยงพื้นที่ ระบบการสัญจร และภูมิสถาปัตยกรรม ภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน พร้อมนำเสนอแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมขั้นตอนและวิธีการศึกษาประกอบด้วย

- 3.1 การศึกษาลักษณะการใช้งานพื้นที่ต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
- 3.2 การเก็บข้อมูลโครงการศึกษา
- 3.3 การวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา
- 3.4 จัดทำแบบปรับปรุง

3.1 การศึกษาลักษณะการใช้งานพื้นที่ต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

การศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ การศึกษาการเชื่อมโยงพื้นที่ระบบสัญจร และการศึกษาด้านภูมิสถาปัตยกรรม มีรายละเอียดการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

3.1.1 การศึกษาด้านการเชื่อมโยงพื้นที่และระบบการสัญจร

ผู้จัดสำรวจปัญหาการสัญจรและการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ระหว่างอาคารที่ปฏิสัมพันธ์กัน ในพื้นที่ทั้ง 4 โซน และนำเสนอแนวทางการปรับปรุงระบบการสัญจรและการเชื่อมโยงพื้นที่ การจัดกิจกรรมในพื้นที่จะสามารถช่วยลดการสัญจรถ่ายรถบันทึก แล้วรถจักรยานยนต์ ซึ่งจะสามารถลดความทุรกันดารได้ การแยกช่องทางสัญจรถะห่วงทางรถบันทึก ทางจักรยาน และทางเท้าให้ชัดเจน ช่วยเพิ่มความปลอดภัยในการสัญจรถ่องผู้ใช้งาน และเป็นการสนับสนุนให้ผู้ใช้งานสัญจรถ่ายจักรยานหรือการเดินเท้าแทนการสัญจรถ่ายรถบันทึก ส่วนตัวมากขึ้น อีกทางหนึ่งด้วย

3.1.2 การศึกษาด้านภูมิสถาปัตยกรรม

ภูมิสถาปัตยกรรมช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานให้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในมหาวิทยาลัยฯ ให้ใกล้เคียงมาตรฐานสากลส่วนพื้นที่สีเขียวต่อคน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ไม่ควรปล่อยพื้นที่ให้รกร้าง แต่ควรสนับสนุนให้มีการปรับปรุงให้เกิดประโยชน์และความสวยงาม ทั้งในด้านการสร้างพื้นที่กิจกรรม

3.2 การเก็บข้อมูลโครงการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยการถ่ายภาพและจัดทำแผนผังการก่อสร้างตลอดจนการขยายพื้นที่ในส่วนต่างๆของทางมหาวิทยาลัยระหว่างเดือน พฤษภาคม 2555 – มกราคม 2556 และทำการสำรวจการเชื่อมโยงของพื้นที่ใช้สอย การจัดกิจกรรมต่างๆของนักศึกษา และการเข้าถึงพื้นที่ที่ให้บริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

3.3 การวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ ใช้วิธีการวิเคราะห์ภาพรวม โดยแยกແບະและสรุปประเด็นสำคัญด้วยการนำเสนอผลในวิธีพรรณนา

3.3.1 วิเคราะห์ผลการศึกษาโดยพิจารณาให้มีแสงสว่างที่เพียงพอในยามค่ำ และความร่มรื่นในเวลากลางวัน และแนวคิดการออกแบบมาตรฐานของสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการ ต่าง ๆ ที่ได้ระบุไว้ในกฎกระทรวงและพระราชบัญญัติว่าด้วยการกำหนดคลักษณะหรือการจัดให้มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกตามที่กำหนด บริการยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือบริการสาธารณูปโภค อื่น เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ พ.ศ. 2555

3.3.2 สรุปและวิเคราะห์การสังเกตพฤติกรรม โดยวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขเชิงพรรณนา

3.4 จัดทำแบบปรับปรุง

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสำรวจ ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขที่ได้จากการวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา มานำเสนอแนวทางการปรับปรุงระบบการจัดการเชื่อมโยงพื้นที่ และภูมิทัศน์สถาปัตยกรรมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง

การแบ่งโซนพื้นที่ที่มีปัญหารือการปรับปรุง และเส้นทางการสัญจรภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน แสดงในรูปที่ 3.1

โซนที่ 1 มีพื้นที่โดยรวมทั้งสิ้นประมาณ 88,387.93 ตารางเมตร บริเวณนี้เป็นพื้นที่เส้นทางหลักในการเข้า-ออกของมหาวิทยาลัย

โซนที่ 2 บริเวณพื้นที่การศึกษามีพื้นที่โดยรวมทั้งสิ้นประมาณ 160,791.49 ตารางเมตร

โซนที่ 3 บริเวณที่พักอาศัย (หอพักนักศึกษา-หอพักอาจารย์-เจ้าหน้าที่) มีพื้นที่โดยรวมทั้งสิ้นประมาณ 131,998.57 ตารางเมตร

โซนที่ 4 บริเวณพักอาศัย (เจ้าหน้าที่และบุคลากร) มีพื้นที่โดยรวมทั้งสิ้นประมาณ 191,312.30 ตารางเมตร

รูปที่ 3.1 ภาพ Master plan พื้นที่แบ่งโซน และตำแหน่งอาคารภายในมหาวิทยาลัย

รูปที่ 3.1 แสดงภาพ Master plan โฉนดพื้นที่ ที่มีปัญหารือการปรับปรุง และเส้นทางการสัญจรภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ผู้วิจัยแบ่งพื้นที่การวิจัยออกเป็น 4 โฉน รวมพื้นที่ทั้งหมด 572,490.3019 ตารางเมตร และแต่ละ โฉนของพื้นที่ประกอบด้วยกลุ่มอาคารดังนี้

โฉนที่ 1 บริเวณพื้นที่เส้นทางหลักในการเข้าออกของมหาวิทยาลัย

โฉนพื้นที่นี้ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้ใช้งาน เป็นพื้นที่ที่เชื่อมโยงไปปัจจุบันอาคารคู่รุ่นสามารถเดินทางสะดวก มีระยะทางประมาณ 157.39 เมตร เป็นพื้นที่ที่ควรปรับปรุงโดยด่วน เพราะเป็นพื้นที่ที่อยู่ด้านหน้าของมหาวิทยาลัย มีพื้นที่ทั้งสิ้น 88,387.93 ตารางเมตร

โฉนที่ 2 บริเวณพื้นที่การศึกษา

โฉนพื้นที่นี้ส่วนใหญ่เป็นบริเวณกลุ่มอาคารเรียนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ อยู่รวมกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 14 อาคาร และแต่ละอาคารอยู่ใกล้กันสามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ง่าย ดังนั้น พื้นที่ส่วนนี้จึงยังไม่มีความจำเป็นที่ต้องปรับปรุง มีพื้นที่ทั้งสิ้น 160,791.49 ตารางเมตร

โฉนที่ 3 บริเวณที่พักอาศัย (หอพักนักศึกษา-หอพักอาจารย์-เจ้าหน้าที่)

โฉนพื้นที่นี้ส่วนใหญ่เป็นบริเวณที่พักอาศัยของอาจารย์ เจ้าหน้าที่ บุคลากร และนักศึกษา ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีผู้อยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความแออัดและการติดขัดด้านการสัญจรในเวลาเร่งด่วน และยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาซึ่งมีจำนวนมาก พื้นที่ดังกล่าวแบ่งเป็นหอชายและหอหญิง ซึ่งมีนักศึกษาอาศัยอยู่ในแต่ละปีประมาณ 2000 คนและหอพักอาจารย์เจ้าหน้าที่ 40 ครอบครัว อาคารหอพักนักศึกษากับอาคารเรียนมีระยะทางที่ค่อนข้างไกล มีระยะทางประมาณ 2677.07 เมตร และไม่สะดวกในการเดินทางเวลาฝนตก มีพื้นที่ทั้งสิ้น 131,998.57 ตารางเมตร

โฉนที่ 4 บริเวณพักอาศัย (เจ้าหน้าที่และบุคลากร)

โฉนพื้นที่นี้ส่วนใหญ่อยู่ด้านหลังมหาวิทยาลัยฯ เป็นบริเวณที่พักอาศัยของเจ้าหน้าที่และบุคลากร พื้นที่ดังกล่าวเป็นกลุ่มบ้านพักอาศัยรุ่นเก่าที่ก่อสร้างด้วยไม้ในสมัยก่อน และในปัจจุบันได้เลื่อนโตรรมไปหลอยหลัง (รอการรื้อถอนและก่อสร้างใหม่) บ้านพักอาศัยมีทั้งสิ้นประมาณ 40 หลังแต่ในปัจจุบันมีพักอาศัยอยู่เพียง 21 หลัง พื้นที่นี้มีระยะทางที่ค่อนข้างไกลจากอาคารสำนักงานมีระยะทางประมาณ 1919.54 เมตร มีพื้นที่ทั้งสิ้น 191,312.3 ตารางเมตร

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าจากการแบ่งโฉนพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วนทำให้เห็นถึงปัญหาในแต่ละส่วนที่ควรดำเนินการปรับปรุงก่อนและหลังได้ โดยเฉพาะพื้นที่โฉนที่ 1 โฉนที่ 3 และโฉนที่ 4 มีความจำเป็นในการปรับปรุงมากกว่าโฉนที่ 2

บทที่ 4

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ผล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจระบบการสัญจรภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง นอกจากการขัดการด้านถนนและทางเดินเท้าแล้ว การเชื่อมโยงพื้นที่ด้วยกิจกรรมและระบบภูมิทัศน์ก็เป็นสิ่งที่ต้องทำการสำรวจ เพื่อให้เส้นทางการเดินทางมีความสะดวกสบายและน่าใช้งาน การจัดกิจกรรมระหว่างทาง เชื่อมของถนนและทางเดินเท้าจะทำให้รู้สึกว่าระยะทางแต่ละช่วงนั้นๆ ไม่ไกล และลดความเบื่อหน่ายของผู้ใช้เส้นทาง เพื่อความสะดวกในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งพื้นที่สำรวจออกเป็น 4 โซน ตามลักษณะการใช้พื้นที่ ดังได้กล่าวแล้วในบทที่ 1 หัวข้อที่จะนำเสนอในบทนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ได้แก่

- 4.1 ผลสำรวจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางนครราชสีมา
- 4.2 แนวทางการปรับปรุงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางนครราชสีมา

4.1 ผลสำรวจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางนครราชสีมา

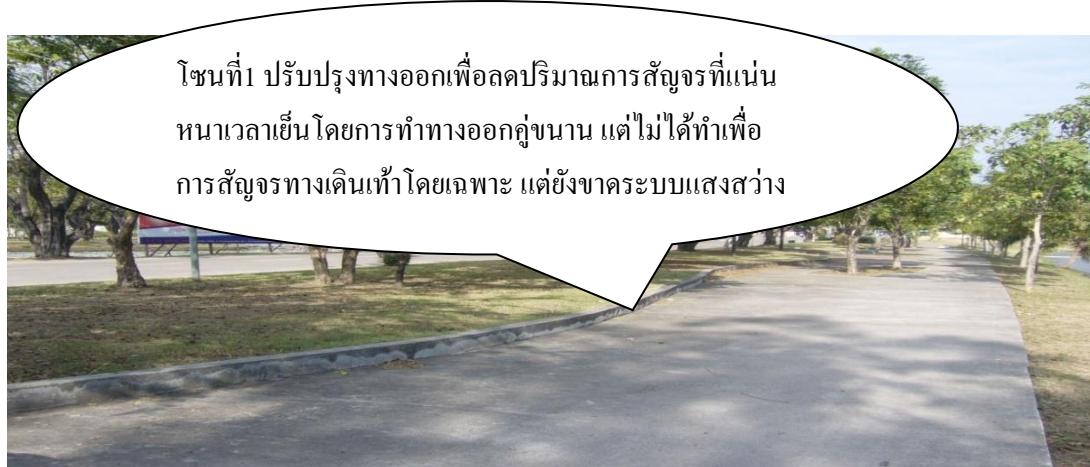
4.1.1 ด้านทางสัญจร

ปัญหาการสัญจรภายในพื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางนครราชสีมา สรุปได้ดังภาพนูก ก รูปที่ 4.1 แสดงถึงปัญหาพื้นที่เส้นทางการเข้า – ออก ที่ขาดการเชื่อมโยง การสัญจรถโดยทางเดินเท้าแบบมีหลังคาคลุม ที่ยังไม่มีบทวิธีทางเดินซึ่งเป็นอันตรายต่อนักศึกษาและผู้สัญจรทั่วไปมีระยะทาง 150 เมตร (พื้นที่โซนที่ 1)

รูปที่ 4.1 พื้นที่ประตูทางออกของมหาวิทยาลัย (พื้นที่รอการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 1)

รูปที่ 4.2 แสดงการเชื่อมโยงการสัญจร โดยทางเดินเท้า โดยการทำทางคู่ขนาน แต่ยังขาดระบบแสงสว่างเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาและผู้สัญจรทั่วไป

รูปที่ 4.2 พื้นที่ทางเดินด้านข้างประตูทางออกของมหาวิทยาลัย
(พื้นที่รอการปรับปรุง พื้นที่โซนที่ 1)

รูปที่ 4.3 แสดงเห็นได้ว่าปัญหาในพื้นที่ โดยรวมพบว่าขาดการปรับปรุงพื้นที่สองข้างทาง ซึ่งได้แก่ การขาดทางเดินเท้าและสิ่งอำนวยความสะดวกทางเดินและระบบแสงสว่าง รวมถึงป้ายบอกทิศทางและตำแหน่งเส้นทางที่เชื่อมโยงกันของพื้นที่

รูปที่ 4.3 พื้นที่ถนนหน้าสนามกีฬาขาดการเชื่อมโยงพื้นที่ (พื้นที่รอการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 3)

4.1.2 ด้านการเชื่อมโยงพื้นที่

รูปที่ 4.4 แสดงพื้นที่โดยรวมของทางเดินเท้าที่ยังขาดการปรับปรุงคูแล โดยเฉพาะทางเดินเท้าที่ไม่ได้มารถูาน และไม่ตอบสนองต่อการใช้งานของคนพิการ เนื่องจากวัสดุพื้นผิวที่ใช้และการก่อสร้างทางไม่ได้มารถูาน และยังขาดระบบแสงสว่างที่เพียงพอ รวมถึงป้ายบอกทิศทางและตำแหน่งเส้นทางที่เชื่อมโยงกันของพื้นที่

รูปที่ 4.4 พื้นที่ทางเดินข้างสนามกีฬา (พื้นที่รือการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 3)

รูป 4.5 แสดงเส้นทางนี้เป็นเส้นทางหลักระหว่างหอพักนักศึกษาไปยังอาคารกิจกรรมนักศึกษา จะเห็นได้ว่าทางเดินเท้าและทางลาดที่ไม่ได้มารถูาน ไม่ได้ตอบสนองการใช้งานต่อคนพิการ นอกจากนี้ พื้นที่นี้ยังไม่มีระบบแสงสว่าง

รูปที่ 4.5 พื้นที่ทางเดินหน้าสนามกีฬา (พื้นที่รือการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 3)

รูปที่ 4.6 แสดงสภาพปัจจุบันของการสัญจรที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้จากพื้นที่ทางเดินเท้า พื้นที่นี้เป็นเส้นทางหลักที่นักศึกษาใช้ในการสัญจรระหว่างอาคารและจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงอย่างเร่งด่วน

รูปที่ 4.6 พื้นที่โซนที่ 4 ทางเดินเป็นพื้นที่เชื่อมโยงติดกับถนนสายหลัก
(พื้นที่รอการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 4)

รูปที่ 4.7 แสดงทางเดินฝั่งตรงข้ามหน้าอาคารเรียนรวม (พื้นที่โซนที่ 4) ซึ่งยังขาดการปรับปรุงภูมิทัศน์ และอาคารนี้นักเรียนจะใช้เป็นอาคารเรียนแล้ว ยังเป็นอาคารหอประชุมขนาดใหญ่ และที่จัดนิทรรศการต่างๆ ของนักศึกษาเป็นประจำ ดังนั้น เส้นทางมาจอดรถนี้จึงเป็นทางหลักในการสัญจรของนักศึกษา แต่เส้นทางนี้ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษา เช่น ทางเท้าที่มีหลังคาคุ้มและระบบแสงสว่าง ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับการปรับปรุงโดยเร่งด่วน

รูปที่ 4.7 พื้นที่ทางเดินฝั่งตรงข้ามหน้าอาคารเรียนรวม (พื้นที่รอการปรับปรุง)

รูปที่ 4.8 แสดงพื้นที่หน้าอาคารคณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ ซึ่งเป็นเส้นทางหลักที่นักศึกษาใช้สัญจร แต่ยังขาดการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาทั้งที่พิการ และไม่พิการ เช่น ขาดพื้นที่ทางเดินเท้า ทางลาดหรือทางเท้าที่มีหลังคาคุ้ม และระบบแสงสว่าง

รูปที่ 4.8 พื้นที่ทางเดินหน้าอาคารคณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ต่อจากอาคารเรียนรวม เป็นพื้นที่เชื่อมโยงติดกัน (พื้นที่รอการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 4)

4.1.3 ด้านภูมิสถาปัตยกรรม

ภูมิสถาปัตยกรรมช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี ลดภาระจราจร ลดภาระการณ์ภาวะแห่งความร้อน และเพิ่มสัดส่วนพื้นที่สีเขียวสะอาดในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในมหาวิทยาลัย ให้ใกล้เคียงมาตรฐานสัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อคน และอำนวยความสะดวกต่อผู้พิการ มหาวิทยาลัยฯ ไม่ควรปล่อยให้มีพื้นที่กรรงในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน แต่ควรปรับปรุงให้เกิดประโยชน์และสวยงาม

พื้นที่ทางเดินหน้าเสาธง (รูปที่ 4.9) เป็นทางเข้าหลักของมหาวิทยาลัย ที่ต่อเชื่อมกับอาคารโรงอาหาร ซึ่งถือเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งของมหาวิทยาลัย เพราะเป็นพื้นที่ที่มีการสัญจรตลอดทั้งวัน แต่พื้นที่โดยรวมยังขาดการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม

รูปที่ 4.10 และ 4.11 แสดงพื้นที่โล่งหลังตึกคณะบริหาร ซึ่งควรได้รับการปรับปรุงให้เชื่อมโยงพื้นที่ไปยังตึกเก่าของคณะที่อยู่ด้านหลัง รูปที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่าพื้นที่ที่ต้องการปรับปรุงด้านหลังตึกคณะบริหารเป็นพื้นที่โล่ง ซึ่งไม่สามารถใช้งานได้ตอนกลางวันและเวลาฝนตก และในบางจุดมีน้ำท่วมขัง พื้นที่เป็นพื้นที่ที่สามารถใช้งานได้ หากได้รับการออกแบบปรับปรุงที่เหมาะสม (รูปที่ 4.12 และ 4.13)

รูปที่ 4.9 พื้นที่ทางเข้าอาคารคณะบริหาร (พื้นที่รอการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 1)

รูปที่ 4.10 พื้นที่โล่งหลังตึกคณะบริหาร(พื้นที่รอการปรับปรุงพื้นที่โซนที่ 1)

รูปที่ 4.11 พื้นที่โล่งหลังตึกคณะบริหารที่เป็นลานอนกประสงค์

รูปที่ 4.12 พื้นที่โล่งหลังตึกคณะบริหารที่ถูกดัดแปลงเป็นที่จอดรถในปัจจุบันเป็นลานอนกประสงค์

รูปที่ 4.13 พื้นที่โล่งหลังตึกคณะบริหาร

รูปที่ 4.14 แสดงพื้นที่หน้าอาคารครุสัมมาการ ซึ่งพื้นที่นี้ถือเป็นพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ของทางมหาวิทยาลัย เพราะเป็นอาคารเก่าแก่ที่ได้ก่อสร้างในปี พ.ศ.2503 และได้รับการอนุรักษ์จากสมาคมสถาปนิกสยามแห่งประเทศไทย พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เชื่อมโยงทางเดินหน้าสวนประดิษฐกรรม และเป็นพื้นที่แสดงผลงานของศิลปินแห่งชาติ แต่พื้นที่โดยรวมยังขาดการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม

รูปที่ 4.14 พื้นที่ทางเดินหน้าอาคารครุสัมมาการ (พื้นที่รอการปรับปรุงโซนที่ 1)

รูปที่ 4.15 แสดงพื้นที่ทางเดินหน้าสวนประติมากรรม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งของมหาวิทยาลัย เพราะเป็นพื้นที่แสดงผลงานของศิลปินแห่งชาติ แต่ก็มีทัศน์โดยรวมยังขาดการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม

รูปที่ 4.15 พื้นที่ทางเดินหน้าสวนประติมากรรม (พื้นที่รอการปรับปรุง)

รูปที่ 4.16 แสดงพื้นที่ทางเดินหน้าสวนประติมากรรมต่อเนื่องกับอาคาร โรงแรม พื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่มีการสัญจรของนักศึกษาและบุคลากรตลอดทั้งวัน แต่โดยรวมยังขาดการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม

รูปที่ 4.16 พื้นที่ทางเดินหน้าสวนประติมากรรม (พื้นที่รอการปรับปรุง)

4.2 แนวทางการปรับปรุงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ศูนย์กลางครรราชสีมา

4.2.1 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงทางสัญจร

- แยกช่องทางสัญจรวจะหว่างทางรถยนต์ ทางจักรยาน และทางเท้าให้ชัดเจน เพื่อความปลอดภัยในการสัญจรของผู้ใช้งาน และสนับสนุนให้ผู้ใช้งานสัญจรวจด้วยจักรยานหรือการเดินเท้าแทนการสัญจรวจด้วยรถยนต์ส่วนตัวมากขึ้นอีกทางหนึ่ง ด้วย รูปที่ 4.17 และ 4.18 แสดงการปรับปรุงพื้นที่ทางเดินเท้าไปหอพักนักศึกษา ซึ่งจัดพื้นที่ทางเดินเท้าแยกออกจากเส้นทางถนนอย่างชัดเจน เพื่อความปลอดภัยของนักศึกษา ทางเดินเท้าจัดให้มีส่วนพักผ่อนและระบบแสงสว่าง

รูปที่ 4.17 พื้นที่ทางเดินเท้าไปหอพักนักศึกษาในการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อความร่มรื่นและสวยงามระหว่างเส้นทาง อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นพื้นที่จัดกิจกรรมกลางแจ้งได้อีกด้วย

รูปที่ 4.18 พื้นที่ทางเดินเท้าไปหอพักนักศึกษา

2. ปรับปรุงทางเดินเท้าและทางจักรยานในเรื่องของรูปแบบและความทั่วถึง โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - 2.1 การออกแบบเส้นทางจักรยานโดยควบคุมระยะเวลาในการเดินทางด้วยจักรยานจากที่พักไปยังอาคารเรียน หรือจากพื้นที่จอดรถส่วนกลางไปยังอาคารเรียน ไม่ให้เกิน 10 นาที หรือประมาณ 800 เมตร (คำนวนจากค่าระยะทาง 400 เมตร ใช้ระยะเวลาในการเดินเท้า 10-15 นาทีและสัญจร

โดยจักรยาน 5 นาที) ระยะเวลาที่ผู้ใช้งานต้องการสัญจรด้วยจักรยานจากที่พักไปยังอาคารเรียน หรือจากพื้นที่ส่วนกลางไปยังอาคารเรียน ไม่ควรเกิน 10 นาที (ระยะทางไม่ควรเกิน 800 เมตร)

- 2.2 การปรับปรุงทางจักรยานที่เหมาะสมที่สุดคือ การจัดทำทางจักรยานที่มีความกว้างพอควร พร้อมหลังคาให้ทั่วถึงและมีขนาดที่กว้างขึ้น เพื่อกันแดดและฝน อันเป็นการส่งเสริมการสัญจรด้วยจักรยาน รูปที่ 4.19 และ 4.20 แสดงตัวอย่างการปรับปรุงทางจักรยานภายในมหาวิทยาลัย
- 2.3 การจัดทำทางสัญจรด้วยจักรยานเพิ่ม เส้นทางที่ผู้ใช้งานนิยมสัญจรด้วยจักรยานอยู่ระหว่างเขตหอพัก-อาคารเรียน และ โรงพยาบาล (อาคารเรียน วิชาพื้นฐานของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2) นอกจากการเพิ่มทางจักรยานแล้ว ควรปรับปรุงพื้นที่ระหว่างเส้นทางให้เป็นจุดรวม กิจกรรม (activity node) เช่น ลานจัดแสดงนิทรรศการ เป็นต้น การจัดกิจกรรมนักศึกษาจะทำให้เกิดความน่าสนใจแก่ผู้ใช้จักรยาน และเป็นการเชื่อมโยงพื้นที่เข้าหากัน

รูปที่ 4.19 แนวทางการปรับปรุงทางเดินมีหลังคาและทางจักรยาน
บริเวณอาคาร หอพักนักศึกษา (ออกแบบแบบนำเสนอพื้นที่โซนที่ 3)

รูปที่ 4.20 ตัวอย่างภาพแสดงการใช้ช่องทางสัญจรระหว่างทางเดิน ทางจักรยาน ให้มีร่วมกัน มีจุดนั่งพักผ่อนข้างทางและระบบแสงสว่างตอนกลางคืน

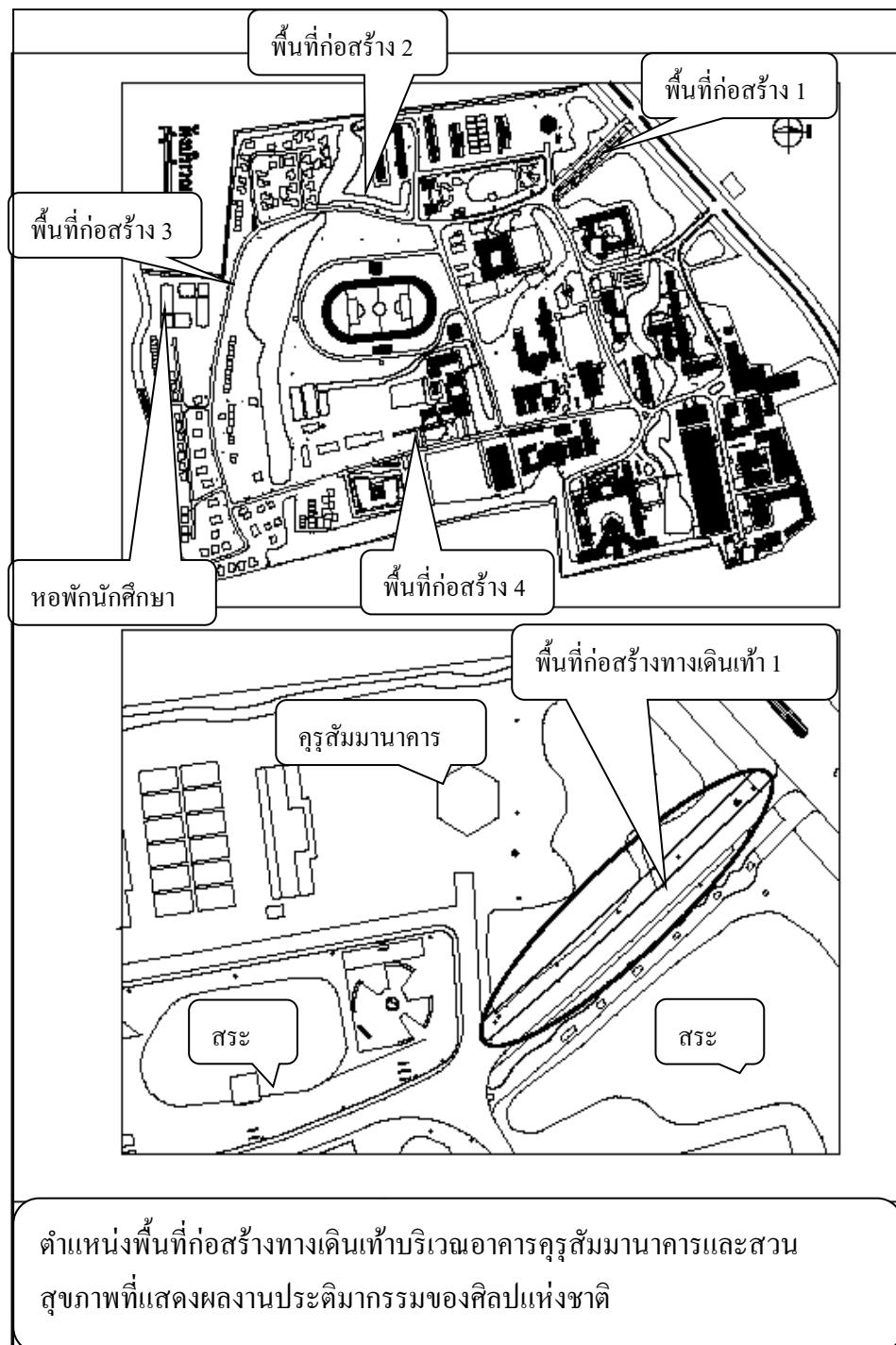
4.2.2 แนวทางการออกแบบทางเดินที่มีหลังคา

ทางเดินเท้าควรได้รับการออกแบบให้มีหลังคาและมีความกว้างพอเพียง เพื่อเชื่อมที่พักไปยังอาคารเรียน และพื้นที่จอดรถส่วนกลางไปยังอาคารเรียน เพราะทางเดินเดิมมีขนาดไม่เหมาะสมต่อจำนวนผู้ใช้งาน รูปที่ 4.21 แสดงตัวอย่างรูปแบบทางเดินที่มีหลังคาและทางจักรยานบริเวณอาคารเรียนรวมพร้อมระบบแสงสว่าง

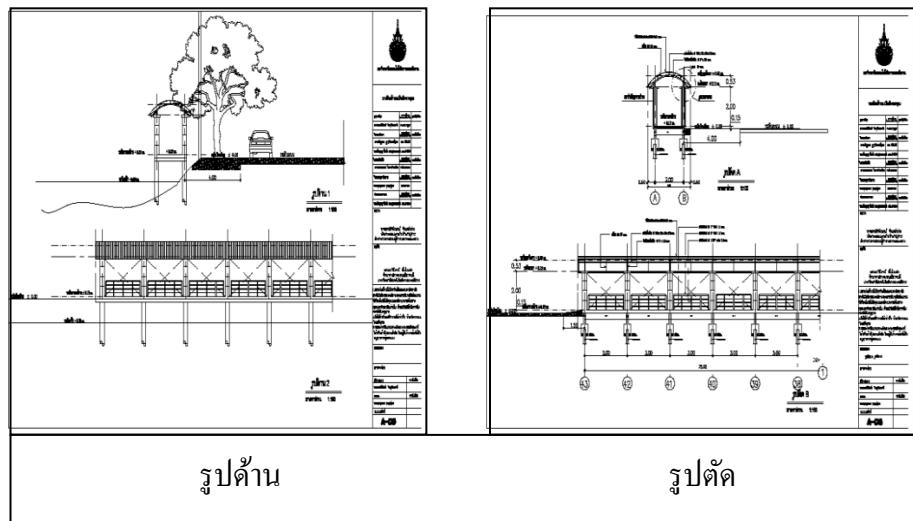

รูปที่ 4.21 ตัวอย่างการแสดงการแยกช่องทางสัญจรระหว่างทางรถยนต์และทางจักรยาน พร้อมระบบแสงสว่าง (ออกแบบนำเสนอนพื้นที่โซนที่ 4)

จากการศึกษาพื้นที่ภายในของมหาวิทยาลัย จะเห็นได้ว่าพื้นที่โดยรวมยังไม่มีการออกแบบ
เชื่อมโยงพื้นที่ การสัญจรทางเดินเท้า ทางจักรยานที่สนองต่อการใช้งานได้อย่างเหมาะสม และยัง¹
ขาดลิ้งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ ซึ่งทางเดินเท้าและทางจักรยานควรได้รับการออกแบบให้มี
หลังคาคุณภาพและมีความกว้างพอเพียงเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งาน โดยได้กำหนดไว้
ประมาณ 4 เมตรทาง ดังรูปแบบนำเสนอ รูปที่ 4.22 รูปที่ 4.22 ถึง 4.23 แสดงตัวอย่างการออกแบบ
ทางเดินเท้าแบบมีหลังคาคุณภาพริมหน้าด้านหน้ามหาวิทยาลัย ซึ่งแสดงการแยกช่องทางสัญจร
ระหว่างทางรถยนต์ และทางเดินเท้า เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้งาน รูปที่ 4.24 แสดงการ
แยกช่องทางสัญจรระหว่างทางรถยนต์ และทางจักรยานให้ชัดเจนเพื่อความปลอดภัยของนักศึกษา
และผู้สัญจร โดยมีป้ายแสดงกำกับ

รูปที่ 4.22 ตัวอย่างการออกแบบทางเดินเท้าแบบมีหลังคาคลุมบริเวณริมน้ำ ด้านหน้ามหาวิทยาลัย (พื้นที่ก่อสร้าง 1 ระยะทาง 150 เมตร)

รูปที่ 4.23 ตัวอย่างรูปค้านและรูปตัดการออกแบบทางเดินเท้าแบบมีหลังคาคลุมบริเวณริมถนน

รูปที่ 4.24 ตัวอย่างรูปตัดแสดงการแยกช่องทางสัญจรระหว่างทางรถยนต์ และทางจักรยาน

รูปที่ 4.25 แสดงแนวทางการปรับปรุงเชื่อมโยงพื้นที่ถนนบริเวณภายใน ซึ่งยังไม่มีการแยกช่องทางสัญจรสำหรับคนเดินเท้า ทางจักรยาน และรถยนต์ อย่างชัดเจน รวมถึงไม่มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา รูปที่ 4.26 แสดงแนวทางการปรับปรุง เพื่อแยกช่องทางสัญจรบริเวณด้านหน้าประตูทางเข้าออกของนักศึกษา และผู้ใช้งาน ที่ได้ออกแบบถนนบริเวณด้านหน้าให้มีการแยกช่องทางการสัญจรอ่าย่างชัดเจน ซึ่งมีการสัญจรอ่ายางหนาแน่นในช่วงโงงเร่งด่วน (ช่วงตอนเช้าและตอนเย็น)

รูปที่ 4.25 แนวทางการปรับปรุงเชื่อมโยงพื้นที่ถนนบริเวณภายใน

รูปที่ 4.26 แนวทางการปรับปรุงเพื่อแยกช่องทางสัญจรบริเวณด้านหน้าประตูทางเข้าออก

รูปที่ 4.27 แสดงการจัดให้มีพื้นที่สีเขียวจำนวนมากในเขตพักอาศัยโดยเฉพาะ (หอพักนักศึกษา-อาคารพักอาศัยของเจ้าหน้าที่-โรงอาหาร) เพื่อความร่มรื่นและภูมิทัศน์ที่สวยงาม

รูปที่ 4.27 การจัดให้มีภูมิทัศน์และพื้นที่สีเขียวสะอาดในเขตพักอาศัย

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ทำการสำรวจสภาพการสัญจรภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การสำรวจพื้นที่แบ่งเป็น 4 โซน
 - โซนที่ 1 พื้นที่เส้นทางหลักในการ เข้า-ออกของมหาวิทยาลัย มีพื้นที่โดยรวม ทั้งสิ้นประมาณ 88,387.93 ตารางเมตร
 - โซนที่ 2 บริเวณพื้นที่การศึกษามีพื้นที่โดยรวมทั้งสิ้นประมาณ 160,791.49 ตารางเมตร
 - โซนที่ 3 บริเวณที่พักอาศัย (หอพักนักศึกษา-หอพักอาจารย์-เจ้าหน้าที่) มีพื้นที่โดยรวมทั้งสิ้นประมาณ 131,998.57 ตารางเมตร
 - โซนที่ 4 บริเวณพักอาศัย (เจ้าหน้าที่และบุคลากร) มีพื้นที่โดยรวมทั้งสิ้นประมาณ 191,312.30 ตารางเมตร
2. ผลการสำรวจเส้นทางการสัญจรโดยรวมพบว่า สภาพพื้นที่ในแต่ละโซนมีศักยภาพที่แตกต่างกัน โซนที่ต้องปรับปรุงก่อน ได้แก่ โซนที่ 1 โซนที่ 3 และโซนที่ 4 ส่วน โซนที่ 2 ยังไม่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงเนื่องจากเป็นโซนที่มีกثุ่มอาคารเรียนอยู่เป็นจำนวนมาก
3. มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงเส้นทางสัญจรโดยการแยกช่องทางสัญจรถภายในมหาวิทยาลัยฯ ระหว่างทางรถยนต์ ทางจักรยาน และทางเท้า ให้ชัดเจน และควรจัดให้มีหลังคาคุณภาพที่ทางเดินและทางจักรยาน พร้อมระบบแสงสว่างให้เพียงพอในยามค่ำ เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้งาน เนื่องจากสภาพปัจจุบันบางพื้นที่ นอกจากการเชื่อมโยงพื้นที่และกثุ่มอาคารเข้าหากัน ควรสร้างรัมเมงเดวยการปลูกต้นไม้สองฝั่งของทางเดินในลักษณะนานาไปกับทางเดินตลอดแนว ซึ่งนอกจากจะให้ร่มเงาแล้ว ยังช่วยสร้างสภาวะน่าสนใจและบรรยายกาศที่ดีแก่ผู้ใช้งาน ได้เป็นอย่างดี
4. ผู้วิจัยเสนอให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงพื้นที่ในเขตพักอาศัย (หอพัก) หรือในพื้นที่ระหว่างเขตพักอาศัย ห้องสมุด และอาคารเรียน เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีผู้สัญจรเป็นประจำ การจัดกิจกรรมในพื้นที่ดังกล่าวช่วยลดการสัญจรด้วยรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ ซึ่งจะสามารถลดความกว้างทางอากาศ กลืน เสียง ได้ นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมให้ผู้ใช้งานอุ่นใจปฎิสัมพันธ์ ทำกิจกรรมร่วมกันในสังคม และสนับสนุน

ให้เส้นทางสัญจรที่ผ่านพื้นที่ดังกล่าวมีชีวิตชี瓦และน่าใช้งานมากขึ้น ควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น บริเวณลานกิจกรรม เพราะมีความเหมาะสมต่อผู้ใช้งานส่วนมาก เนื่องจากอยู่ในเขตพักอาศัย และมีระยะทางในการเดินทางไม่มาก จากหอพักของนักศึกษา อาจารย์และเจ้าหน้าที่

เอกสารอ้างอิง

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2549). นโยบายการบริหารงานในตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.tu.ac.th/overview/admin/exec/25.surapon/policy/policy.htm>.

รัชดาพร คณิตพันธ์ และคณะ. (2545). รายงานวิจัยการปรับปรุงผังเมืองมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต กรุงเทพฯ: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมาคมสถาปนิก สถาปนิก ชุมชนเมืองไทย สำนักงานนโยบายและแผนพัฒนา .

สุนทร บุญญาธิการ. (2547). กระบวนการทัศน์ใหม่ของการออกแบบชุมชนเมือง. เมืองน่าอยู่และประทัยดีพลังงาน. กรุงเทพฯ:

อรรถน์ เศรษฐนุตร. 2547. การจำลองสภาพการถ่ายเทความร้อนและการไหลเวียนของอากาศใน โนบส์ไทยด้วยโปรแกรม DDE-2 และ CFD. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการสาระ ศาสตร์ 46. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

ตรึงใจ บูรณ์สมภพ และคณะ. (2546). มหาวิทยาลัยเขียวสะอาด Green and Clean Campus. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โดยทุนของสำนักงานนโยบายและแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: อิมรินทร์พรีนท์ดีซีแอนด์พับลิชชิ่ง.

Ernst and Peter Neufert. **Architects' Data**. Third Edition Edited by Bousmaha Baiche DipArch,MPhil,PhD School of Architecture, Oxford Books University
King, R., & others. (2000). **Green architecture: The sustainable built environment in the new millennium.Bangkok**. Amarin Printing and Publishing.

Fuchs, Dale (2005-06-28). "Spain goes hi-tech to beat drought". The Guardian. <http://www.guardian.co.uk/weather/Story/0,2763,1516375,00.html>. เรียกข้อมูลเมื่อ 2007-8-02.

Hinkel, Kenneth M. (March 2003). "**Barrow Urban Heat Island Study**". Department of Geography, [University of Cincinnati](http://www.geography.uc.edu/~kenhinke/uhi/). <http://www.geography.uc.edu/~kenhinke/uhi/>.
เรียกข้อมูลเมื่อ 2007-08-02. <http://eetd.lbl.gov/HeatIsland/EnergyUse/>

"**Urban -ClimateStudy and UHI**" ArizonaStateUniversity.<http://asusmart.com/urbanclimate.php>
เรียกข้อมูลเมื่อ 2007-08-02

ແມ່ນແບບ:Cite pressrelease "**Urban Heat Islands Make Cities Greener**". NASA. 2004-06-29.

<http://www.nasa.gov/centers/goddard/news/topstory/2004/0801uhigreen.html>. ເຮີຍກຂໍ້ອມຸດ
ເມື່ອ 2007-08-02.

Parker, David E. (2004), "**Large-scale warming is not urban**", Nature 432 (7015): 290-290,
doi: 10.1038/432290a, http://www.cru.uea.ac.uk/cru/projects/soap/pubs/papers/jones_Nature2004.pdf, ເຮີຍກຂໍ້ອມຸດເມື່ອ 2007-08-02

Black, Richard (2004-11-18). "**Climate change sceptics 'wrong'**". BBC News.
http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/4021197.stm. ເຮີຍກຂໍ້ອມຸດເມື່ອ 2007-08-02.

Sandalow, David B. (2005-01-28). "**Michael Crichton and Global Warming**". Brookings Institution. <http://www.brook.edu/views/op-ed/fellows/sandalow20050128.pdf>. ເຮີຍກ
ຂໍ້ອມຸດເມື່ອ 2007-07-06.

ແຫດລົງຂໍ້ອມຸດອື່ນ

Land-Surface Air Temperature - ຈາກ IPCC

Urban Heat Islands and Climate Change – ຈາກມໍາວິທະຍາລັ້ມຄະປິຣິນ

The Surface Temperature Record and the Urban Heat Island ຈາກ RealClimate.org

NASA Earth Observatory: The Earth's Big Cities, Urban Heat Islands

Research and mitigation strategies on UHI - US EPA designated, National Center of Excellence
on SMART Innovations at Arizona State University

Urban Heat Island research group - NSF project, Department of Geography, Indiana State
University

- www.epa.gov/ne/assistance/univ/pdfs
- www.atec.org/pub/greenbr.pdf
- www.greencampus.harvard.edu
- www.outreach.missouri.edu
- www.mtholyoke.edu
- www.msu.mcmaster.ca

ภาคผนวก ก.
ผลการศึกษาและวิเคราะห์ผล โซนแต่ละพื้นที่

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ผล

โฉนดที่	การสัญจร	การเชื่อมโยงพื้นที่	ภูมิสถาปัตยกรรม
โฉนดที่ 1	<p>บริเวณพื้นที่เส้นทาง หลักในการเข้า-ออก ของมหาวิทยาลัยฯ</p> <p>โฉนดที่นี้ยังขาดสิ่ง อำนวยความสะดวกส่วน นึงพื้นที่ 88,387.93 ตร.ม.</p>	<p>เป็นพื้นที่ที่จะทำทาง เดินมีหลังคาคุณภาพปืน เส้นทางแรกมีระยะทาง ประมาณ 157.39 ม. เป็น พื้นที่ที่ควรปรับปรุง โดย ค่อนข้างเป็นพื้นที่ที่อยู่ ด้านหน้าของ มหาวิทยาลัยฯ</p>	<p>เป็นพื้นที่ที่เชื่อมโยงไป ยังอาคารคุรุสัมมานาคาร และสวนประติมาราม</p>
สรุป	<p>พื้นที่โฉนดที่ 1 นี้เป็นพื้นที่ที่ควรดำเนินการปรับปรุงเป็นอันดับแรกและใช้แบบ ก่อสร้างทางเดิน มีหลังคาคุณ</p>		

โฉนดที่	การสัญจร	การเชื่อมโยงพื้นที่	ภูมิสถาปัตยกรรม
โฉนดที่ 2			<p>บริเวณพื้นที่การศึกษา โฉนด พื้นที่นี้ส่วนใหญ่ เป็นบริเวณกลุ่มอาคาร เรียนของคณะ วิศวกรรมศาสตร์ อยู่ รวมกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 14 อาคาร มีพื้นที่ทั้งสิ้น 160,791.49 ตารางเมตร และแต่ละอาคารอยู่ใกล้ กันสามารถเชื่อมโยงถึง กันได้ง่ายดังนั้นพื้นที่ ส่วนนี้จึงขังไม่มีความ จำเป็นที่ต้องปรับปรุง</p>
สรุป	พื้นที่โฉนดที่ 2 นี้เป็นพื้นที่ที่ยังไม่ควรดำเนินการปรับปรุง		

โฉนพื้นที่	การสัญจร	การเชื่อมโยงพื้นที่	ภูมิสถานปัจจุบัน
โฉนที่ 3 บริเวณที่พักอาศัย (หอพักนักศึกษา- หอพักอาจารย์) มี พื้นที่ ทั้งสิ้น 131,998 ตร.ม.	โฉนพื้นที่นี้ส่วนใหญ่เป็น บริเวณที่พักอาศัยของ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ บุคลากร และนักศึกษา ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวมีผู้อยู่ อาศัยเป็นจำนวนมาก ทำ ให้เกิดความแออัดและการ ติดขัดด้านการสัญจร ใน เวลาเร่งด่วน อาคารหอพัก นักศึกษากับอาคารเรียนมี ระยะทางที่ค่อนข้างไกล มีระยะทางประมาณ 2677.07 เมตร และไม่มี สडส่วนในการเดินทาง เวลาฝน		
สรุป พื้นที่โฉนที่ 3 นี้เป็นพื้นที่ที่ควรดำเนินการปรับปรุงเป็นอันดับรองและใช้รูปแบบ ผสมผสานระหว่างทางเดิน มีหลังคาคลุมกับทางเดินที่แยกออกจากอย่างชัดเจน			

โฉนดที่ 4	การสัญจร	การเชื่อมโยงพื้นที่	ภูมิสถาปัตยกรรม
บริเวณพักอาศัย (บุคลากร)	พื้นที่นี้มีระยะทางที่ค่อนข้างไกลจากอาคารสำนักงานมีระยะทางประมาณ 1919.54 เมตร มีพื้นที่ทั้งสิ้น 191,312.3 ตร.ม.	โฉนดที่นี้ส่วนใหญ่อยู่ด้านหลังมหาวิทยาลัยฯ เป็นบริเวณที่พักอาศัยของเจ้าหน้าที่และบุคลากร พื้นที่ดังกล่าวเป็นกุ่มบ้าน พักอาศัยรุนเก่าที่ก่อสร้างด้วยไม้ในสมัยก่อน และในปัจจุบันได้เสื่อมโทรมไปหลายหลัง (รอการรื้อถอนและก่อสร้างใหม่)	บ้านพักอาศัยมีทั้งสิ้นประมาณ 40 หลังในปัจจุบันมีพักอาศัยอยู่เพียง 21 หลัง พื้นที่นี้มีระยะทางที่ค่อนข้างไกลจากอาคารสำนักงานมีระยะทางประมาณ 1919.54 ม. มีพื้นที่ทั้งสิ้น 191,312.3 ตร.ม.
สรุป พื้นที่โฉนดที่ 4 นี้เป็นพื้นที่ที่ควรดำเนินการปรับปรุงเป็นอันดับสุดท้ายและใช้รูปแบบผสมผสานระหว่างทางเดิน มีหลังคาคลุมกับทางเดินที่แยกออกจากอุโมงค์เด่น			

ภาคผนวก ข.

แบบก่อสร้างทางเดินและทางจักรยานแบบมีหลังคาคลุม

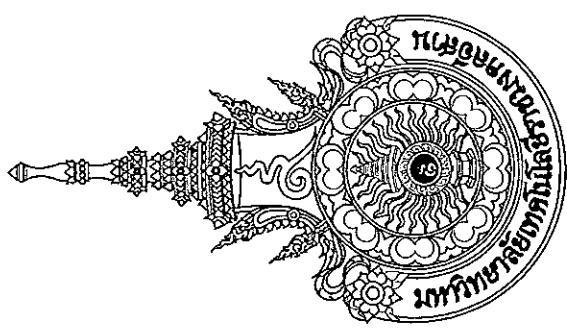
ภาคผนวก ข.

Concept design การออกแบบทางเดินและทางจักรยานแบบมีหลังคาคลุม เป็นการออกแบบที่จะตอบสนองต่อการใช้งานได้หลากหลายและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ ตามแผนการพัฒนาของมหาวิทยาลัยฯ โดยได้แนวความคิดในการออกแบบจากการศึกษาปัจจุบัน ล้วนๆ ให้คงอยู่ในมหาวิทยาลัยฯ ได้นำแนวคิดนี้มาศึกษาและออกแบบให้เป็นรูปธรรมและสอดคล้อง ต่อสภาพความเป็นจริงของแต่ละพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยฯ (ออกแบบนำเสนอ)

ព្រមទាំងនឹងរឿងនេះការណានៅក្នុងសាស្ត្របាត់ដែលត្រូវបាន

អាជីវិតធម្មានរាយការណ៍នៃព្រះមហាក្សត្រ (ព្រះសាស្ត្រ 1)

គ្រួសរកចេញ

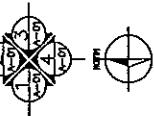

ପ୍ରାଚୀନ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମପତ୍ର

ପାତ୍ରବିନ୍ଦୁ

๑. ภูมิศาสตร์ทั่วไป ภูมิศาสตร์ทั่วไป คือ ศึกษาเรื่องที่อยู่ในที่ต่างๆ ทั่วโลก ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ทั่วไป จึงเป็นสาขาวิชาที่ต้องการความรู้ในหลายด้าน เช่น ภูมิศาสตร์ทางกายภาพ ภูมิศาสตร์ทางมนุษย์ ภูมิศาสตร์ทางทางการเมือง ภูมิศาสตร์ทางการค้า ภูมิศาสตร์ทางการเดินทาง เป็นต้น

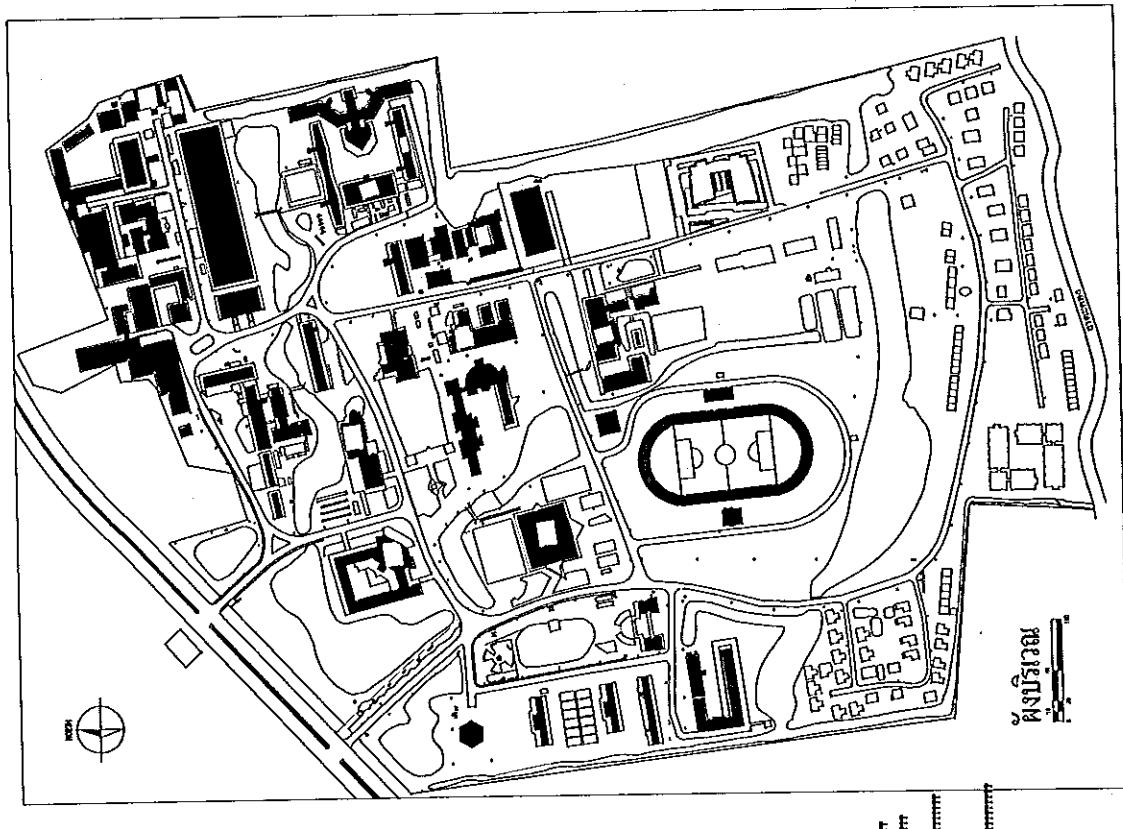
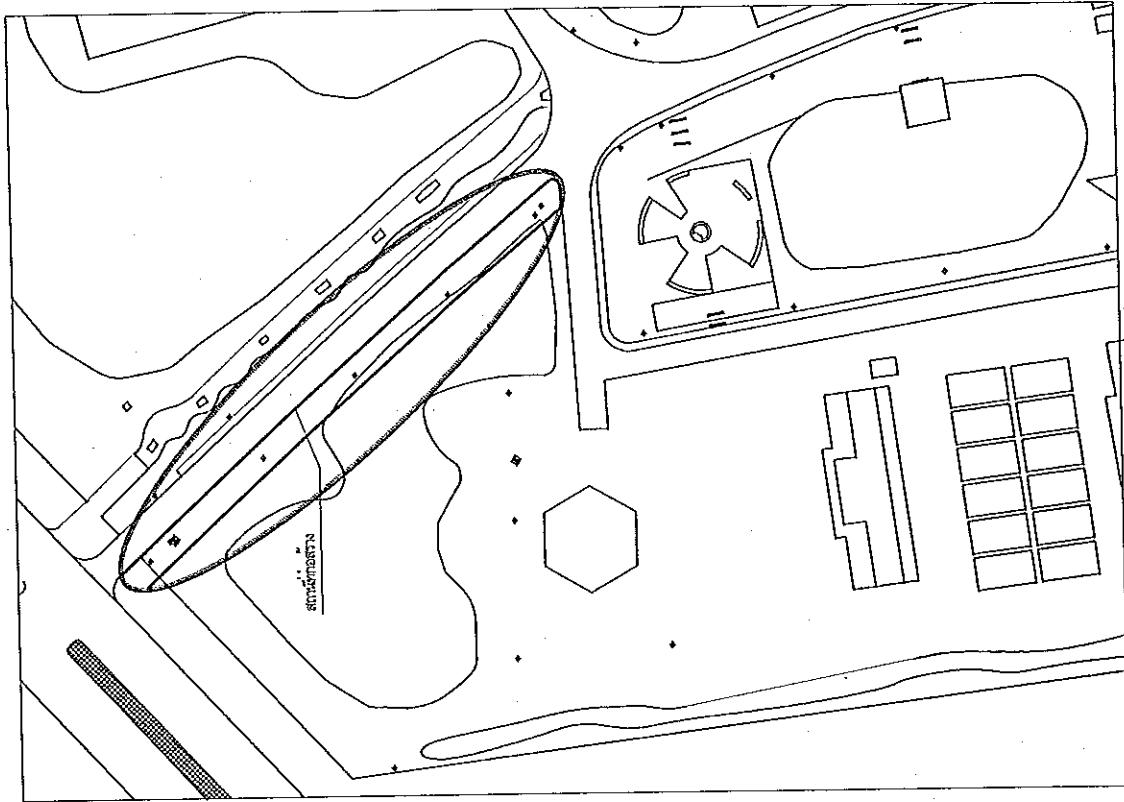
การจัดทำแบบทดสอบที่มีคุณภาพดี ต้องมีขั้นตอนการพัฒนาที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ 1. การออกแบบ 2. การพัฒนา 3. การประเมิน 4. การปรับปรุง กระบวนการนี้จะช่วยให้ได้แบบทดสอบที่มีความแม่นยำและเชิงคุณภาพ

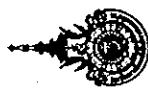
LAY-OUT PLAN

ສະຖາປະນາທີບານເນື້ອເຕີມມະນາດີວິດຫຼັກອົບ	ກະຊວງບີໂບນະຄອນຫຼວງຈິຍຸງ	ບະນາຍານ
ບະນາຍານ	ບະນາຍານ	ບະນາຍານ
ພາບສະນາ	ພາບສະນາ	ພາບສະນາ
ບະນາຍານ	ບະນາຍານ	ບະນາຍານ
ພາບສະນາ	ພາບສະນາ	ພາບສະນາ

A-05

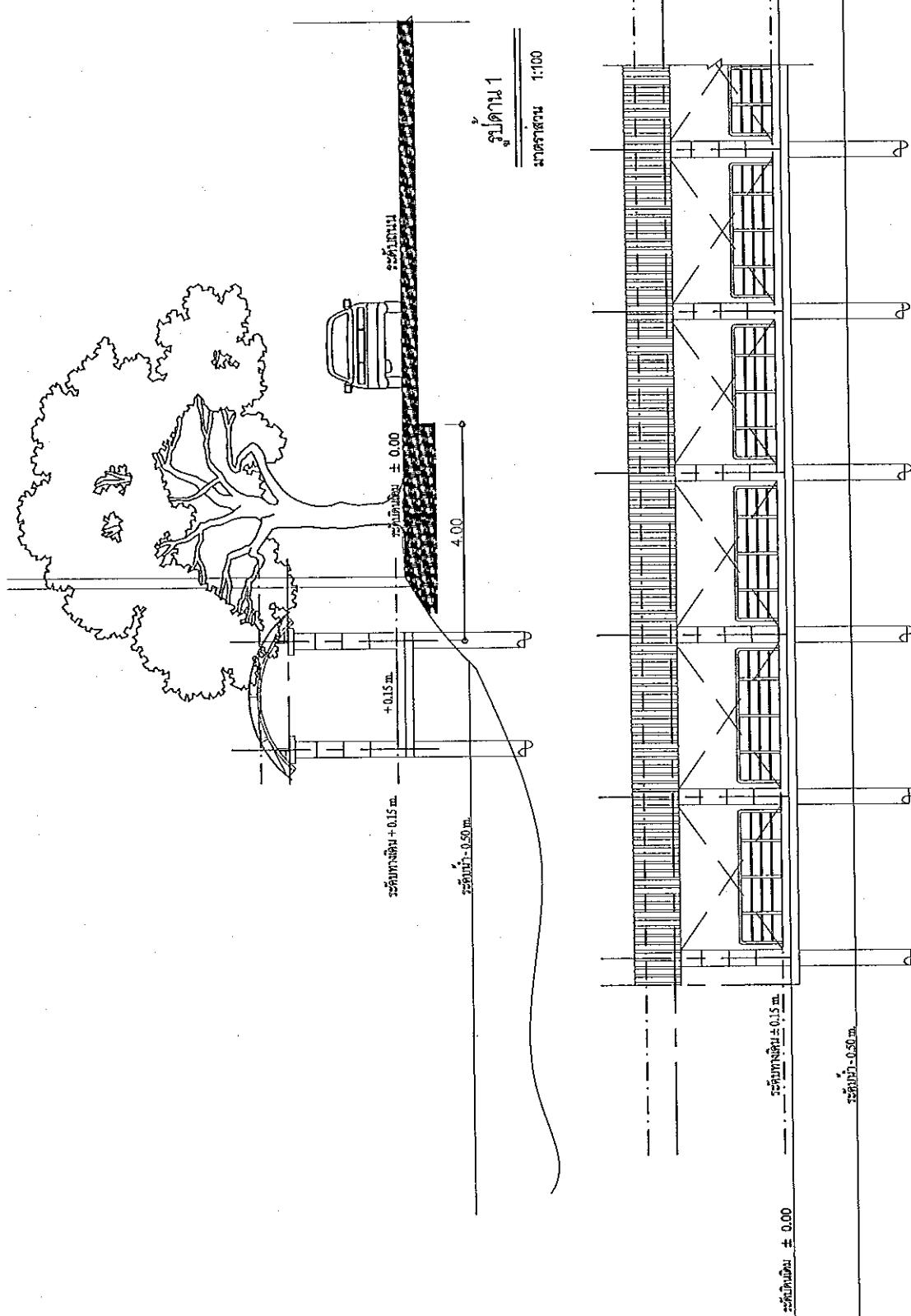
ឧបរិភាគសេដ្ឋកិច្ចពីក្រុងការអនុវត្តន៍

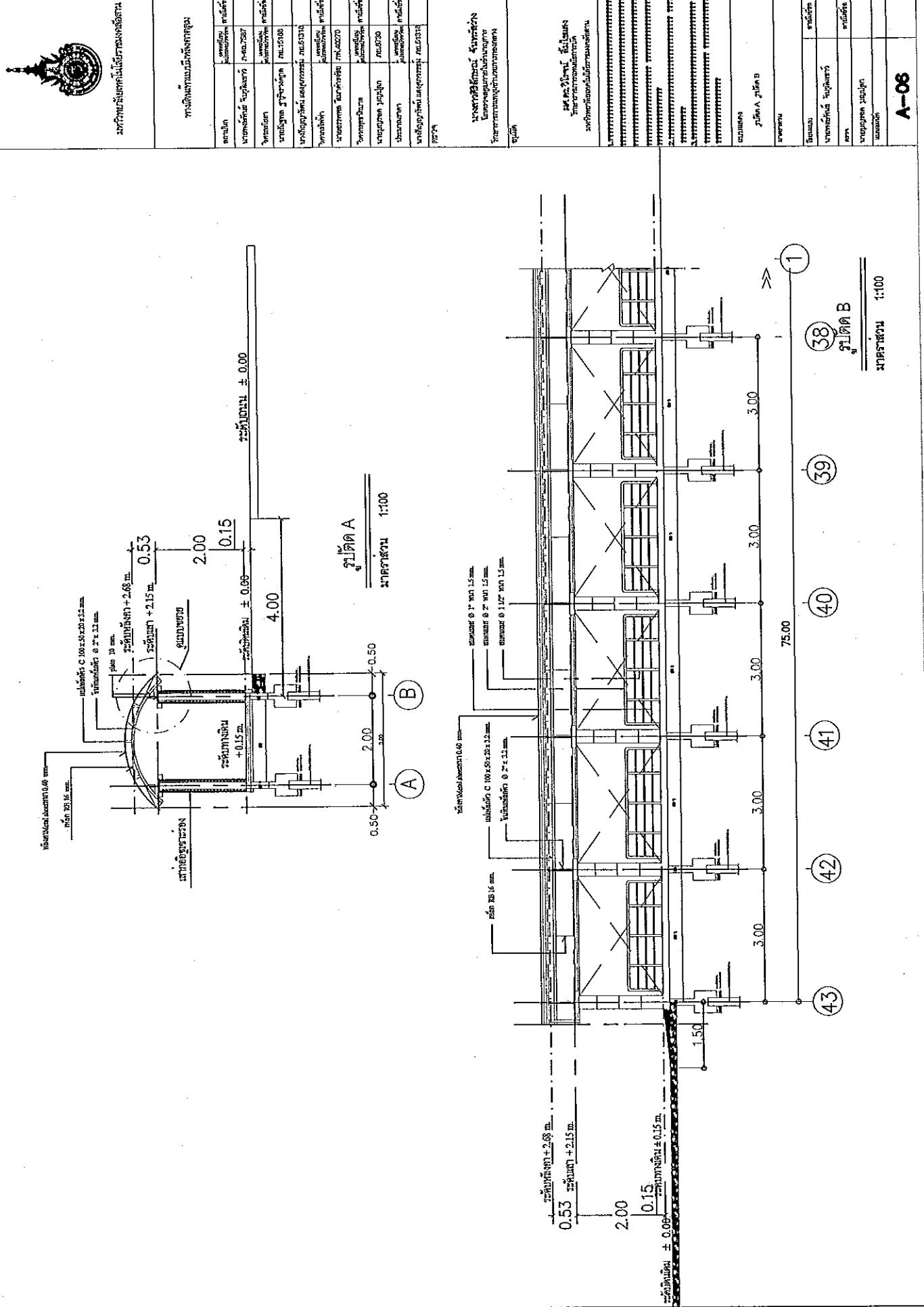
พุทธประวัติ

ପ୍ରମାଣିତ କାହାର କାହାର
ନାହାନ୍ତିରେ କାହାର କାହାର
କାହାର କାହାର

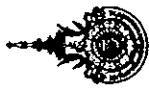
ପାଦ ମୁଖ ଶିଥାନ
କରିବାକୁ ପାଇଁ
କାହାର କାହାର
କାହାର କାହାର

ก	ก	ก
ก	ก	ก
ก	ก	ก
ก	ก	ก
ก	ก	ก

A-06

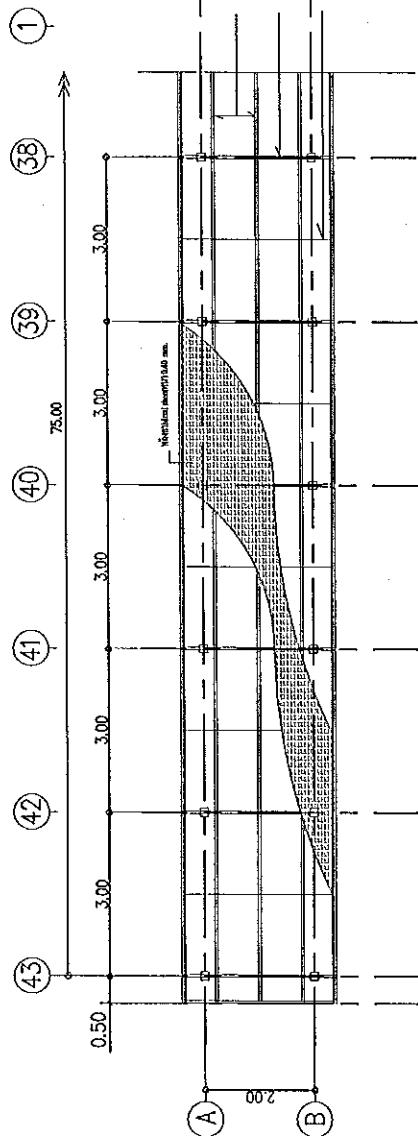
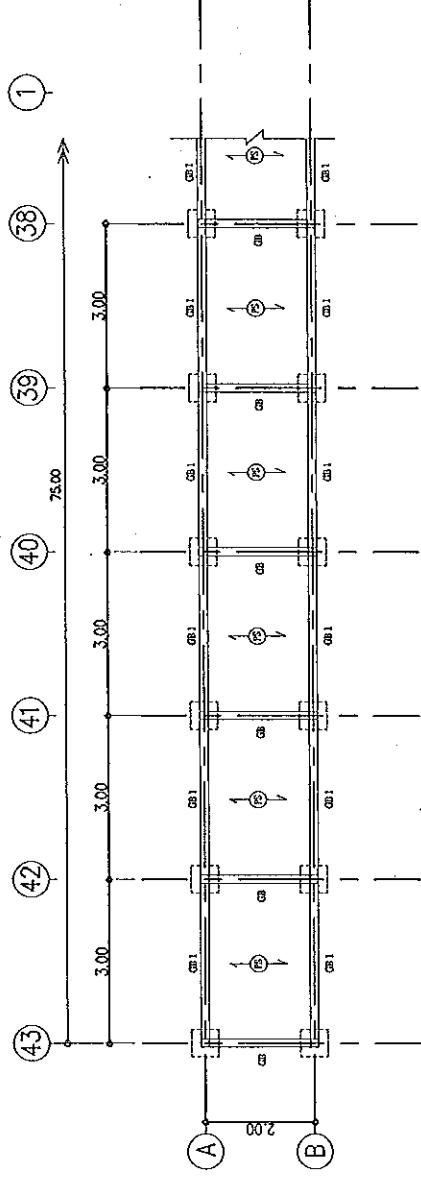
អាជីវកម្មសាខាអង់គ្លេសនៃបច្ចេកទេសនៃរដ្ឋបាល

ការបង្ការការណ៍នៃផែករោងចក្ខុវា

លេខលក្ខណៈ	សម្រាប់បង្ការ	តម្លៃ
40	សម្រាប់បង្ការ	75.00
41	សម្រាប់បង្ការ	3.00
42	សម្រាប់បង្ការ	3.00
43	សម្រាប់បង្ការ	3.00
38	សម្រាប់បង្ការ	3.00
39	សម្រាប់បង្ការ	3.00
1	សម្រាប់បង្ការ	2.00

និងការបង្ការ
និងការបង្ការ

និងការបង្ការ

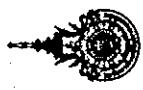

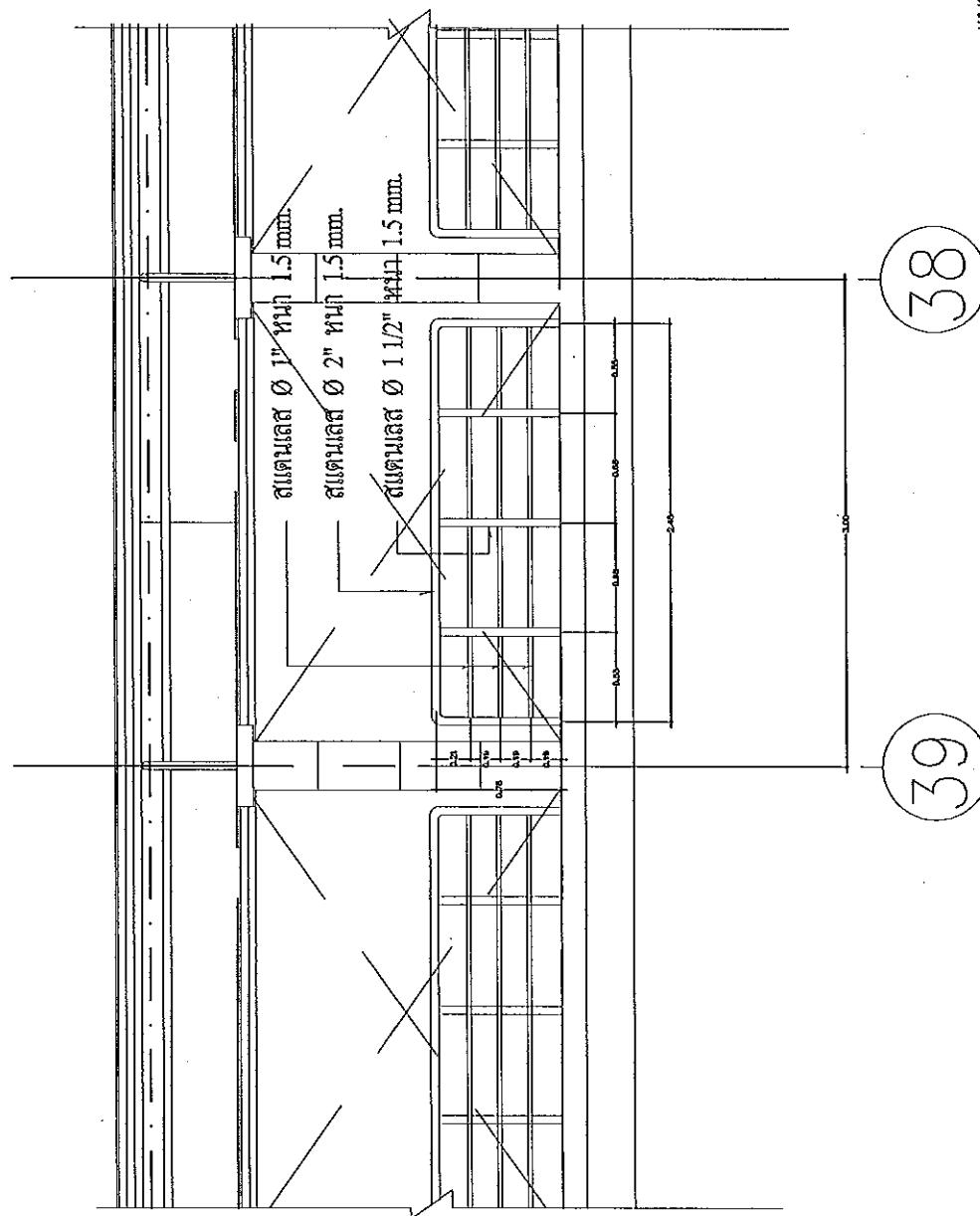
និងការបង្ការ
និងការបង្ការ

និងការបង្ការ
និងការបង្ការ

ឈ្មោះ	សាស្ត្រឈាម

A-07

 กองบัญชาการกองทัพบกและกองพันธมิตร	แบบรากฐานสำหรับท่อส่งน้ำดื่มและน้ำเสีย																																				
แบบรากฐานสำหรับท่อส่งน้ำดื่มและน้ำเสีย	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 25%;">รายละเอียด</th> <th style="width: 75%;">รายละเอียด</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม</td> <td>ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย</td> </tr> </tbody> </table>	รายละเอียด	รายละเอียด	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																
รายละเอียด	รายละเอียด																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				
ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำดื่ม	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ของท่อส่งน้ำเสีย																																				

แบบรากฐานสำหรับท่อส่งน้ำดื่มและน้ำเสีย

แบบรากฐาน

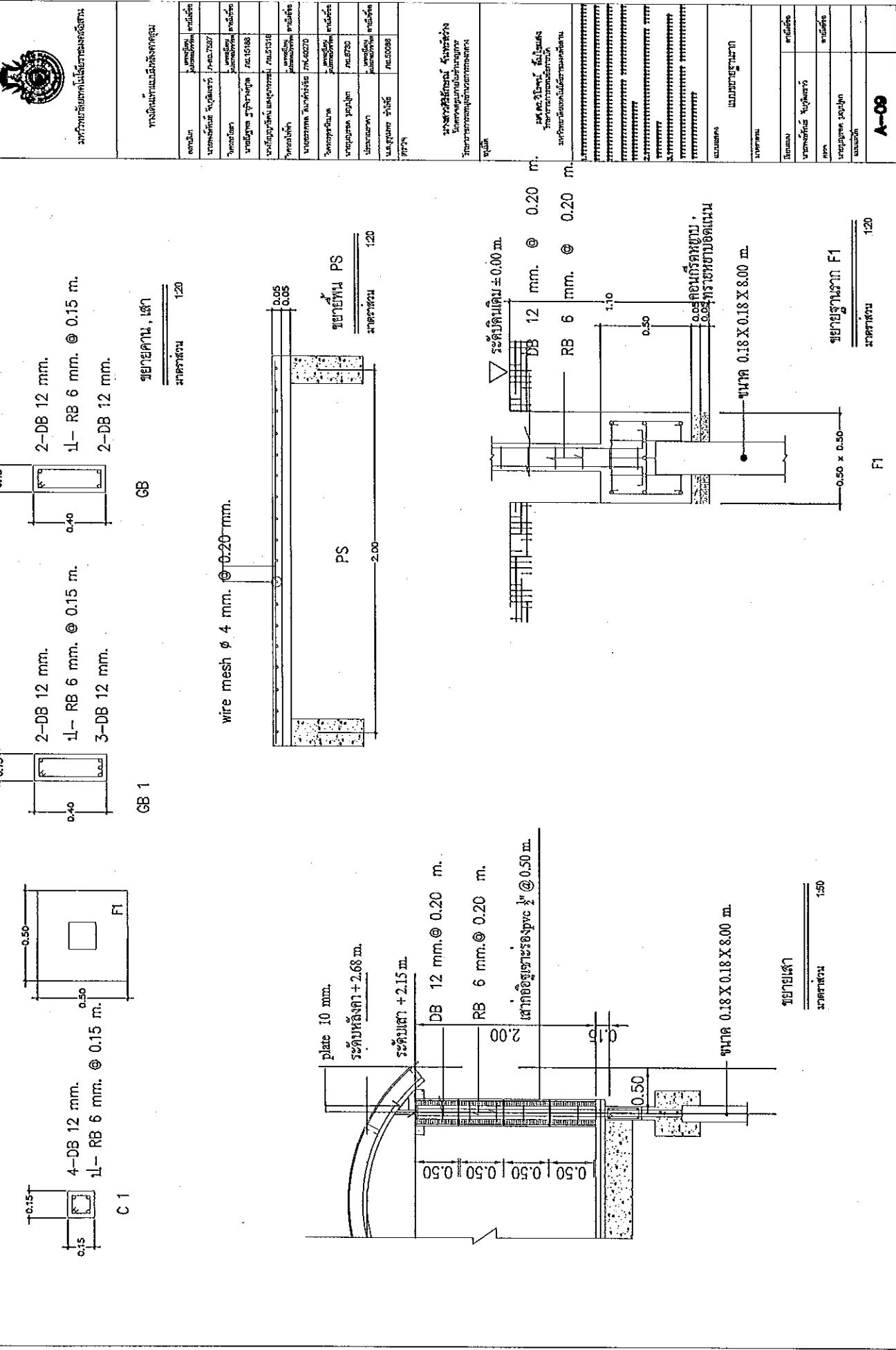
แบบรากฐาน

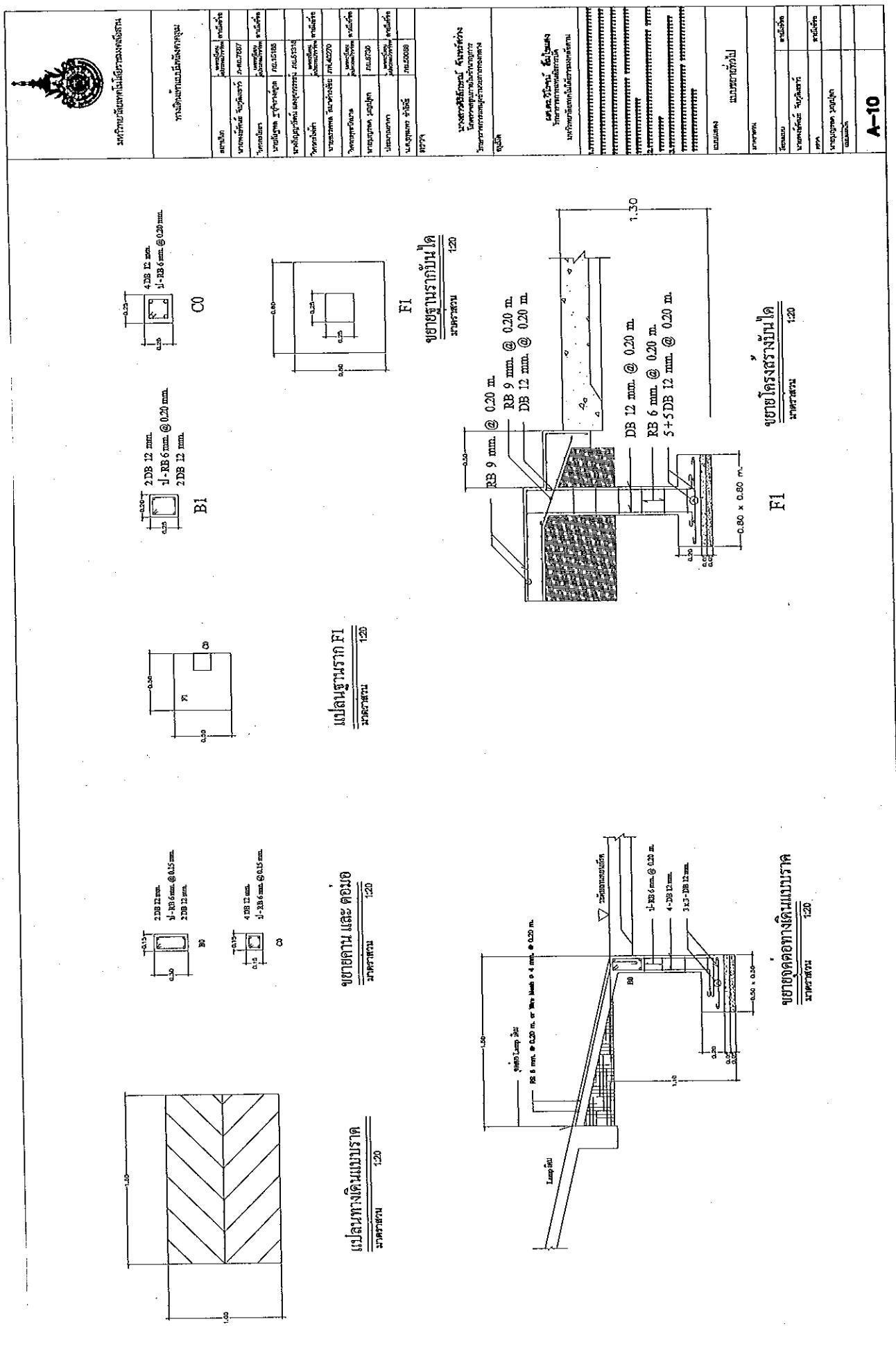
แบบรากฐาน

38

39

A-08

ภาคผนวก ค.
ราคายาประเมินแบบก่อสร้าง – ทางเดินเท้าแบบมีหลังคาคลุม

สรุปผลราคาคลังค่าก่อสร้าง

ส่วนราชการ

ฝ่ายพัสดุและออกแบบ แผนกออกแบบสิ่งก่อสร้าง

ประเภทงาน

ทางเดินมีหลังคาคลุมสายที่ 1

สถานที่ก่อสร้าง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

เจ้าของงาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

แบบเลขที่ /2556

จำนวน 11

แผ่น

ประมาณการตามแบบ ป4

จำนวน

แผ่น

ประมาณราคาเมื่อวันที่

12 มกราคม 2556

ลำดับที่	รายการ	รวม ค่าใช้จ่ายต้นทุน (บาท)	Factor F	รวม ค่าก่อสร้าง (บาท)
1	ทางเดินมีหลังคาคลุม	1,594,735.78	1.2726	2,029,460.75
สรุป		รวมค่าก่อสร้างเป็นเงิน		2,029,460.75
		คิดเป็นเงินงบประมาณ		2,029,000.00
(ตัวอักษร) สองล้านสองหมื่นเก้าพันบาทถ้วน				

ประมาณราคากลางค่าก่อสร้าง ทางเดินมี

หลังคาคุณ สายที่ 1

แบบปร.4 แผ่นที่ 1/2

สถานที่ก่อสร้าง มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี

ราชมงคลอีสาน

แบบเลขที่

/2556

รายการที่

ฝ่ายพัสดุและออกแบบ แผนก

ออกแบบ

ประมาณการเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2556

ประมาณการโดย

นายจักรพันธ์ พงศ์พันธุ์

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวม ค่าวัสดุและ แรงงาน
				ราคา หน่วยละ	จำนวน เงิน	ราคา หน่วยละ	จำนวน เงิน	
1	งานโครงหลังคา							-
	เหล็ก Ø 2" หนา 3.2 มม.	1,000.00	กก.	22.00	22,000.00	3.00	3,000.00	25,000.00
	เหล็ก Plate หนา 6 มม.	140.00	กก.	22.00	3,080.00	3.00	420.00	3,500.00
	เหล็ก [100x50x20 x 3.2 มม.	4,000.00	กก.	129.50	#####	39.16	#####	674,640.00
	หลังคา Metal Sheet หนา 0.40 มม.	480.00	ม ²	290.00	#####	40.00	19,200.00	158,400.00
	เสาเข็มคอนกรีตอัด แรง Ø 0.18x0.18x8.00 ม.	54	ตัน	1121.5	60,561.00	366.45	19,788.30	80,349.30
	แผ่นพื้นคอนกรีต สำเร็จ	52	ม ²	230	11,960.00	35	1,820.00	13,780.00
	คอนกรีตสำเร็จรูป	56.00	ม ³	1,750.00	98,000.00	197.00	11,032.00	109,032.00
	ทรายหิน	31.00	ม ³	360.00	11,160.00		-	11,160.00

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และแรงงาน
				ราคา หน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคา หน่วยละ	จำนวนเงิน	
	คอนกรีตหยาบ	2.00	ม ³	1,350.00	2,700.00	197.00	394.00	3,094.00
	เหล็กเส้นDB12	3,865.00	กก.	17.74	68,565.10	27.43	#####	174,582.05
	เหล็กเส้นRB15	211.00	กก.	17.92	3,781.12	27.43	5,787.73	9,568.85
	เหล็กเส้นRB 9	446.00	กก.	18.70	8,340.20	27.43	12,233.78	20,573.98
	เหล็กเส้นRB 6	140.00	กก.	19.56	2,738.40	27.43	3,840.20	6,578.60
	ลวดผูกเหล็ก 4 มม. @ 0.20 ม. #	130.00	ม ²	35.00	4,550.00	15.00	1,950.00	6,500.00
	ลวดผูกเหล็ก	30.00	กก.	30.00	900.00		-	900.00
	งานสีน้ำมัน	345.00	ม ²	35.00	12,075.00		-	12,075.00
	งานสีกันสนิม	345.00	ม ²	30.00	10,350.00		-	10,350.00
	รวมยอดยกไป				#####		#####	1,320,083.78

ประมาณราคากลางค่าก่อสร้าง ทางเดิน

แบบปร.4 แผ่นที่

มีหลังคาคุณ

2/2

สถานที่ก่อสร้าง มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

แบบเลขที่

/2556

รายการที่

ฝ่ายพัสดุและออกแบบ

แผนกออกแบบ

ประมาณการเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2556

ประมาณการโดย

จักรพันธ์ พงศ์พันธุ์

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวม ค่าวัสดุและ แรงงาน
				ราคา หน่วยละ	จำนวน เงิน	ราคา หน่วยละ	จำนวน เงิน	
	รวมยอดยกมา				#####		#####	1,320,083.78
2	งานดิน							
	งานดินตาม	35	ม ³		-	60.00	2,100.00	2,100.00
	ดินบุด	41	ม ³		-	76.00	3,116.00	3,116.00
	งานไม้แบบ	82.1	ฟ ³	250.00	20,525.00		-	20,525.00
	ตะปู	44	กก.	30.00	1,320.00		-	1,320.00
3	รากันตก สแตนเลส		ม.				-	-
	สแตนเลส Ø 2" หนา 1.5 mm.	166.00	ม.	166.00	27,556.00	50.00	8,300.00	35,856.00
	สแตนเลส Ø 1 1/2" หนา 1.5 mm.	175.00	ม.	133.00	23,275.00	40.00	7,000.00	30,275.00
4	งานก่อ				-		-	-
	งานก่อ	340.00	ม ²	210.00	71,400.00	44.00	14,960.00	86,360.00
	งานฉาบ	340.00	ม ²	180.00	61,200.00	25.00	8,500.00	
	งานบัวหัวเสา	205.00	ม.	110.00	22,550.00		-	22,550.00

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุและแรงงาน
				ราคา หน่วยละ	จำนวน เงิน	ราคา หน่วย ละ	จำนวน เงิน	
5	ค่าวัสดุอ่อน	95.00	ม ²		-	30.00	2,850.00	2,850.00
					#####		#####	1,594,735.78
	ตรวจสอบ							
	Factor F = 1.2726						-	434,724.97
	รวม							2,029,460.75

ผู้เสนอราคาจะต้อง

รับผิดชอบในการถอด

แบบแปลน

และ คำนวณราคางอง

จะนำราคากลางของ

ทางราชการมาปฏิเสธ

ความรับผิดชอบหรือเรียกร้องค่าก่อสร้าง

ภายหลังไม่ได้

ประวัติผู้เขียน

พงษ์พันธ์ จันทร์ใจขาว เกิดเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2512 มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดนราธิวาส สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนอัสสัมชัญครราษฎร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนยอดอุปถัมภ์กรุงปฐม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนอำนวยศิลป์พระนคร และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ หลังจบการศึกษาได้ทำงานด้านออกแบบและควบคุมงานก่อสร้าง วิทยาลัยนราธิวาส หน่วยบ้านรุ่งนิรันดร์, โรงแรมซีวิว รีสอร์ทแอนด์สปา เกาะช้าง และปัจจุบัน ทำงานที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ตำแหน่งสถาปนิก ในปี พ.ศ. 2554 มีความต้องการพัฒนาศักยภาพความรู้ให้กับตนเองด้วยการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ด้านการบริหารงานก่อสร้างและสารานุปโภคหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมโยธา ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี